

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനാലാം സമ്മേളനം

2019 ജനുവരി 25, വെള്ളി

സ്പീക്കർ

ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ

ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ

ശ്രീ. വി. ശശി

സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. വി. കെ. ബാബുപ്രകാശ്

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ശ്രീമതി വി. ചെറുപുഷ്പം

എഡിറ്റിംഗ് ബ്രാഞ്ച്

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം

മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങൾ

- മുഖ്യമന്ത്രി : ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ
- പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ
- റവന്യൂവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ
- ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസവും ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമവും വഖഹും ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ
- വ്യവസായവും സ്പോർട്സും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ
- ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി
- വൈദ്യുതി വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എം. എം. മണി
- മത്സ്യബന്ധനവും ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗും കശുവണ്ടി വ്യവസായവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീമതി ജെ. മേഴ്സിട്രി അമ്മ
- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ
- വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കെ. രാജു
- ഇറമുഖവും മ്യൂസിയവും പുരാവസ്തു സംരക്ഷണവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി
- തൊഴിലും എക്സൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ
- പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി : പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ്
- ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ
- ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും വനിത-ശിശു വികസനവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീമതി കെ. കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ
- പൊതുമരാമത്തും രജിസ്ട്രേഷനും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ
- കൃഷി വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽ കുമാർ
- സഹകരണവും വിനോദസഞ്ചാരവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ
- ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി : ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ
- ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി : ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്

**പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
അംഗങ്ങൾ**

1. ശ്രീ. അബ്ദുൽ ഹമീദ് .പി. (വള്ളിക്കുന്ന്)
2. ശ്രീ. കെ. വി. അബ്ദുൾ ഖാദർ (ഗുരുവായൂർ)
3. ശ്രീ. പാറക്കൽ അബ്ദുല്ല (കുറ്റ്യാടി)
4. ശ്രീ. പി. കെ. അബ്ദു റബ്ബ് (തിരൂരങ്ങാടി)
5. ശ്രീ. വി. അബ്ദുറഹിമാൻ (താന്തൂർ)
6. പ്രൊഫ. ആബിദ് ഹുസൈൻ തങ്ങൾ (കോട്ടയ്ക്കൽ)
7. ശ്രീ. വി. എസ്. അച്ചുതാനന്ദൻ (മലമ്പുഴ)
8. ശ്രീ. അടൂർ പ്രകാശ് (കോന്നി)
9. ശ്രീ. ടി. എ. അഹമ്മദ് കബീർ (മങ്കട)
10. ശ്രീമതി പി. അയിഷാ പോറ്റി (കൊട്ടാരക്കര)
11. ശ്രീ. മഞ്ഞളാംകുഴി അലി (പെരിന്തൽമണ്ണ)
12. ശ്രീ. അനിൽ അക്കര (വടക്കാഞ്ചേരി)
13. ശ്രീ. എ. പി. അനിൽ കുമാർ (വണ്ടൂർ - എസ്.സി.)
14. ശ്രീ. അനൂപ് ജേക്കബ് (പിറവം)
15. ശ്രീ. കെ. ആൻസലൻ (നെയാറ്റിൻകര)
16. ശ്രീ. ആന്റണി ജോൺ (കോതമംഗലം)
17. ശ്രീ. പി. വി. അൻവർ (നിലമ്പൂർ)
18. ശ്രീ. അൻവർ സാദത്ത് (ആലുവ)
19. ശ്രീ. എ. എം. ആരിഫ് (അരൂർ)
20. പ്രൊഫ. കെ. യു. അരുണൻ (ഇരിങ്ങാലക്കുട)
21. ശ്രീമതി സി. കെ. ആശ (വൈക്കം- എസ്.സി.)

22. ശ്രീ. കെ. ബാബു (നെന്മാറ)
23. ശ്രീ. ഐ. സി. ബാലകൃഷ്ണൻ (സുൽത്താൻ ബത്തേരി-എസ്.ടി.)
24. ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ (തരൂർ - എസ്.സി.)
25. ശ്രീ. വി. ടി. ബൽറാം (തൃത്താല)
26. ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ (ഏറ്റനാട്)
27. ശ്രീമതി ഇ. എസ്. ബിജിമോൾ (പിരുമേട്)
28. ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ (കാഞ്ഞങ്ങാട്)
29. ശ്രീ. കെ. ദാസൻ (കൊയിലാണ്ടി)
30. ശ്രീ. ബി. ഡി. ദേവസ്സി (ചാലക്കുടി)
31. ശ്രീ. സി. ദിവാകരൻ (നെടുമങ്ങാട്)
32. ശ്രീ. വി. കെ. ഇബ്രാഹിം കുഞ്ഞ് (കളമശ്ശേരി)
33. ശ്രീ. എൽദോ എബ്രഹാം (മുവാറ്റുപുഴ)
34. ശ്രീ. എൽദോസ് പി. കുന്നപ്പിള്ളിൽ (പെരുമ്പാവൂർ)
35. ശ്രീ. കെ. ബി. ഗണേഷ് കുമാർ (പത്തനാപുരം)
36. ശ്രീമതി ഗീതാ ഗോപി (നാട്ടിക -എസ്.സി.)
37. ശ്രീ. ജോർജ് എം. തോമസ് (തിരുവമ്പാടി)
38. ശ്രീ. പി. സി. ജോർജ് (പുത്തൂർ)
39. ശ്രീ. ചിറ്റയം ഗോപകുമാർ (അടൂർ - എസ്.സി.)
40. ശ്രീ. സി. കെ. ഹരീന്ദ്രൻ (പാറശ്ശാല)
41. ശ്രീ. ഹൈബി ഈഡൻ (എറണാകുളം)
42. ശ്രീ. ടി. വി. ഇബ്രാഹിം (കൊണ്ടോട്ടി)
43. ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ (തവന്തൂർ)
44. ശ്രീ. ജെയിംസ് മാത്യു (തളിപ്പറമ്പ്)
45. ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ (ചാത്തന്തൂർ)

46. ഡോ. എൻ. ജയരാജ് (കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി)
47. ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ (മട്ടന്നൂർ)
48. ശ്രീ. ജോൺ ഫെർണാണ്ടസ് (ആംഗ്ലോ ഇന്ത്യൻ പ്രതിനിധി)
49. ശ്രീ. കെ. സി. ജോസഫ് (ഇരിക്കൂർ)
50. ശ്രീ. പി. ജെ. ജോസഫ് (തൊടുപുഴ)
51. ശ്രീ. വി. ജോയി (വർക്കല)
52. ശ്രീ. ഒ. ആർ. കേളു (മാനന്തവാടി-എസ്.ടി.)
53. ശ്രീ. കെ. എൻ. എ. ഖാദർ (വേങ്ങര)
54. ശ്രീ. സി. കൃഷ്ണൻ (പയ്യന്നൂർ)
55. ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി (ചീറ്റൂർ)
56. ശ്രീ. കെ. കുഞ്ഞിരാമൻ (ഉദുമ)
57. ശ്രീ. കോവൂർ കുഞ്ഞുമോൻ (കുന്നത്തൂർ-എസ്.സി.)
58. ശ്രീ. വി. കെ. സി. മമ്മത് കോയ (ബേപ്പൂർ)
59. ശ്രീ. സി. മമ്മൂട്ടി (തിരൂർ)
60. ശ്രീ. കെ. എം. മാണി (പാലാ)
61. ശ്രീ. എം. എം. മണി (ഉടുമ്പൻചോല)
62. ശ്രീ. മാത്യു ടി. തോമസ് (തിരുവല്ല)
63. ശ്രീ. കെ. ജെ. മാക്സി (കൊച്ചി)
64. ശ്രീമതി ജെ. മേഴ്സിക്വട്ടി അമ്മ (കണ്ടറ)
65. ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ (കുന്നംകുളം)
66. ശ്രീ. മോൻസ് ജോസഫ് (കടുത്തുരുത്തി)
67. ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ പി. (പട്ടാമ്പി)
68. ശ്രീ. എം. മുക്തേഷ് (കൊല്ലം)
69. ഡോ. എം. കെ. മുനീർ (കോഴിക്കോട് സൗത്ത്)

70. ശ്രീ. കെ. മുരളീധരൻ (വട്ടിയൂർക്കാവ്)
71. ശ്രീ. ഡി. കെ. മുരളി (വാമനപുരം)
72. ശ്രീ. മുരളി പെരുനെല്ലി (മണലൂർ)
73. ശ്രീ. സി. കെ. നാണു (വടകര)
74. ശ്രീ. എൻ. എ. നെല്ലിക്കുന്ന് (കാസർഗോഡ്)
75. ശ്രീ. എം. നൗഷാദ് (ഇരവിപുരം)
76. ശ്രീ. ഉമ്മൻ ചാണ്ടി (പുതുപ്പള്ളി)
77. ശ്രീ. യു. ആർ. പ്രദീപ് (ചേലക്കര)
78. ശ്രീ. എ. പ്രദീപ്കുമാർ (കോഴിക്കോട് നോർത്ത്)
79. ശ്രീ. കെ. ഡി. പ്രസേനൻ (ആലത്തൂർ)
80. ശ്രീമതി യു. പ്രതിഭ (കായംകുളം)
81. ശ്രീ. പുരുഷൻ കടലുണ്ടി (ബാലുശ്ശേരി - എസ്.സി.)
82. ശ്രീ. തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ (കോട്ടയം)
83. ശ്രീ. പി. ടി. എ. റഹീം (കുന്ദമംഗലം)
84. ശ്രീ. ഒ. രാജഗോപാൽ (നേമം)
85. ശ്രീ. എം. രാജഗോപാലൻ (തൃക്കരിപ്പൂർ)
86. ശ്രീ. കെ. രാജൻ (ഒല്ലൂർ)
87. ശ്രീ. എസ്. രാജേന്ദ്രൻ (ദേവികുളം-എസ്.സി.)
88. ശ്രീ. ആർ. രാജേഷ് (മാവേലിക്കര-എസ്.സി.)
89. ശ്രീ. റ്റി. വി. രാജേഷ് (കല്യാശ്ശേരി)
90. ശ്രീ. കെ. രാജു (പുനലൂർ)
91. ശ്രീ. രാജു എബ്രഹാം (റാന്നി)
92. ശ്രീ. ആർ. രാമചന്ദ്രൻ (കരുനാഗപ്പള്ളി)
93. ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി (കണ്ണൂർ)

94. ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ (പേരാമ്പ്ര)
95. ശ്രീ. രമേശ് ചെന്നിത്തല (ഹരിപ്പാട്)
96. ശ്രീ. മുല്ലക്കര രത്നാകരൻ (ചടയമംഗലം)
97. പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ് (പുതുക്കാട്)
98. ശ്രീ. കാരാട്ട് റസാഖ് (കൊടുവള്ളി)
99. ശ്രീ. റോജി എം. ജോൺ (അങ്കമാലി)
100. ശ്രീ. റോഷി അഗസ്റ്റിൻ (ഇടുക്കി)
101. ശ്രീ. കെ. എസ്. ശബരീനാഥൻ (അരുവിക്കര)
102. ശ്രീ. വി. പി. സജീന്ദ്രൻ (കുന്നത്തുനാട്-എസ്.സി.)
103. ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ (ചെങ്ങന്നൂർ)
104. ശ്രീ. എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ (മണ്ണാർക്കാട്)
105. ശ്രീ. എസ്. ശർമ്മ (വൈപ്പിൻ)
106. ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (എലത്തൂർ)
107. ശ്രീ. സി. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (കൽപ്പറ്റ)
108. ശ്രീ. പി. കെ. ശശി (ചൊർണ്ണൂർ)
109. ശ്രീ. വി. ശശി (ചിറയിൻകീഴ്-എസ്.സി.)
110. ശ്രീ. വി. ഡി. സതീശൻ (പറവൂർ)
111. ശ്രീ. ഐ. ബി. സതീഷ് (കാട്ടാക്കട)
112. ശ്രീ. ബി. സത്യൻ (ആറ്റിങ്ങൽ-എസ്.സി.)
113. ശ്രീ. ഷാഫി പറമ്പിൽ (പാലക്കാട്)
114. ശ്രീ. കെ. എം. ഷാജി (അഴീക്കോട്)
115. ശ്രീ. എ. എൻ. ഷംസീർ (തലശ്ശേരി)
116. ശ്രീമതി കെ. കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ (കുത്തുപറമ്പ്)
117. ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ (തിരുവനന്തപുരം)

- 118. ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ (പൊന്നാനി)
- 119. ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ (അമ്പലപ്പുഴ)
- 120. ശ്രീ. വി. ആർ. സുനിൽ കുമാർ (കൊടുങ്ങല്ലൂർ)
- 121. ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽ കുമാർ (തൃശ്ശൂർ)
- 122. ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ് (പേരാവൂർ)
- 123. ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ (കഴക്കൂട്ടം)
- 124. ശ്രീ. കെ. സുരേഷ് കുറുപ്പ് (ഏറ്റുമാനൂർ)
- 125. ശ്രീ. എം. സ്വരാജ് (തൃപ്പൂണിത്തുറ)
- 126. ശ്രീ. ഇ. ടി. ടൈസൺ മാസ്റ്റർ (കയ്യമംഗലം)
- 127. ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ (ചേർത്തല)
- 128. ശ്രീ. സി. എഫ്. തോമസ് (ചങ്ങനാശ്ശേരി)
- 129. ശ്രീ. പി. ടി. തോമസ് (തൃക്കാക്കര)
- 130. ശ്രീ. തോമസ് ചാണ്ടി (കുട്ടനാട്)
- 131. ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക് (ആലപ്പുഴ)
- 132. ശ്രീ. പി. ഉബൈദുള്ള (മലപ്പുറം)
- 133. ശ്രീ. എം. ഉമ്മർ (മഞ്ചേരി)
- 134. ശ്രീ. പി. ഉണ്ണി (ഒറ്റപ്പാലം)
- 135. ശ്രീമതി വിനോ ജോർജ്ജ് (ആറന്മുള)
- 136. ശ്രീ. കെ. വി. വിജയദാസ് (കോങ്ങാട് - എസ്.സി.)
- 137. ശ്രീ. ഇ. കെ. വിജയൻ (നാദാപുരം)
- 138. ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ (ധർമ്മടം)
- 139. ശ്രീ. എൻ. വിജയൻ പിള്ള (ചവറ)
- 140. ശ്രീ. എം. വിൻസെന്റ് (കോവളം)

വിവിധ മന്ത്രിമാർ ചുമതല വഹിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ പട്ടിക

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ, മുഖ്യമന്ത്രി

പൊതുഭരണം

അഖിലേന്ത്യാ സർവ്വീസുകൾ

ആസൂത്രണവും സാമ്പത്തികകാര്യവും

ശാസ്ത്രം, സാങ്കേതികശാസ്ത്രം, പരിസ്ഥിതി മലിനീകരണ നിയന്ത്രണം

സയന്റിഫിക് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്

പേപ്പ്ലണൽ ആൻഡ് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് റിഫോംസ്

തെരഞ്ഞെടുപ്പ്

ഇന്റഗ്രേഷൻ

ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി

സൈനികക്ഷേമം

ദുരിതാശ്വാസം

സ്റ്റേറ്റ് ഹോസ്പിറ്റാലിറ്റി

എയർപോർട്ട്സ്

മെട്രോ റെയിൽ

അന്തർ സംസ്ഥാന നദീജലം

ഇൻഫർമേഷൻ ആൻഡ് പബ്ലിക് റിലേഷൻസ്

നോർക്ക

ആഭ്യന്തരം

വിജിലൻസ്

അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ ഓഫ് സിവിൽ ആൻഡ് ക്രിമിനൽ ജസ്റ്റീസ്

അഗ്നിശമനം

ജയിലുകൾ

അച്ചടിയും സ്റ്റേഷനറിയും

ഇൻലാന്റ് നാവിഗേഷൻ (ജലപാത നിർമ്മാണം)

കേരള ഷിപ്പിംഗ് ആൻഡ് ഇൻലാന്റ് നാവിഗേഷൻ കോർപ്പറേഷൻ

രാജീവ് ഗാന്ധി അക്കാദമി ഫോർ ഏവിയേഷൻ ടെക്നോളജി

മറ്റൊന്നും പരാമർശിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ

ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ, പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്ക സമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി

പട്ടികജാതിക്ഷേമം

പട്ടികവർഗ്ഗക്ഷേമം

പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമം

നിയമം

സാംസ്കാരികം

പാർലമെന്ററികാര്യം

കേരള സംസ്ഥാന സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തക ക്ഷേമനിധി ബോർഡ്

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിലിം ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ

കേരള ചലച്ചിത്ര അക്കാദമി

ശ്രീ. ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ, റവന്യൂവും ഭവനനിർമ്മാണവും വകുപ്പുമന്ത്രി

ലാന്റ് റവന്യൂ

സർവ്വേയും ലാന്റ് റെക്കോർഡ്സും

ലാന്റ് റിഫോംസ്

ഭവനനിർമ്മാണം

ഡോ. കെ. ടി. ജലീൽ, ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസവും ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമവും വഖഫ് ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും വകുപ്പുമന്ത്രി

കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസം

സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം

സർവ്വകലാശാലകൾ (കാർഷിക, വെറ്ററിനറി, ഫിഷറീസ്, മെഡിക്കൽ)

സർവ്വകലാശാല ഒഴികെ)

പ്രവേശന പരീക്ഷകൾ

എൻ.സി.സി.

അസാപ് (ASAP)

ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമം

വഖഫ് ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനവും

ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ, വ്യവസായവും സ്പോർട്സും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി

വ്യവസായം (സഹകരണ വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ)

വാണിജ്യം

മൈനിംഗ് ആൻഡ് ജിയോളജി

കൈത്തറിയും ടെക്സ്റ്റൈൽസും

ഖാദി ആൻഡ് വില്ലേജ് ഇൻഡസ്ട്രീസ്

സ്പോർട്സും യുവജനകാര്യവും

ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി, ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി

ജലസേചനം

കമാൻഡ് ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റി

ഗ്രൗണ്ട് വാട്ടർ ഡെവലപ്മെന്റ്

ശ്രദ്ധജലവിതരണവും ശുചീകരണവും

ശ്രീ. എം. എം. മണി, വൈദ്യുതി വകുപ്പുമന്ത്രി

വിദ്യുച്ഛക്തി

ശ്രീമതി ജെ. മേഴ്സി കുട്ടി അമ്മ, മത്സ്യബന്ധനവും ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗും

കശുവണ്ടി വ്യവസായവും വകുപ്പുമന്ത്രി

മത്സ്യബന്ധനം

ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗ്

കശുവണ്ടി വ്യവസായം

ഫിഷറീസ് സർവ്വകലാശാല

ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി

പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും

ഗ്രാമവികസനം

ടൗൺ പ്ലാനിംഗ്

പ്രാദേശിക വികസന അതോറിറ്റികൾ

കില

ശ്രീ. കെ. രാജു, വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളും വകുപ്പുമന്ത്രി

വനം

വന്യജീവി സംരക്ഷണം

മൃഗസംരക്ഷണം

ക്ഷീരവികസനം, ക്ഷീരസഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ

മൃഗശാലകൾ

വെറ്ററിനറി സർവ്വകലാശാല

ശ്രീ. രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി, തുറമുഖവും മ്യൂസിയവും പുരാവസ്തു സംരക്ഷണവും വകുപ്പുമന്ത്രി

തുറമുഖം

കാഴ്ചബംഗ്ലാവുകൾ

പുരാവസ്തു

പുരാതരേഖ

ശ്രീ. റ്റി. പി. രാമകൃഷ്ണൻ, തൊഴിലും എക്സൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി

തൊഴിൽ

നൈപുണ്യം

തൊഴിലും പരിശീലനവും

പുനരധിവാസം

ഫാക്ടറിസ് ആൻഡ് ബോയിലേഴ്സ്

ഇൻഷുറൻസ് മെഡിക്കൽ സർവ്വീസ്

ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ട്രൈബ്യൂണൽസ്

എക്സൈസ്

ലേബർ കോർട്ട്സ്

പ്രൊഫ. സി. രവീന്ദ്രനാഥ്, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രി

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം

സാക്ഷരതാ മിഷൻ

ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ, ഗതാഗത വകുപ്പുമന്ത്രി

റോഡ് ഗതാഗതം

മോട്ടോർ വാഹനങ്ങൾ

ജലഗതാഗതം

ശ്രീമതി കെ. കെ. ഗൈലജി ടീച്ചർ, ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും വനിത-ശിശു വികസനവും വകുപ്പുമന്ത്രി

ആരോഗ്യം

കുടുംബക്ഷേമം

മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം

ഇൻഡിജിനസ് മെഡിസിൻ

മെഡിക്കൽ സർവ്വകലാശാല

ഡ്രഗ്സ് കൺട്രോൾ

ഹോമിയോപ്പതി

പ്രകൃതി ചികിത്സ

ആയുഷ്

സാമൂഹ്യനീതി

ശ്രീ. ജി. സുധാകരൻ, പൊതുമരാമത്തും രജിസ്ട്രേഷനും വകുപ്പുമന്ത്രി

പൊതുമരാമത്ത്

രജിസ്ട്രേഷൻ

കമ്പിത്തപാൽ

റെയിൽവേ

ശ്രീ. വി. എസ്. സുനിൽ കുമാർ, കൃഷി വകുപ്പുമന്ത്രി

കൃഷി

സോയിൽ സർവ്വേ

സോയിൽ കൺസർവേഷൻ

കാർഷിക സർവ്വകലാശാല

വെയർഹൗസിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ

ശ്രീ. കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ, സഹകരണവും വിനോദസഞ്ചാരവും ദേവസ്വവും
വകുപ്പുമന്ത്രി

സഹകരണം
വിനോദസഞ്ചാരം
ദേവസ്വം

ശ്രീ. പി. തിലോത്തമൻ, ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പുമന്ത്രി

ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും
ഉപഭോക്തൃകാര്യം
ലീഗൽ മെട്രോളജി

ഡോ. ടി. എം. തോമസ് ഐസക്, ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി

ധനകാര്യം
നാഷണൽ സേവിംഗ്സ്
സ്റ്റോർ പർച്ചേസ്
വാണിജ്യനികുതി
കാർഷികാദായ നികുതി
ഷെറീസ്
ലോട്ടറീസ്
സ്റ്റേറ്റ് ഓഡിറ്റ്
കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ
കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസ്
സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഷുറൻസ്
സ്റ്റാമ്പ് ആൻഡ് സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടീസ്
കയർ

ഉള്ളടക്കം

	പേജ്
I ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗം	...1
II അറിയിപ്പ്	
പരിശീലന പരിപാടി	...38
അനുബന്ധം	
ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗത്തിന്റെ മലയാള പരിഭാഷ	...39

കേരള നിയമസഭാ നടപടികൾ

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

പതിനാലാം സമ്മേളനം

2019 ജനുവരി 25, വെള്ളി

വാല്യം 175]	ഔദ്യോഗിക റിപ്പോർട്ട്	[നമ്പർ 1
-------------	----------------------	----------

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭയുടെ പതിനാലാം സമ്മേളനം 2019 ജനുവരി മാസം 25-ാം തീയതി വെള്ളിയാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ ശ്രീ. പി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ നിയമസഭാ ഹാളിൽ ആരംഭിച്ചു.

രാവിലെ 8.50-ന് മുമ്പായി എല്ലാ അംഗങ്ങളും അവരവരുടെ ഇരിപ്പിടങ്ങളിൽ ഉപവിഷ്കരായി.

നിയമസഭാ മന്ദിരത്തിന്റെ കിഴക്കുവശത്തുള്ള പേർട്ടിക്കോയിൽ രാവിലെ 8.52-ന് എത്തിച്ചേർന്ന ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർ ശ്രീ. ജസ്റ്റിസ് (റിട്ട്.) പി. സദാശിവം ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കറും മുഖ്യമന്ത്രിയും പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രിയും ചീഫ് സെക്രട്ടറിയും നിയമസഭാ സെക്രട്ടറിയും ചേർന്ന് സ്വീകരിച്ച് സ്പീക്കറുടെ വേദിയിലേയ്ക്ക് ആനയിച്ചു.

ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർ ചേമ്പറിന്റെ കവാടത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ ചീഫ് മാർഷൽ ഗവർണ്ണറുടെ ആഗമനം അംഗങ്ങളെ അറിയിച്ചു.

ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ, മുഖ്യമന്ത്രി, പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി, ഗവർണ്ണറുടെ സെക്രട്ടറി, ചീഫ് സെക്രട്ടറി, നിയമസഭാ സെക്രട്ടറി, എന്നിവരോടൊപ്പം ചേമ്പറിൽ പ്രവേശിച്ച ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർ എല്ലാ അംഗങ്ങളും എഴുന്നേറ്റ് നിന്ന് സ്വാഗതം ചെയ്തു.

ബഹുമാന്യരായ ഗവർണ്ണറും സ്പീക്കറും അധ്യക്ഷവേദിയിൽ അവരവരുടെ ഇരിപ്പിടങ്ങൾക്ക് മുന്നിലെത്തിയപ്പോൾ പോലീസ് ബാൻഡ് ദേശീയഗാനവാദനം മുഴക്കി.

ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർ നിയമസഭാ സാമാജികരെ അഭിവാദ്യം ചെയ്തശേഷം രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് പ്രസംഗം ആരംഭിച്ചു.

(പ്രതിപക്ഷാംഗങ്ങൾ 'പ്രളയബാധിതരോട് നീതി കാണിക്കണം' എന്നെഴുതിയ ബാനർ ഉയർത്തി മുദ്രാവാക്യം വിളിക്കുകയും അല്പസമയത്തിനു ശേഷം അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.)

I

ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗം

His Excellency the Governor of Kerala (Shri Justice (Retd.) P. Sathasivam): Listen to my speech, every answer is there. ബഹുമാനപ്പെട്ട നിയമസഭാ അദ്ധ്യക്ഷൻ, പ്രിയപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി, പ്രതിപക്ഷനേതാവ്, സാമാജികരെ എല്ലാവർക്കും എന്റെ നമസ്കാരം.

1. It is my honour and privilege to address this august body of representatives of the people of Kerala, marking the beginning of the 14th session of the 14th Kerala Legislative Assembly.
2. At the outset, I would like to express my pride and pleasure in saying that my Government has been a beacon of hope, in a world of darkening clouds of casteism, communalism and disruption of various hues. My Government, upholding the constitutional values has strictly adhered to the task of furthering the noble values of secularism and pluralism, in every walks of our social life.
3. It is worth mentioning that my Government has stood for gender equality, social justice, and the dignity of the toiling masses. It has scaled further heights in ushering in an era of enlightenment by rekindling the lights of renaissance and inculcating a new sense of oneness in the minds of emerging generations.
4. Time and again, we have pointed out that the imbalance caused by the detrimental effects of unhealthy centre-state relations in general and the fiscal relations in particular have put our State at a great disadvantage in furthering the advances it has already made in several sectors. So, my Government seeks a total restructuring of the centre-state relations, in such a way that it will enrich both the Centre and the State.

5. It is rather unfortunate that the State has been penalised for achievements it made in various fields such as health, education and social wellbeing. As the State has progressed and achieved gains in these sectors, the centre chose not to further aid these sectors, and the State is at a loss to understand the criteria with which the State is deprived of its rightful share in the amount earmarked for these sectors. Our gains should not be a reason for the losses that we currently have to bear.

The Floods that Submerged Kerala

6. My Government has been serving the people of Kerala for the past 32 months. We have made significant achievements in many fields, as we cross the half way mark of our tenure. We have taken every effort to live up to the expectations generated by our mandate despite the challenges posed by recent natural calamities of an unprecedented nature. As all of us are aware our State was lashed by torrential rains during 15th to 17th August 2018. Many parts of Kerala received 3,000 - 4,000 mm rains, resulting in the worst ever floods since 1924 in the 100-year history of Kerala. The heavy rainfalls and overflowing rivers submerged many parts of the State and triggered several landslides. As many as 1259 out of 1664 villages spread across 14 districts were affected resulting in displacement of 1.4 million people to 12253 relief camps. Despite herculean efforts, 435 precious lives were lost. My Government mobilized all its resources to rescue people and provide relief. Lakhs of young volunteers descended into flood affected areas to extend a helping hand to those in need. We are very proud of thousands of fishermen, who went out with their boats and saved more than 65,000 lives.

7. We are grateful to the Government of India in effectively stepping in and helping us in the search and rescue operations in the flood affected areas by deploying Army, Navy, Air force, NDRF, CRPF, ITBP, BSF and Coast Guard. The Heroic role played by the Kerala Police, Kerala Fire force and SDRF to save precious lives can never be forgotten. We are also thankful to all the State Governments in mobilizing food, drinking water, medicines and relief materials from across the country. We are indebted to the millions of Malayalee Diaspora living across the world who came forward to help the flood victims with assistance in cash and kind. On behalf of the people of Kerala my Government gratefully acknowledges the contributions made by people from all walks of life from school children to ordinary people, from celebrities to differently abled people, from the dispossessed to Corporate companies, social and community organisations and also Government employees who wholeheartedly contributed to my Government's appeal of salary challenge.
8. The Post Disaster Needs Assessment (PDNA) was jointly carried out by the United Nations Organisations, World Bank, ADB, and other International Agencies. Their report was presented to my Government on 26th October, 2018. The PDNA Report assessed a total loss of Rs.26,718 crores across various sectors and recovery needs were estimated at Rs. 31,000 crores. Of this Rs. 31000 cores, at best Rs. 5000 crores would only be available from the National Disaster Funds. The challenge before my Government is how to mobilize the balance resources so that the effective rehabilitation is ensured. The worst affected was infrastructure, roads, power, drinking water, irrigation, agriculture and many livelihood options including livestock, poultry and small businesses. More than 13000 houses were fully destroyed and 2.5 lakhs partially damaged. The livelihoods of millions of people were affected.

9. The actual fund required for rebuilding and restoration of physical infra-structure alone is Rs. 15,882 crores, of which my Government proposes to raise Rs. 7,000 crores from World Bank and ADB. My Government has requested the Government of India to enhance the State's borrowing limit to mobilise additional resources for rebuilding Kerala. We are still awaiting a favourable response from Central Government in this regard. In the meantime, my Government has decided to repair damaged houses and provide support to livelihood using Chief Minister's Distress Relief Fund, Sponsorship and Crowd-funding from various individuals and organisations.

A Herculean Task

10. It is clear that we would require 4 to 5 years to rebuild Kerala. My Government is of the resolve that it is not enough that the State merely undertake a rehabilitation and restoration plan in the aftermath of this natural disaster. This calamity should be taken up as a challenge and as an opportunity to rebuild the State to ensure better standards of living to all sections of society. Higher standards of infrastructure should be adopted in repair and reconstruction. New major projects should be envisioned for the State. Ecological safeguards and standards should be adhered to while building structures that will be constructed to equip new and restored assets to better withstand the onslaught of such calamities in the future.
11. Rebuild Kerala Initiative (RKI) was launched with the objective of rebuilding Kerala in a speedy and effective manner, to co-ordinate various activities with a clear operational strategy that suits the State's specificities and a functional institutional frame work.

12. My Government has laid out a detailed strategy to reconstruct the houses fully damaged in the flood. It was decided to pool in resources from State Disaster Relief Fund (SDRF) and Chief Minister's Distress Relief Fund (CMDRF) to provide Rs. 4 lakhs for the reconstruction of fully damaged houses. LIFE Mission has offered 13 designs of flood resilient houses which can be chosen by the beneficiaries. It is heartening to see that many organizations and individuals came forward to sponsor these houses. My Government also decided to construct 2000 Care Homes using funds from co-operative organizations. It was also decided to provide funds for purchase of 3 cents of land to those who have completely lost their lands in the recent floods and landslides.
13. In the flood affected areas, 6.87 lakh inhabitants were provided with one time financial assistance of Rs.10000 soon after the floods. To help people rebuild their lives in the aftermath of floods, several rounds of discussions were held with the State Level Bankers Committee (SLBC). My Government has decided to meet the 9 per cent interest charges of the Banks on the loans upto Rs.1 lakh per family for purchase of domestic appliances and other accessories through Kudumbasree. Repayment period of 36-48 months on the loans and 6 months moratorium on loan repayment was also announced. For the flood affected MSMEs, shops and establishments, my Government has announced reliefs and concessions. All these initiatives were conceived by my Government and we have ensured that the assistance provided are substantially higher than the existing Central norms and that universal coverage is ensured.

Towards Gender Equality

14. The State expressed utmost unanimity in responding to floods without any consideration of caste, religion or community. It is this unanimity of Kerala which has been the binding force that retains democratic and socialistic principles of Governance that the State has followed ever since its formation, which leads us to achieve various high benchmarks in societal development. My Government will ensure Gender Justice. The Supreme Court ordered that preventing the entry of women in a particular age group to Sabarimala temple is unconstitutional. My Government is duty bound to implement the judgment and uphold our constitution. The various events that followed underlines the urgent need to carry forward the progressive values of the renaissance movement. To this purpose, my Government extended support to the suggestions of social organisations to mobilise a ‘ Vanitha Mathil’ across the length of Kerala as a symbol of the united will of Kerala women in their struggle for gender justice. The fact that more than 50 lakh women gathered on the historic evening gives us faith and confidence in protecting and promoting the secular and progressive values that Kerala is known for. My Government proposes to set up a “ Navodhana Museum” commemorating the historic contributions of social reformists of Kerala.

Awards & Acclaims

15. Notwithstanding the aftermath of the floods, Kerala continues to lead the country on several fronts. Kerala has been placed first among all Indian States due to its best performance in the first SDG India Index 2018 carried out by the NITI Aayog. Government of India also ranked the start up ecosystem in Kerala as one of the best in the country. Kerala

continues to top in Human Development Index, Literacy, Health and 100 per cent electrification. Kerala is the first State in New Delhi Public Affairs Centre Index and the first State to declare Transgender Policy. Kerala is rated as the State with least corruption and the only State in India free from communal riots as per the National Crime Records Bureau. NASSCOM Data Security Council awarded Kerala for excellence in Cyber Investigation. Kerala has taken the lead by establishing a special department on Women Welfare & Gender Budgeting and is the first State to come with “ Sexual Assault Forensic Evidence” (SAFE). It is rated best in Law & Order by India Today.

Foundation for Infrastructure for a New Kerala

16. My Government is committed to complete all major infrastructure projects which are pending for a long time. There was an overall feeling that major infrastructure projects particularly those requiring use of land are jinxed in our State. My Government has been able to correct this perception by ensuring political consensus and by taking people into confidence. My Government has successfully completed Kollam Bypass and are nearing completion of Gail Pipeline, Kochi-Edamon Electric Line, Land Acquisition for Road, Restoration of National Water Ways and Virology Institute. This has instilled a positive confidence among the administration and people to undertake and execute more projects of similar nature.
17. Under Kerala Infrastructure Investment Fund Board (KIIFB), more than 500 projects worth Rs. 41,000 crores have been approved which includes major infrastructure projects in all constituencies including drinking water supply projects, coastal highway, hill highway, cultural centres etc. Of these, projects worth Rs. 9000 crores have been tendered and Rs. 5500 crores worth have commenced. Overall, projects worth Rs. 50,000 crores are contemplated to be undertaken under KIIFB.

18. We proudly inaugurated the Kannur International Airport on 9th December, 2018, which has opened a new window of opportunity for people of Malabar. Cochin International Airport Limited has paid a dividend of Rs. 31 crores to Government of Kerala, which shows the success of public-private partnerships in Kerala. We have started the preliminary works for Sabarimala Airport. A Special Purpose Vehicle has been formed for the development of Azhikkal Port. Government has approved in principle, e-vehicle policy under which new three wheelers being deployed in Thiruvananthapuram, Kochi and Kozhikode shall only be electric vehicles. The KSRTC has already started operating electric buses in a pilot project. KSRTC also has registered record income and we have paid salaries and pensions which were pending for years.
19. My Government is committed to protecting the life and property of citizens. Recent incidents where, in the pretext of public protests, damage to property and violent targeting of sections of population with a view to disrupt peace and harmony needs to be viewed seriously. In this context my Government formulated a legislation to ensure that those indulging in such destruction of private property will be punished and losses recovered. In order to protect livelihoods and ensure that the economic activity in the State does not suffer, Tourism and IT sectors will be exempted from hartal.
20. My Government established Loka Kerala Sabha with the aim of making use of the expertise, talent and resources of the Non Resident Keralites for the overall growth and development of Kerala in the times to come, there by ensuring that they will have their meaningful say in implementing schemes for building a new Kerala.

21. My Government will complete 1000 days on 18-02-2019. The Government has published its two year progress report. It is for the first time that any Government is achieving the promises made to the people of Kerala. My Government has created and filled several posts through KPSC in Education and Health sectors despite resource crunches.
22. My Government proposes to launch a new scheme called “ Green Campus” to make major educational campuses nature friendly. It is proposed to provide solar energy plants/wind mills/rain water harvesting systems, bio gas, bio waste treatment plants etc. with the support of Kerala State Suchithwa Mission involving teacher and student community.

Food & Civil Supplies

23. My Government has taken substantial efforts for successful implementation of the National Food Security Act, 2013. In 2019-20, my Government intends to further take it forward by integrating e-pos with weighing balance so as to ensure maximum transparency and accountability. My Government also plans to make the Fair Price Shops in the State more attractive by giving it a uniform colour code and design. District Consumer Information Desks would be set up in all 14 districts for information dissemination and liaisoning with Consumer Disputes Redressal Forum (CDRF) and Legal Services Authority to render legal help to consumers. The Government has spent Rs. 200 crores to regulate the prices of essential commodities. Prices of 13 different commodities are regulated and 3 are further subsidised in a way that no price increase affects the common man.

Education

24. My Government launched the Public Education Rejuvenation Mission in 2016. The enrolment of students and quality of education in Government and Government aided schools in the State has increased considerably in the last two years. My Government will promote the importance of reading through the programme “ Vayanayude Vasantham” . A new programme called “ Sasthra Yanam” to identify and promote young scientific brilliance among students has been launched. In the higher secondary sector the teacher's empowerment programme has been revised to a new format. DISHA, a career expo, where all major institutions and universities of the country participate to spread awareness among students regarding opportunities in higher education, will be continued in 2019-20.
25. My Government aims to organise a State Level Teachers Congress. “ K-Dat” a software related aptitude test will be conducted through 250 nodal schools to recognize the field of interest of higher secondary students. SMILE (Skill Mentorship for Innovative Life Experience) programme will be organized in association with National Skill Development Corporation. Talent Labs will be established in schools to develop models of talent enhancement. My Government aims to start sensitisation programmes for teachers for early detection, intervention and counselling of students with mental health problems and behavioural disorders.
26. The Higher Education Department aims to improve the employability of students, with Engineering & Polytechnic background and therefore proposes to start internship programmes in Industry. The State Higher Education Council will do regular assessment of Universities, Government and Aided Colleges, and Self Financing Colleges. All Universities will be encouraged to start two innovative programs this year.

Welfare of Scheduled Tribes, Scheduled Caste, Backward Classes

27. My Government intends to provide at least One Job to One Tribal Family. To achieve this objective, Skill Development and Employability Enhancement Programmes in both modern and traditional vocations will be intensified. Measures will be taken to extend the Special Recruitment Drive from among ST candidates for appointment in all departments.
28. ‘ Gothrabandhu Scheme’ will be extended to all tribal areas in the State. ‘ Millet Village Scheme’ implemented in Attappady will be extended to the rest of the State with the help of Agriculture Department. Special facilities will be arranged to expand traditional agriculture and to market agriculture products. The Hill Pulaya, Aranadan & Malapandaram communities will be provided with a separate package as in the case of Adiya & Paniya communities.
29. My Government proposes to give special attention to SC families in flood affected areas. Financial assistance will be provided to rebuild, repair and construct houses damaged or destroyed due to floods and for reconstruction and repair of study rooms. A quick survey conducted after the floods estimated that 477.20 acres of agriculture land under cultivation and 4,979 rearing animals have been lost. It is proposed to implement various agriculture and allied projects and other rehabilitation projects to revive livelihoods lost in the floods.
30. Kerala is the only State in India that is providing development funds greater than the proportion of the population of SC and ST. This shall be continued.

31. Interest free loans will be provided to the small scale entrepreneurs belonging to Other Backward Classes in the flood affected areas with the co-operation of Kerala State Backward Classes Development Corporation. It is also proposed to assist OBC Self Help Groups engaged in traditional occupations under the scheme in 2019-20. My Government has taken steps to appoint members of backward communities as priests and shanties in temples.
32. My Government is committed to the welfare of minority communities and proposes to provide tuition and hostel fee to students of minorities studying in central universities/premier institutions, besides supporting educational needs of children of minorities by arranging entrance coaching for higher studies and coaching for UGC/CSIR/NET exams. Financial assistance will be provided for training and therapy of children having Autism, physical/mental challenges.
33. My Government approved a Reservation policy based on earmarking 10 percent of the posts to the economically backward among forward communities in Devaswom Board appointments. My Government is also committed to the welfare of the forward communities. Government will continue to vigorously support the Kerala State Welfare Corporation for Forward Communities.

Labour Rights

34. For the welfare of employees in unorganised sector, my Government has made it mandatory to provide facilities for sales persons in shops and establishments to sit during working hours. My Government also aims to strengthen the Insurance Medical Services and set up super speciality OP clinics and ICU in all ESI hospitals.
35. Industrial Training Department provides skills to our youth and equip them for exploring meaningful employment

opportunities. In 2018-19, the Department conducted several innovative and important programmes such as “ India Skills 2018” and implemented Technical Exchange Programme for ITI Trainees in 2018-19.

36. Skills have to become an integral part of our Education System to ensure employability of Millennials. Kerala Academy of Skills Excellence (KASE) will establish “ World Skills Lyceum” to foster research, initiatives and innovations to prepare our youth for tomorrows jobs.

Ports

37. My Government intends to improve coastal shipping to reduce the burden on inland transportation. Azheekal, Kollam & Bepore Ports are being developed with basic infrastructure facilities to enable handling of cargo/passengers. Financial assistance shall be mobilised for dredging of Kollam & Bepore ports under SAGARMALA project of Government of India. In 2019-20, it is proposed to construct Harbour Engineering office building at Alappuzha and Sub Division office at Manjeswaram.

Local Self Government

38. 2017-18 was a landmark year in the history of decentralised planning because of two reasons. One being the completion of planning process before the beginning of the next financial year and the other being the achievement of a very high percentage of plan expenditure. We have also seen that 200 LSGIs were successful in utilising 100 per cent funds during the last financial year. My Government shall create an electrical engineering wing at District level to support the LSGIs in implementation of electrical projects.
39. My Government shall introduce an on-line Intelligent Building Plan and Management System (IBPMS) this year to

issue building permits in a transparent and citizen friendly manner which shall enable the applicants to monitor each action being taken on their application.

40. My Government is committed to the welfare of the aging population. Kudumbasree shall start Geriatric care units in all districts to take care of elders. Many working women need the support of creches to look after their children, Kudumbasree creches will be set up in district headquarters. Similarly Kudumbasree shall train 50000 women to form service teams to engage in multi-task activities like plumbing, electrical work, driving etc. The recent floods have damaged livelihood assets of numerous women, so my Government proposes to insure the assets of Kudumbasree units in future.
41. My Government shall launch a 'Litter Free Premise' campaign to ensure that each and every household and institutions have facilities to manage bio-degradable waste. To keep all premises litter free, a door to door collection of plastic waste and other non-bio-degradable waste shall be promoted through Haritha Karma Sena. We shall continue to promote segregation and processing of organic waste at source.
42. There is no proper facility for disposal of waste generated from construction and demolition activities in the State, though generation of such waste is increasing tremendously. In the absence of such facilities they are being dumped in isolated areas or water bodies. Hence it is proposed to establish a construction and demolition waste management plant in collaboration with stakeholders.
43. My Government proposes to establish 'Waste to Energy' plants in a Design, Build, Finance, Operate and Transfer (DBFOT) basis in a Public Private Partnership mode as an integrated solution to sustainable management of solid waste.

Law & Order and Safety

44. The State Industrial Security Force (SISF) will be expanded. During 2019-20, all police stations will become 'Janamaithri Police Stations' and 'Service Delivery Centres.' Integrated Digital Traffic Enforcement System will be set up to track and identify all types of traffic offenses/offenders across Kerala. We propose to have 15 % women in Police force and establish 4 Vanitha Police stations in Kerala.
45. The Central Intrusion Monitoring System (CIMS) aimed to secure the property and wealth of high value business entities such as Banks, Financial Institutions, Jewellers, Factories etc. on 24x7 basis with the assistance of Police Department on regular fee is on the anvil with support of M/s. KELTRON. The Department also plans to enhance third eye surveillance system with the help of residential associations.
46. The Student Police Cadet (SPC) project was launched at the national level at Haryana in June, 2018. In Kerala, the project is operational in 645 schools. It was extended to 100 more schools in current year with 52319 cadets.
47. Fire and Rescue Services Department was the first responder force during the floods. The role of Fire and Rescue Services in the State becomes prominent and needs to be revitalized and modernised to cope with changing times. It is proposed to upgrade the present Fort Cochin Scuba Training Centre in Ernakulam as an Institute for Advanced Training in Water Rescue to carry out rescue in inland waterways.
48. To ensure transparency in administration and reaffirm faith in public services Vigilance department has taken effective steps to minimize corrupt practices. 2018-19 was a year which had recorded a large number of punitive actions initiated by Vigilance Department.

Power

49. During the recent floods, Mission Reconnect Project set up by Kerala State Electricity Board restored and re-established all the damaged electrical connections within ten days. My Government is very proud of the fact that we are able to distribute power throughout the State without power cut or load shedding. We propose to implement online software for Kerala State Electricity Licensing Board. The buildings of 1.2 lakh high end electricity consumers will be surveyed for assessing the feasibility for installation of rooftop solar power plants. My Government has launched an ambitious ‘ Oorjja Kerala Mission’ comprising 5 flagship projects including adding of 1,000 MW from solar generation. Considering the shortage of power during evening peak hours, KSEBL is exploring the possibility of augmenting generation capacity by installing another 780 MW power station at Idukki utilising the existing reservoir.

Missions

50. With the objective of building a new Kerala, ‘ Navakeralam Karma Padhathi’ encompassing four missions (LIFE Mission, Aardram Mission, Public Education Rejuvenation Mission, Harithakeralam Mission) was launched by my Government in 2016. As part of bridging the gaps in the various sectors as conceived in the Navakeralam Karma Padhathi, all four missions have taken tremendous strides in achieving desired goals. In the aftermath of devastating floods, all the four missions have focused attention to the post flood rehabilitation/reconstruction activities.
51. Under the LIFE Mission, my Government facilitated the completion of more than 50000 houses that were pending completion since 2006 and supported 80000 houseless families who have their own land to construct houses. Construction of atleast one Life Mission flat complex in all districts will begin in this financial year.

52. Harithakeralam Mission, in co-ordination with the district administration, played a crucial role in rescue/relief activities in the flood affected districts. They did exemplary work in collecting and distributing materials to Flood Relief Camps by co-ordinating with District Administration and opened 24 hour Call Centres. All the bio degradable and non-degradable waste was treated with the help of various agencies. Steps were taken to ensure that all the wells in flood affected areas were chlorinated and water quality tested at select local bodies. All efforts were taken to bury the carcass of animals and birds to avoid outbreak of epidemics.

Health

53. My Government wishes to place on record the great contribution of our Health Workers and Doctors in preventing an epidemic after the floods. Based on the experience of successfully managing the NIPAH outbreak and post flood epidemics, my Government will implement a Comprehensive Disease Surveillance Programme with support of WHO. Screening for Anti Microbial Resistance will be done in all District Hospitals. A Biosafety Level III Virology Lab will be established in Medical College, Kozhikode with support of ICMR. Emergency and full fledged Trauma Care Units will be commissioned in the Government Medical Colleges. The newly constructed Drugs Testing Lab in Thrissur will be commissioned and a new Drug Testing Lab will be set up in Kannur.
54. Under the Aardram Mission, my Government has already transformed 170 Primary Health Centres to Family Health Centres and another 200 is scheduled for this year. All remaining PHCs will get transformed to Family Health Centres in next two years. Digital Queue management and online booking of appointments, currently available in

Medical College, Thiruvananthapuram, will be extended to all Medical Colleges and District Hospitals next year. The India Hypertension Management Initiative (IHMI) and Stroke Clinics will be made available in all Districts. Diabetic Retinopathy screening, SWASS Clinics for chronic obstructive Pulmonary Diseases and Bronchial Asthma Management and ASWASAM Clinics for Depression management will be extended to all the Family Health Centres next year. The Karunya Arogya Suraksha Padhathi, a Health Insurance Programme implemented in partnership with Ayushman Bharath, will be rolled out next year.

Social Stewardship

55. My Government is committed to solve the problems of the marginalised sections of the society with special emphasis on welfare of women and children. We intend to start special livelihood schemes for women in flood regions and Tribal areas. A model Children's court will be started in Ernakulam. Several programmes and schemes such as Second Innings for setting up Old Age Home, Rainbow Project for the welfare of Transgenders and AMRUT- Arogya Scheme handling Life style diseases have been initiated.
56. My Government has increased the Social Security pension from Rs 600 per month to Rs. 1,100 per month which is disbursed to 42 lakh people as against the 31 lakh who used to receive it when this Government assumed office. In order to ensure that pension payments reach the needy, my Government has decided to establish a company called Kerala Social Security Pension Limited, which will function directly under Finance Department. The total disbursement is Rs. 550 crores in this account as against the Rs. 220 crores when this Government assumed office.

Sainik Welfare

57. The Department provides monthly financial assistance to World War II Veterans and Widows. At present 199 Veterans and 1629 Widows are getting monthly financial assistance at the rate of Rs. 6,000 per month from Chief Minister's Sainik Welfare Fund.

Information and Publicity

58. My Government played a significant role during the floods by maintaining an effective information dissemination system. Information on flood status, rescue operations, dam management was provided with special reports to national and international media, which helped in mobilising relief supplies and financial assistance.
59. Weeklong exhibitions were organised at District Headquarters and campaigns were launched to highlight achievements of Nava Kerala initiatives of my Government. My Government organised celebrations of 82nd anniversary of the historic temple entry proclamation to rekindle the values and glory of the renaissance movements in Kerala.
60. “ Nam Munnottu” , the Chief Minister’ s interactive television programme presents a unique platform to propagate developmental initiatives of my Government. It is proposed to set up an IEC division to have an effective link between various departments and media to provide information to people at large.

Culture

61. This year being the 150th birth centenary year of Mahatma Gandhi and also the 70th year of Mahatma's martyrdom my Government proposes to commemorate the same with various programmes. One of the important places in Kerala visited by Mahatama Gandhi is Gandhi Ashram at Palaghat.

My Government proposes to set up a Gandhi Darshan Institute in Palghat. To promote and disseminate the unique culture of Kerala and to preserve our cultural heritage and traditions, my Government will establish cultural complexes, film city, film festival complex and network of theatres, creating rural art hubs, and stages for art and cultural activities in villages, and small towns. In 2019-20, my Government proposes to open Children's theatre to commemorate 50th year of Jawahar Balbhavan. It also intends to set up an artistic troupe of children named 'Rangamudra' to promote artistic talents of students.

62. My Government is distressed by the losses sustained during the floods by the community engaged in making traditional Aranmula Kannadi and proposes to rehabilitate their livelihoods. Vasthuvidya Gurukulam, Aranmula aims to rekindle, preserve and propagate the traditional architecture of India, with special attention to Kerala Architecture along with various crafts such as mural painting, wood and stone carving.
63. Kerala Sahitya Academy proposes to organize an International Literary Festival in Thrissur in collaboration with other cultural institutions. It will also set up a malayalam literary archives & museum which will house books and digitized versions of all Malayalam writers. Kerala Sangeetha Nataka Akademy proposes to construct a permanent theatre.

Agriculture and Animal Husbandry

64. My Government has given special emphasis for agriculture rejuvenation in the aftermath of floods and landslides. A special scheme called 'Punarjani' to fill the critical gaps in agricultural development programmes will be implemented. Kerala Agriculture Welfare Board is first of its kind proposed for the welfare and benefits of farmers of Kerala.

65. A Coconut Development Council has been recently been constituted to focus on coconut replanting. The council will facilitate the supply of high quality seedlings for replanting. Gender friendly projects will be formulated and implemented for providing opportunity for women in agriculture. It is proposed to have a Nursery Act to ensure good quality seedlings and saplings for farmers. My Government will promote Organic farming to ensure food safety and security.
66. Kerala floods caused extensive damage to livestock. More than thousand animal rescue camps were arranged to provide temporary shelter, feed, fodder and medical aid to help more than 80000 rescued animals. It is proposed to establish 25 Veterinary Dispensaries with advanced diagnostic facilities in potential panchayats having high cattle population and selected Veterinary Hospitals will be upgraded to Veterinary Polyclinics for providing better service to farmers. My Government launched a multi-speciality veterinary hospital at Kudappanakunnu, Thiruvananthapuram for providing specialized emergency veterinary care to all species of animals.
67. During the year 2019-20, selected Dairy Co-operative Societies will be elevated as Dairy Knowledge Centres to perform as an information hub with specialized training facilities, computerized accounting systems, internet facility, video conferencing facility, etc. A Special Flood Rehabilitation Programme for rebuilding the Dairy sector of Kerala called ‘ Ksheera Navodhanam’ is envisaged to compensate the losses incurred by dairy farmers of the State due to the floods. Assistance will be given to dairy farmer for inducting new milch animals besides help for construction of new cattle sheds. A Model Elevated Cattle Shelter is proposed to be established in selected Panchayaths of Kuttanad Taluk. It is planned to establish heifer parks during the year 2019-20 with 100 heifers in each park at selected Dairy Co-operatives.

Tourism

68. Tourism sector was poised for a leap during the Neelakurinji season, but heavy rainfall and floods resulted in massive cancellations of bookings. However, my Government, met those daunting challenges and quickly rebuilt roads and basic infrastructure to restore confidence of tourists. We are glad to see tourists coming back in large numbers to all important destinations. In 2019-20, the major projects to be taken up are the Alappuzha Heritage Project, permanent venue for Kochi Muzris Biennale, and development of Muzhuppilangad - Dharmadom beaches in Kannur District. My Government has decided to conduct snake boat races under a league format from 2019 onwards.

Non Resident Keralites

69. My Government is committed to the welfare of millions of Pravasi Malyalees. It is proposed to launch ‘ Pravasi Dividend Pension Scheme’ to provide regular payment to Non Resident Keralites on onetime payment of Rs. 5 lakhs, which will be deposited with KIIFB for financing infrastructure projects.
70. A call centre with an International Toll Free Line will be launched by NORKA ROOTS to provide information, register complaints and action taken on various issues faced by Pravasis. A comprehensive interactive portal will also be launched to provide information on job opportunities in various countries, online attestation and recruitment processes.

Industry and Commerce

71. My Government has taken steps to improve the industrial scenario in the State. My Government announced the “ Kerala Industries & Commerce Policy” to make the State more business friendly. The Kerala Investment & Promotion Facilitation Act, 2018 has been enacted to speed up

clearances for starting new ventures with single window clearance mechanism through a web portal. To improve ease of doing business, the Government is in the final stage of revising the building Rules.

72. My Government has introduced a Commerce Mission to support MSMEs in the State to find new market avenues including e-markets. To support handloom sector, free handloom school uniform scheme has been introduced. My Government is committed to protect the interest of employees, who face uncertain future due to the disinvestment policy of the Union Government. My Government will take over the shares of BHEL and take over assets of Instrumentation Ltd, Palakkad.

Electronics and Information Technology

73. My Government is proud to have created 45 lakh square feet of IT space during the last 2 years and proposes to scale it to 1 crore sq. ft. in future. The Digital Kerala Architecture Scheme will establish ‘ One Government’ experience integrating ICT infrastructure and applications in Kerala. The sustained efforts of my Government in attracting investments to our State has evoked many a positive response including the decision of Nissan to set up a Global Digital Innovation Hub in Thiruvananthapuram.

Science and Technology

74. Kerala State Council for Science, Technology & Environment (KSCSTE) is establishing an Institute of Advanced Virology at Thiruvananthapuram. In order to develop partnership between academic/ research institutions and industry, an innovative programme called ‘ Partnering Academic Industrial Research’ (PAIR) has been launched to identify high quality research candidates with assured placement in the industry.

Fisheries

75. Kerala is proud of the fisherfolk community who did not hesitate to jump into flood waters with their boats to rescue thousands of precious lives during the recent floods. Fishermen Welfare is of utmost importance to my Government. Special thrust will be given to equip fishing vessels with lifesaving equipment and satellite based navigation, and to establish Weather Forecasting System Master Control Rooms in all coastal districts. As promised to the Fishermen community, a state of the art housing complex has been completed in Muttathara of Thiruvananthapuram District for fishermen rehabilitation. All relief assistances declared post Cyclone Ockhi for their welfare has been extended to the fishermen community.
76. My Government will undertake special package for Aquaculture Service Centres and focus on inland fisheries & training of fishermen for production and marketing of value added fish & fishery products. Micro-chip based bionic identity systems for identification and quick location to help in search & rescue will be introduced for fishermen.
77. A comprehensive coastal area development program is being prepared. Appropriate measures will be taken to prevent coastal erosion and to relocate fisherman living within 50m of the shoreline.

Excise

78. My Government will take steps for the effective investigation of Abkari and NDPS cases and to prevent the illicit trafficking and abuse of Narcotic Drugs. Vimukthi Mission will be strengthened and made effective to formulate and implement evidence-based strategies for de-addiction and reducing consumption of alcohol and narcotic substances. The department will take up end to end computerization of sales, in order to ensure better revenue generation and to avoid leakages in the system.

Co-operation

79. My Government is proud of the cooperative movement in Kerala, which forms the backbone of our developmental activities. The merging of the three tier credit structure of Kerala Co-operative Bank into 2 tier to set up Kerala Bank has been approved in principle by the Reserve Bank of India.

Transport

80. My Government proposes a third and fourth Broad Gauge Railway Line from Thiruvananthapuram to Kasargod for semi high speed trains. This project proposal includes providing for two more additional lines in a separate elevated railway line as a Green Field Corridor. The Semi High Speed Trains, with a speed of 180 Km per hour will lessen the time of travel between Thiruvananthapuram to Ernakulam to one and half hours and between Thiruvananthapuram to Kasargod to four hours.

Public works and Highways

81. Road transport is the dominant mode of transport in the State. The unprecedented floods of 2018 have caused extensive damage to this road network. The post-flood impact analysis indicates heavy damages due to land slides/slips in the roads in four hill districts of Idukki, Wayanad, Pathanamthitta and Palakkad, whereas roads in the seven districts have sustained flash floods, erosion, water stagnation and other flood induced damages.
82. My Government has approved Rs. 1,400 crores for taking immediate repair and rehabilitation works. Most of the Design Roads have either survived the floods or suffered limited damages. We have identified around 15 roads comprising 381 km of SH and MDR road network from 9 districts as roads to be built as ‘ Design Roads’ based on traffic, bus route, connectivity to important towns and places of tourist interest.

83. Climate Risk Mitigation and Disaster Reduction for Road Transport infrastructure will have a major focus under Rebuild Kerala Initiative (RKI) with streamlined policy, risk-based approach to planning, design and resilience building. Pilot demonstration projects will be undertaking for one road corridor each from the 4 distinct climate geographical regions of the State.

Planning and Economic Affairs

84. My Government has asked State Planning Board to formulate Livelihood Development Package for revival of livelihoods lost in the floods and landslides of August 2018. The State Planning Board is also preparing a special package for Kuttanad Wetland Ecosystem to revitalize the overall development of the region through development of various components and envisaging the integration of all the departments.
85. Vision Varkala Infrastructure Development (VIVID) Corporation Limited will implement a Geo Spatial Information System for the Varkala Geo Park. It is decided to assist the modernization of Varkala Railway Station and to open a Centre for Performing Arts at Varkala to attract international tourists.
86. In 2019-20, the Kerala State Land Use Board proposes to deliver spatial data on natural resources in a user friendly format to various stakeholders. Land Use Decision Models will be developed for the selected Grama Panchayats in the flood affected areas. Comprehensive Wetland Information System (WLIS) for two districts will be developed. Land use/land cover maps of five districts available in the LRIS website will be updated.
87. My Government recognises the importance of innovations in the development of a society through K-DISC. In 2019-20, the new programmes proposed are Kerala Innovation Fund, Mazhavillu-Teach Science Kerala, Ganitha Sahavasa Camp and District Innovation Councils.

Finance

88. My Government played a significant leadership role in raising the issues affecting the States because of the mandate given to the 15th Finance Commission. Detailed Memorandum was presented to the 15th Finance Commission during their visit to Kerala from 28th May to 31st May 2018. The ToR of the 15th Finance Commission mandating the use of 2011 census data for population criteria should be withdrawn. A specific weight may be assigned to a criterion of Demographic Goals Achievement, which should be introduced in the Tax Devolution Formula. The sharing of divisible pool among States should be raised to 50% from the existing level of 42%. No condition is to be imposed on public borrowing. Revenue Deficit Grant should be continued. The State should be allowed complete flexibility in spending funds from the State Disaster Response Fund in response to any natural disaster.
89. My Government introduced ‘ Education Loan Repayment Support Scheme’ as a loan repayment support/prompt repayment incentive scheme to help students from low and middle income groups. Rubber production incentive scheme will be continued. Government will take all necessary measures to protect Kerala Lottery and prevent entry of lottery mafia into the State. State Lottery Welfare Board will provide financial assistance to those agents and sellers who have suffered financial losses during the recent floods.

Treasuries

90. My Government is proud to say that Kerala became the first State to develop a comprehensive financial management system - IFMS (Integrated Financial Management System) - by achieving the complete integration of the financial, payroll, pension and personnel data bases of Treasuries and Finance Department linked with the systems of the office of the Accountant General and RBI.

91. Kerala Financial Corporation (KFC) has implemented a three pronged strategy to double its loan portfolio. The Corporation has lowered its lending rate by 5 basis points and moved to a more competitive Base rate system of 9.5% to channelize cheaper funds for the development of Micro, Small and Medium Enterprises.

Revenue

92. Revenue department was in the forefront of rescue and relief operations during the floods. My Government is proud of the excellent work done by the district collectors in saving precious lives and managing the largest ever relocation of people to relief camps. They successfully mobilised resources from all departments and operated 24/7 control rooms in affected areas to send food and essential amenities to those affected by floods. Officials have been working tirelessly in ensuring that financial assistance is rendered to all victims to help them rebuild their lives.
93. As a drive to modernize land records, 1618 villages out of the 1664 villages have been activated for online mutation and online land tax payment and it is expected that mutation (Pokkuvarav) and tax payment will be 100% online in all activated villages. Pattayams were issued to more than 35000 landless people.
94. New Revenue Divisional Offices have been set up at 6 places. It is proposed to connect all village offices with optical fibre integrated with Kerala Wide Area Network (KSWAN) to facilitate e-governance. As part of Digital India Land Record Modernization Programme, around 20 lakh case records will be digitized during the coming years.

Registration

95. My Government has implemented major reforms in the property registration sector. The registration process has been simplified. The century old practice of affixing manual thump impression will be replaced with digital impression using electronic gadgets to generate the biometric identity in the original documents. Along with this, Point of Sale Machines will be provided in all the Sub Registry Offices to encourage electronic payments.

Environmental Stewardship

96. Department of Environment and Climate Change has been established with the aim of protection and conservation of the environment of the State. In 2018-19, 354 Bhoomithrasena Clubs (BMCs) were established to create environmental awareness. The focal theme of the scheme Paristhithikam during 2019- 20 will be post flood environmental restoration activities in the affected districts. A GIS based Vulnerability Assessment for Conservation - in-depth Assessment and Mapping of Mangrove Habitats in Northern Kerala will be carried out.
97. It is a matter of grave concern that climate change is affecting our farming sector. The scheme ‘ Climate Resilient Farming’ which promotes innovative approaches to Climate Resilient Farming in Biosaline Agriculture and open water fish farming will continue. Preparations are going on in the State for availing Green Climate Fund (GCF) for participatory ecosystem action for climate resilience and climate change mitigation.
98. Kerala State Biodiversity Board has initiated updating of State Biodiversity Strategies Action Plan. State wide Biodiversity Status Report and a Red Data book of Threatened Species of Kerala will be developed during 2019-20.

99. The Kerala State Pollution Control Board aims to establish a laboratory exclusively for identifying the presence of antimicrobial residue in the environment particularly in soil, water bodies, manure and food chain. Under the Green Skill Development Programme (GSDP), the Board plans to start Certificate Courses in ETP/STP operation & maintenance, Pollution Monitors- Air & Water Pollution and Lab Technicians/Technical Assistants for energy efficiency. The Board plans to establish Continuous Ambient Noise Monitoring and Display System near Secretariat within 3 months and two more stations at M.G Road, Ernakulam, in 2019-20.

Water Resources

100. My Government has carried out rectification works for various canals and irrigation projects damaged during the floods. Watershed plans for 778 panchayats out of 941 have been completed. The Muvattupuzha Valley Irrigation Project has been fully completed and will be commissioned by March 2020.
101. My Government has decided to adopt an Integrated River Basin approach by revamping irrigation structures like shutters, embankments, canals and pumps in the aftermath of floods. Micro irrigation, drip irrigation, lift irrigation and desiltation of major dams will be taken up in 2019-20. Surveillance system for 19 dams, instrumentation for 16 dams, completion of construction of dam safety headquarters, works of Kuttiyadi, Moolathara, compilation of data in DHARMA (Dam Health and Rehabilitation Application) and preparation of EAP reports and O & M manuals of all dams will be done on priority in 2019-20. Community irrigation schemes would be encouraged.

102. Under the National Hydrology Project, existing Hydrological and Meteorological Stations will be upgraded to real time monitoring stations. My Government has decided to clean up 9 major rivers and water bodies and establish Sewerage Treatment Plants in riverine urban areas.
103. In view of the recent heavy floods, real time flood warning system will be established for Periyar, Chalakkudy river basins and for rivers draining into Kuttanad. Solar panels will be installed to save energy in various projects. Pilot schemes for Malampuzha, Chitturpuzha and strengthening, raising of outer bunds of padasekharams under Flood Management Works will be implemented. My Government has decided to establish River Basin Management Authority to regulate all aspects of river management, flood plains and Water Resource Control.
104. My Government is proud that Kerala Water Authority quickly restored water supply in flood affected areas. Kerala Water Authority is responsible for supplying 2744 million litres of treated water every day to more than 1.9 crore people of Kerala. It has executed 40 on-going schemes worth Rs. 937 crores for Rural Water Supply under AMRUT benefiting 1 lakh people. It provided water supply infrastructure in Nilakkal Base Camp, Sabarimala to supply 65 lakh litres of water per day. Kerala Water Authority (KWA) proposes to complete 50 ongoing water supply scheme benefiting 33.7 lakh people and provide 2 lakh domestic service connections to households. Jalanidhi proposes to set up 2300 rain water harvesting units and to recharge 5700 open wells.
105. The Inland Water Transport Sector is yet to be exploited to its full potential. Focus on developing the inland waterways with the objective of promoting both water transport and tourism development along the waterways shall continue in the future. West Coast Canal, which is a National Waterway, shall be extended by 2020.

106. My Government had declared three high impact projects under Coastal Shipping and Inland Navigation Department. In order to take up various works having huge capital investment, a SPV called Kerala Waterways and Infrastructures Limited has been formed. In principle sanction has been accorded for the implementation of the Project “ Integrated Urban Regeneration and Water Transport System (Development of Canals in Kochi)” by availing funding under KIIFB with Kochi Metro Rail Limited (KMRL) as Special Purpose Vehicle.
107. During the next year, Kerala Shipping & Inland Navigation Corporation (KSINC) proposes to start the construction of a theme cruise vessel with night stay facilities which will be able to take tourists to take Lakshadweep, Andaman & Nicobar Islands, Dubai, etc.

Forest & Wild Life

108. To reduce human wildlife conflict, we propose to have the ‘ Great Wildlife Corridor’ connecting forest fragments and human habitations to have free movements of wildlife, particularly the elephants in Kerala.
109. Kerala is the first state in India to complete DNA profiling of captive elephants in the state with details of owners of the elephants, microchip to identify the elephant and weight and measurements of elephants. Towards ensuring the welfare of wild elephants and captive elephants in the State, my Government has already decided to establish state-of-the-art Elephant Rehabilitation Centre at Kottoor in Thiruvananthapuram District.
110. In 2019-20, the Department envisages focusing on waste management. 125 locations have been identified in forests where wastes have been dumped. My Government intends to implement ‘ Project Green Grass’ to clean the forest.

111. My Government intends to relocate around 500 families from the most sensitive areas within the forest and from the forest periphery. For establishing Thirunelli- Kudrakode elephant corridor, 9.63 acres of the acquired area has been declared as a wildlife sanctuary extending the existing Wayanad Wildlife Sanctuary. My Government is also committed to the establishment of Thrissur Zoological Park to meet international standards by 2020.

Sports and Youth Affairs

112. In 2019-20, the Sports Department proposes to introduce a programme called ‘ Talent Identification Protocol’ to track talent from the school level by including the principles of Kinanthropometry. The Department proposes to introduce a self-defence programme for women to help them develop their mental and physical skills through initiation of martial arts such as Kalaripayattu, Taekwondo, Judo, Karate, etc.
113. My Government constituted Kerala Voluntary Youth Action Force with 1 lakh volunteers between the age groups of 15- 30 years to meet unforeseen natural calamities. My Government proposes to introduce a programme named ‘ My Kerala’ for enlightening the youth to become part of rebuilding our State. It is proposed to register youth volunteers and volunteers through online/web based/mobile app mechanism integrated with social media platforms. This online platform will bring the database of volunteers of Youth Welfare Board, NCC, NSS, Nehru Yuva Kendra, Student Police Cadets, Nature Clubs, NGOs. etc. under a single working and enabling umbrella providing a co-ordinated effort for voluntary support to citizens.
114. The Department proposes to conduct Under-14 CM Gold Cup Football Championship every year. As a part of this, district level championships will be conducted in every district and the teams who have qualified can participate in the State Championship.

Housing

115. In 2018-19, Kerala State Housing Board provided assistance for construction of 1,300 houses under Grihasree Housing Scheme where subsidy of Rs. 2 lakhs per house was provided by the Board and the rest by sponsors. In 2019-20, it is proposed to disburse subsidy to 2000 beneficiaries. My Government will promote sustainable cost effective and innovative pre-fabricated house building technologies.

Archeology, Archives, Museums and Zoos

116. My Government is committed towards conserving and preserving our archaeological and archival heritage for the future generations. The Archives Department will construct an Archival Complex in the Kerala University campus and set up Churuna Museum and Research Centre (Museum of Palm leaves) during this year.

General Administration

117. To ensure punctuality among Government servants, Biometric punching has been strictly enforced in Government Secretariat. Biometric punching and e-file system will be introduced in all the Government offices during 2019-20 to ensure punctuality, increase the quality and transparency in service delivery. Action has been initiated to renovate and modernize the Government Secretariat building. Action has been initiated to properly utilize the property of my Government in New Delhi. Cultural Centre depicting the art and culture of State, additional buildings for Guest House, Ayurveda hub, etc. are proposed in the project.
118. During this year my Government plans to take up the digitization of the records of the meetings of the Council of Ministers from 1950 onwards for preserving these invaluable documents.

Devaswoms

119. My Government will set up Devaswom Tribunal to restore alienated lands of Devaswom Boards and proposes to introduce a bill in the coming session. My Government intends to provide better amenities to pilgrims visiting Sabarimala and complete the works through Sabarimala Masterplan and Swadeshi Darshan and PRASAD scheme. Modern sewage treatment plant, green and clean environment is envisaged in these projects. My Government will lay emphasis on the protection of Kavus, Ponds and altharas of the temples.

Towards a Resilient Kerala

120. Kerala has repeatedly witnessed a number of natural calamities. The headquarters of Kerala State Disaster Management Authority with a state-of-the-art Kerala State Emergency Operations Centre will be made functional in 2019-20 in Thiruvananthapuram. Support of Indian Space Research Organisation has been requested for developing accurate weather prediction and hazard modelling tools to be linked to the ‘ Surakshaayanam - IT enabled disaster management decision support system’ of KSEOC for hazard impact forecasting to increase accuracy and provide hyper-local weather alerts, as presently available services are found to be inadequate. The State plans to create a Civil Defence Voluntary Force to support Governmental machinery during major catastrophes. The minimum relief code of the State for disaster relief assistance is the highest in the country on many counts. Kerala is the first State to have introduced a hazard vulnerability linked risk reduction scheme, whereby families with houses in uninhabitable terrain due to natural hazard vulnerability is provided funds for relocating and rebuilding houses in safer areas. In a first of its kind, the disability inclusive disaster risk reduction

project of my Government has been identified as the model project for the development of a guideline in the country for the purpose. Existing State Disaster Response Force will be strengthened and revamped under Department of Disaster Management.

121. My Government requires large funds for 'Rebuilding Kerala', - funds for repair and reconstruction of houses, restoration of physical infrastructure and rebuilding livelihoods of flood affected population. No matter the hurdles faced, we are committed to stand united and resilient to face all the challenges with support of people. This calamity showed how people of Kerala rose and helped each other in the finest traditions of humanity and brotherhood.

122. I appreciate the spirit of co-operation, goodwill and resilience shown by the people of Kerala in the time of flood and challenging days thereafter. Let us together use this crisis as an opportunity to transform this State into a better one.

നാളെ റിപ്പബ്ലിക് ദിനമാണ്. എല്ലാവർക്കും എന്റെ റിപ്പബ്ലിക് ദിനാശംസകൾ.

Jai Hind

ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗം രാവിലെ 10.34-വരെ നീണ്ടുനിന്നു.

പ്രസംഗം പൂർത്തിയാക്കിയശേഷം ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണർ സ്വന്തം ഇരിപ്പിടത്തിന് മുന്നിലെത്തിയപ്പോൾ വീണ്ടും പോലീസ് ബാൻഡ് ദേശീയഗാനവാദനം മുഴക്കി. തുടർന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗവർണ്ണറെ ഗവർണ്ണറുടെ അംഗരക്ഷകൻ, നിയമസഭാ സെക്രട്ടറി, സ്പീക്കർ, മുഖ്യമന്ത്രി, പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി, ഗവർണ്ണറുടെ സെക്രട്ടറി, ചീഫ് സെക്രട്ടറി എന്നിവർ ചേർന്ന് നിയമസഭാ മന്ദിരത്തിന്റെ പ്രധാന കവാടത്തിലേയ്ക്ക് അനുഗമിച്ച് യാത്രയാക്കി.

ഗവർണ്ണറെ യാത്രയാക്കിയശേഷം ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കറുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ യോഗം തുടർന്നു.

മി. സ്നീക്കർ: ഓർഡർ.....ഓർഡർ..... ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗത്തിന്റെ പകർപ്പുകൾ ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾക്കും മാധ്യമ പ്രതിനിധികൾക്കും ഇപ്പോൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതാണ്. ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗത്തിന് നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്ന പ്രമേയത്തിന്മേലുള്ള ചർച്ച 2019 ജനുവരി മാസം 28 മുതൽ നടക്കുന്നതാണ്. നന്ദിപ്രമേയത്തിന് ഭേദഗതികൾ അവതരിപ്പിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ ജനുവരി മാസം 26-ാം തീയതി ശനിയാഴ്ച ഉച്ചയ്ക്കുശേഷം 3.00 മണിക്ക് മുമ്പായി ഭേദഗതികൾ നിയമസഭാ സെക്രട്ടറിയെ ഏൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

അറിയിപ്പ്

പരിശീലന പരിപാടി

മാനസികാരോഗ്യം, ജീവിത വിജയം എന്നിവ ലക്ഷ്യംവച്ചുകൊണ്ട് പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന 'ഹാപ്പി ലൈഫ് കോച്ച്' എന്ന സ്ഥാപനം 'ഇക്കോസ് വേവ്സ് സമ്മിറ്റ്' എന്ന പരിശീലന പരിപാടി എം.എൽ.എ.-മാർക്കുവേണ്ടി നേരത്തെ നടത്തിയിരുന്നു. അന്ന് പങ്കെടുത്തവർ വീണ്ടും ആ പരിപാടി വേണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇന്ന് (2019 ജനുവരി 25 വെള്ളിയാഴ്ച) ഉച്ചയ്ക്കുശേഷം 2.30-ന് നിയമസഭാ സമുച്ചയത്തിലെ ബാങ്കറ്റ് ഹാളിൽ സാമാജികർക്കായി പ്രസ്തുത പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന വിവരം അറിയിക്കുന്നു.

(ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗത്തിന്റെ പകർപ്പുകൾ അംഗങ്ങൾക്ക് വിതരണം ചെയ്യും.)

മി. സ്നീക്കർ: ഓർഡർ, ഓർഡർ..... സഭ ഇപ്പോൾ പിരിയുന്നതും തികളാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതുമാണ്.

(2019 ജനുവരി മാസം 28-ാം തീയതി തികളാഴ്ച രാവിലെ 9.00 മണിക്ക് വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുന്നതിനായി സഭ രാവിലെ 10.44-ന് പിരിഞ്ഞു.)

ഗവർണ്ണറുടെ പ്രസംഗത്തിന്റെ മലയാള പരിഭാഷ അനുബന്ധമായി വച്ചിട്ടുണ്ട്.

അനുബന്ധം

ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി, ബഹുമാന്യരായ മന്ത്രിമാർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷ നേതാവ്, ബഹുമാന്യരായ നിയമസഭാംഗങ്ങളെ

1. പതിനാലാം കേരള നിയമസഭയുടെ പതിനാലാം സമ്മേളനത്തിന് സമാരംഭം കുറിച്ചുകൊണ്ട് കേരളത്തിന്റെ ജനപ്രതിനിധികളുടെ ഈ മഹനീയ സഭയെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത് ബഹുമതിയായും വിശേഷാധികാരമായും ഞാൻ കരുതുന്നു.
2. ജാതീയതയുടെയും വർഗ്ഗീയതയുടെയും നാനാ വിധത്തിലുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങളുടെയും ഇരുണ്ട മോലങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഈ ലോകത്ത് പ്രതീക്ഷയുടെ ഒരു ദീപനാളമാണ് എന്റെ സർക്കാർ എന്ന പറയുന്നതിൽ എനിക്ക് ഉള്ള അഭിമാനവും സന്തോഷവും ഞാൻ ആരംഭത്തിൽത്തന്നെ അറിയിക്കട്ടെ. എന്റെ സർക്കാർ, ഭരണഘടനാമൂല്യങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ നമ്മുടെ സാമൂഹിക ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ തുറകളിലും മതനിരപേക്ഷതയുടെയും നാനാത്വത്തിന്റെയും ശ്രേഷ്ഠമായ മൂല്യങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതിനുള്ള ദൗത്യത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്നു.
3. ലിംഗസമത്വത്തിനും സാമൂഹികനീതിയ്ക്കും കുറിയൊന്നും ചെയ്യുന്ന ജനതയുടെ അനസ്തിനുമായി എന്റെ സർക്കാർ നിലകൊണ്ടു എന്നത് എടുത്തുപറയേണ്ട ഒന്നാണ്. നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പുതുവെളിച്ചം പകർന്നുകൊണ്ടും വളർന്നുവരുന്ന തലമുറയുടെ മനസ്സുകളിൽ ഏകത്വത്തിന്റെ ഒരു പുതിയഭാവം പകർന്നുകൊണ്ടും ബോധവൽക്കരണത്തിന്റെ ഒരു പുതിയ യുഗത്തിലേയ്ക്കുള്ള പാതയൊരുക്കുന്നതിൽ അത് ഉയരങ്ങൾ താണ്ടുകയുണ്ടായി.
4. അനാരോഗ്യകരമായ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ബന്ധങ്ങൾ ഹൈന്ദവയും, സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ചും ഉണ്ടാക്കിയ ഭാഷാമലങ്ങൾ കാരണമുണ്ടായ അസന്തുലിതാവസ്ഥ നിരവധി മേഖലകളിൽ കേരളം ഇതിനകം കൈവരിച്ച പുരോഗതിയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് നിരവധി പ്രാവശ്യം നാം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയിട്ടുണ്ട് അതിനാൽ കേന്ദ്രത്തെയും സംസ്ഥാനത്തെയും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിൽ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന ബന്ധങ്ങൾ ഉടച്ചുവാർക്കണമെന്നതാണ് എന്റെ സർക്കാരിന്റെ ആവശ്യം.

5. ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, സാമൂഹ്യക്ഷേമം എന്നിവ പോലെയുള്ള മേഖലകളിൽ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾക്ക് സംസ്ഥാനത്തിന് ശിക്ഷ ഏറ്റുവാങ്ങേണ്ടി വന്നു എന്ന് തികച്ചും ദുർഭാഗ്യകരമാണ്. ഈ മേഖലകളിൽ സംസ്ഥാനം പുരോഗതി നേടുകയും നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, കേന്ദ്രം ഈ മേഖലകൾക്ക് തുടർന്ന് സഹായം നൽകേണ്ടതില്ല എന്ന് തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുള്ളതും ഈ മേഖലകൾക്കായി നീക്കിവച്ച തുകയുടെ അർഹമായ വിഹിതം സംസ്ഥാനത്തിന് നിഷേധിച്ചതിന്റെ മാനദണ്ഡം എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയിലുമാണ് സംസ്ഥാനം. നമ്മുടെ നേട്ടങ്ങൾ, നാം ഇപ്പോൾ നേരിടേണ്ടതായി വരുന്ന നഷ്ടങ്ങൾക്ക് കാരണമാകുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

പ്രളയത്തിലാഴ്ന്ന കേരളം

6. കഴിഞ്ഞ മുപ്പത്തിരണ്ട് മാസങ്ങളായി എന്റെ സർക്കാർ കേരള ജനതയ്ക്ക് സേവനമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ഭരണകാല യുഗവിന്റെ ഏതാണ്ട് പകുതിയോളം പിന്നിട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ, നിരവധി മേഖലകളിൽ നാം ഗണ്യമായ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കുകയുണ്ടായി. അടുത്തിടെയുണ്ടായ മുൻപെങ്ങുമില്ലാത്ത രീതിയിലുള്ള പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ ഉയർത്തിയ വെല്ലുവിളികൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും നമ്മുടെ ജനവിധി സൃഷ്ടിച്ച പ്രതീക്ഷകൾക്കൊത്ത് ഉയരുവാനുള്ള എല്ലാ പരിശ്രമങ്ങളും നാം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. നമുക്കെല്ലാം അറിയുന്നതുപോലെ 2018 ആഗസ്റ്റ് 15 മുതൽ 17 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം അതിശക്തമായ പേമാരിയുടെ പ്രഹരത്തിലായിരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ പലഭാഗങ്ങളിലും 3,000-4,000 മി.മീ. മഴ ലഭിക്കുകയും കേരളത്തിന്റെ 100 വർഷത്തെ ചരിത്രത്തിൽ 1924 നുശേഷം എഴുപതേതെയും ഭീകരമായ പ്രളയത്തിന് അത് കാരണമാകുകയും ചെയ്തു. അതിതീവ്രമായ മഴയും നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞ നദികളും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പലഭാഗങ്ങളെയും വെള്ളത്തിലാഴ്ത്തുകയും നിരവധി ഉൾപ്പെട്ടവുകൾ ഉണ്ടാകുവാൻ കാരണമാകുകയും ചെയ്തു. 14 ജില്ലകളിലായി വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന 1664 വില്ലേജുകളിൽ 1259 വില്ലേജുകളെയും ഇത് ബാധിക്കുകയും 14 ദശലക്ഷം ജനങ്ങളെ

12253 ദുരിതാശ്വാസ ക്യാമ്പുകളിലേക്ക് മാറ്റിപാർപ്പിക്കാനിടയാക്കുകയും ചെയ്തു. കുറിയായ പ്രായത്തിലുള്ളവർ നടത്തിയെങ്കിലും വിലപ്പെട്ട 435 ജീവനുകൾ നഷ്ടമായി. എന്റെ സർക്കാർ ജനങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനും സഹായമെത്തിക്കുന്നതിനുമായുള്ള അതിന്റെ എല്ലാ സൗജന്യങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തി. ലക്ഷക്കണക്കിന് വരുന്ന യുവസന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരുകയും സഹായം വേണ്ടവർക്ക് സഹായമെത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. തങ്ങളുടെ വള്ളങ്ങളുമായി ഇറങ്ങി പുറപ്പെട്ട 65,000-ത്തിലധികം ജീവനുകൾ രക്ഷപ്പെടുത്തിയ ആയിരക്കണക്കിന് വരുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെക്കുറിച്ച് നാം അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു.

7. ആർമി, നേവി, എയർഫോഴ്സ്, എൻ.ഡി.ആർ.എഫ്, സി.ആർ.പി.എഫ്, ഐ.ടി.ബി.പി, ബി.എസ്.എഫ്, കോസ്റ്റ് ഗാർഡ് എന്നിവയെ വിന്യസിച്ചുകൊണ്ട് പ്രളയ ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ തിരിച്ചിൽ നടത്തുന്നതിനും രക്ഷാപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും നമ്മെ സഹായിച്ച ഭാരത സർക്കാരിന് നമ്മൾ നന്ദി പറയുന്നു. വിലപ്പെട്ട ജീവനുകൾ രക്ഷിക്കുന്നതിൽ കേരള പോലീസ്, കേരള ഫയർ ഫോഴ്സ്, എൻ.ഡി.ആർ.എഫ് എന്നിവ ചെയ്ത സാഹസിക ദൗത്യം ഒരിക്കലും മറക്കാൻ സാധ്യമല്ല. രാജ്യത്തെല്ലായിടത്തുനിന്നും ഭക്ഷണം, കുടിവെള്ളം, മരുന്നുകൾ, ദുരിതാശ്വാസ വസ്തുക്കൾ എന്നിവ സമാഹരിച്ച എല്ലാ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളോടും നാം കൃതജ്ഞതയുള്ളവരാണ്. പണമായും സാധനങ്ങളായും പ്രളയബാധിതർക്ക് സഹായം നൽകുന്നതിനായി മുന്നോട്ടുവന്ന ലോകത്താകമാനമുള്ള ദശലക്ഷക്കണക്കിന് മലയാളികളോട് നാം കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾ മുതൽ സാധാരണ ജനങ്ങൾ വരെയും പ്രശസ്തർ മുതൽ ഭിന്നശേഷിയിൽപ്പെട്ട ആളുകൾ വരെയും, ഒന്നുമില്ലാത്തവർ മുതൽ കോർപ്പറേറ്റ് കമ്പനികൾ വരെയുമുള്ള ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ തുറകളിൽ നിന്നുമുള്ള ആളുകളും സാമൂഹിക സാമൂദായിക സംഘടനകളും നൽകിയ സംഭാവനകളും, എന്റെ സർക്കാരിന്റെ ‘സാലറി ചാലഞ്ചിൽ’ പൂർണ്ണമനസ്സോടെ സംഭാവനകൾ നൽകിയ സർക്കാർ ജീവനക്കാരെയും എന്റെ സർക്കാർ കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം സ്മരിക്കുന്നു.

8. ഐക്യരാഷ്ട്ര സൗഹൃദന, ലോകബാങ്ക്, എഡിബി, മറ്റ് അന്താരാഷ്ട്ര ഏജൻസികൾ എന്നിവ സംയുക്തമായി പോസ്റ്റ് ഡിസാസ്റ്റർ നീഡ്സ് അസസ്സ്മെന്റ് (പിഡിഎൻ.എ.) നടത്തുകയുണ്ടായി. 2018 ഒക്ടോബർ 26-ാം തീയതി എന്റെ സർക്കാരിന് അവരുടെ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിഡിഎൻ.എ. റിപ്പോർട്ട് വിവിധ മേഖലകളിൽ, 26,718 കോടി രൂപയുടെ നഷ്ടം കണക്കാക്കുകയും 31,000 കോടി രൂപയുടെ വീണ്ടെടുക്കൽ ആവശ്യകതകൾ (Recovery needs) കണക്കാക്കുകയുമുണ്ടായി. 31,000 കോടി രൂപയിൽ 5,000 കോടി രൂപ മാത്രമേ ദേശീയ ദുരന്തനിവാരണ ഫണ്ടിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുകയുള്ളൂ. കാര്യക്ഷമമായ പുനരധിവാസം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ശേഷിക്കുന്ന പണം എങ്ങനെ സമാഹരിക്കുമെന്നതാണ് എന്റെ സർക്കാരിന്റെ മുന്നിലുള്ള വെല്ലുവിളി. അടിസ്ഥാന സൗകര്യം, റോഡുകൾ, ഊർജ്ജം, കുടിവെള്ളം, ജലസേചനം, കൃഷി, കൂടാതെ കന്നുകാലികൾ, പാശുടി, ചെറുകിട വ്യാപാരം ഉൾപ്പെടെയുള്ള നിരവധി ജീവനോപാധികൾ എന്നിവയാണ് ഏറ്റവും ദോഷകരമായി ബാധിക്കപ്പെട്ടത്. 13000-ത്തിലധികം വീടുകൾ പൂർണ്ണമായും തകരുകയും 25 ലക്ഷം വീടുകൾക്ക് ഭാഗികമായി നാശനഷ്ടം സംഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. ദശലക്ഷക്കണക്കിന് വരുന്ന ആളുകളുടെ ജീവനോപാധികളെ അത് ബാധിക്കുകയുണ്ടായി.

9. ഭൗതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിനും പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും മാത്രം യഥാർത്ഥത്തിൽ ആവശ്യമായ തുക 15,882 കോടി രൂപയാണ്. അതിൽ 7,000 കോടി രൂപ ലോകബാങ്കിൽ നിന്നും എഡിബി-യിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കേരളം പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള അധിക വിഭവ സമാഹരണത്തിനായി നിലവിലുള്ള വായ്പാപരിധി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ ഭാരതസർക്കാരിനോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുസംബന്ധിച്ച് കേന്ദ്രസർക്കാരിൽനിന്നും അനുകൂലമായ ഒരു മറുപടിക്കായി നമ്മൾ ഇപ്പോഴും കാത്തിരിക്കുകയാണ്. അതിനിടയിൽത്തന്നെ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ നിധി, സ്പോൺസർഷിപ്പുകൾ, വിവിധ വ്യക്തികളും സംഘടനകളും നൽകുന്ന ധനസഹായം (crowd funding) എന്നിവ ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ട് നാശനഷ്ടങ്ങൾ സംഭവിച്ച വീടുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിനും ജീവനോപാധികൾക്ക് സഹായം നൽകുന്നതിനും എന്റെ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അത്യന്തം കഠിനമായ ഒരു ദൗത്യം

- 10. കേരളത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മിതിക്കായി 4 മുതൽ 5 വരെ വർഷങ്ങൾ നമുക്ക് വേണ്ടിവരുമെന്നത് വ്യക്തമാണ്. ഈ പ്രകൃതിദുരന്തത്തെ തുടർന്ന് സംസ്ഥാനം ഒരു പുനരധിവാസ- പുനഃസ്ഥാപന പദ്ധതി ഏറ്റെടുക്കുക മാത്രം ചെയ്താൽ മതിയാകുന്നതല്ല എന്ന് എന്റെ സർക്കാരിന് നിശ്ചയമുണ്ട് ഈ ദുരന്തത്തെ ഒരു വെല്ലുവിളിയായും സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കും മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തെ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അവസരമായും എടുക്കേണ്ടതാണ്. അറുകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിലും പുനർനിർമ്മാണത്തിലും ഉന്നതനിലവാരത്തിലുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാനത്തിനു വേണ്ടി പുതിയ വൻകിട പദ്ധതികൾ വിഭാവനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. നിർമ്മാണങ്ങളിൽ പരിസ്ഥിതി സുരക്ഷ സംവിധാനങ്ങളും നിലവാരങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തി, ഭാവിയിൽ ഇപ്രകാരമുള്ള ദുരന്തങ്ങളെ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ അതിജീവിക്കുന്നതിന് സജ്ജമാക്കും വിധം പുതിയതും പുനരുദ്ധരിച്ചതുമായ നിർമ്മാണങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.
- 11. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾക്കനുയോജ്യമായ പ്രവർത്തന നയത്തോടും വ്യവസ്ഥാപിതമായ പദ്ധതിയോടുകൂടി വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് ത്വരിതഗതിയിലും കാര്യക്ഷമമായ രീതിയിലും കേരളത്തെ പുനർനിർമ്മിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് ‘റീബിൽഡ് കേരള ഇനീഷ്യേറ്റീവ്’ (RKI) -ന് തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുള്ളത്.
- 12. പ്രളയത്തിൽ പൂർണ്ണമായും തകർന്ന വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ വിശദമായ ഒരു നയം ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട് പൂർണ്ണമായും തകർന്ന വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി, 4 ലക്ഷം രൂപ നൽകുന്നതിന് സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ ഫണ്ടിൽ നിന്നും (SDRF) മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ ഫണ്ടിൽ (CMDRF) നിന്നുമുള്ള പണം ഒന്നിച്ചു സമാഹരിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട് ലൈഫ് മിഷൻ (LIFE) വെള്ളപ്പൊക്കത്തെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന (Flood Resilient) വീടുകളുടെ 13 രൂപകല്പനകൾ ചെയ്തിട്ടുള്ളതും അത് ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതുമാണ്. നിരവധി സംഘടനകളും വ്യക്തികളും ഈ വീടുകൾ സ്പോൺസർ ചെയ്യുന്നതിനായി മുന്നോട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട് എന്നത് സ്വഗതാർഹമാണ്.

സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ധനസഹായം ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് 2000 'കെയർ ഹോമു'കൾ നിർമ്മിക്കുവാനും എന്റെ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമീപകാലത്തുണ്ടായ പ്രളയത്തിലും ഉഷ്ണകാലിലും തങ്ങളുടെ ഭൂമി പൂർണ്ണമായും നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്ക്, 3 സെന്റ് ഭൂമി വാങ്ങുന്നതിന് ധനസഹായം നൽകുവാനും തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

13. പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന 6.87 ലക്ഷം പേർക്ക് പ്രളയാനന്തരം ഉടൻതന്നെ 10,000 രൂപയുടെ ഒറ്റത്തവണ സഹായം നൽകുകയുണ്ടായി. പ്രളയാനന്തര ദുരന്തഫലങ്ങൾക്ക് ശേഷം ജനങ്ങളെ അവരുടെ ജീവിതം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഷ്സ് കമ്മിറ്റിയുമായി (SLBC) നിരവധി പ്രാവശ്യം ചർച്ച നടത്തുകയുണ്ടായി. കുടുംബശ്രീ മുഖേന ഗൃഹോപകരണങ്ങളും മറ്റ് അനുബന്ധ സാധനങ്ങളും വാങ്ങുന്നതിനായി ഓരോ കുടുംബത്തിനും നൽകുന്ന ഒരൂലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള വായ്പകൾക്ക് ബാങ്കുകൾക്ക് നൽകേണ്ട 9 ശതമാനം പലിശ എന്റെ സർക്കാർ നൽകുമെന്ന് തീരുമാനിക്കുകയുണ്ടായി. വായ്പകൾക്കുള്ള തിരിച്ചടവ് കാലയളവായി 36 മുതൽ 48 മാസങ്ങൾ അനുവദിക്കുകയും, കൂടാതെ വായ്പ തിരിച്ചടവുകളിൽ 6 മാസത്തെ മോറട്ടോറിയവും പ്രഖ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രളയബാധിതരായ എം.എസ്.എം.ഇ.-കൾക്കും കടകൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും എന്റെ സർക്കാർ സഹായവും ഇളവുകളും പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഇപ്രകാരമുള്ള എല്ലാ ഉദ്യമങ്ങൾക്കും രൂപംനൽകിയത് എന്റെ സർക്കാരാണ്. നിലവിലുള്ള കേന്ദ്ര മാനദണ്ഡങ്ങളേക്കാൾ ഉയർന്ന സഹായമാണ് നൽകിയതെന്ന് നാം ഉറപ്പുവരുത്തിയിട്ടുള്ളതും സാർവ്വത്രികമായ പരിരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നുമുണ്ട്.

ലിംഗസമത്വത്തിലേക്ക്

14. ജാതിമത സമുദായ പരിഗണന കൂടാതെ പ്രളയത്തെ നേരിടുന്നതിൽ സംസ്ഥാനം അത്യന്തമായ ഐക്യമാണ് കാഴ്ചവച്ചത്. സംസ്ഥാനം അതിന്റെ രൂപീകരണം മുതൽ പിൻതുടർന്നു പോരുന്ന ഭരണത്തിന്റെ ജനാധിപത്യ സോഷ്യലിസ തത്വങ്ങളെ നിലനിർത്തുന്ന കേരളത്തിന്റെ ഐക്യമാണ് സാമൂഹിക വികസനത്തിൽ ഉന്നതമായ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കുവാൻ നമ്മെ നയിച്ചത്. എന്റെ സർക്കാർ ലിംഗനീതി

ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്. ശബരിമല ക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക പ്രായവിഭാഗത്തിലുള്ള സ്ത്രീകളുടെ പ്രവേശനം നിരോധിക്കുന്നത് ഭരണഘടനാവിരുദ്ധമാണെന്ന് സുപ്രീം കോടതി ഉത്തരവായി. പ്രസ്തുത വിധിന്യായം നടപ്പിലാക്കുക എന്നതും നമ്മുടെ ഭരണഘടന ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുക എന്നതും എന്റെ സർക്കാരിന്റെ കർത്തവ്യമാണ്. തുടർന്നുണ്ടായ വിവിധ സംഭവങ്ങൾ നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പുരോഗമനാത്മക മൂല്യങ്ങൾ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള അടിയന്തിര ആവശ്യം അടിവരയിട്ടു പറയുന്നു. ഇതിലേക്കായി ലിംഗനീതിയ്ക്കായുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ കേരളത്തിലെ വനിതകളുടെ ഐക്യദാർഢ്യത്തിന്റെ പ്രതീകമായി കേരളത്തിലുടനീളം ‘വനിതാമതിൽ’ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാമൂഹിക സംഘടനകളുടെ നിർദ്ദേശത്തിന് എന്റെ സർക്കാർ പിന്തുണ നൽകി. ചരിത്രപരമായ ആ സാധാഹനത്തിൽ 50 ലക്ഷത്തിലധികം വനിതകൾ ഒത്തുചേർന്നു എന്ന വസ്തുത കേരളം ഇന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന മതനിരപേക്ഷതയും പുരോഗമനാത്മക മൂല്യങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള വിശ്വാസവും ആത്മവിശ്വാസവും നമുക്ക് തരുന്നു. കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക പരിഷ്കർത്താക്കൾ നൽകിയ ചരിത്രപരമായ സംഭാവനകളുടെ സ്മരണാർത്ഥം ‘നവോത്ഥാന മ്യൂസിയം’ സ്ഥാപിക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

അവാർഡുകളും അംഗീകാരങ്ങളും

15. പ്രളയാനന്തര ദുരന്തഘടനകൾ ഉണ്ടായെങ്കിലും നിരവധി മേഖലകളിൽ രാജ്യത്ത് കേരളം ഇപ്പോഴും മുന്നിലാണ്. നീതി ആയോഗ് നടത്തിയ ആദ്യ ‘എസ്.ഡി.ജി (SDG) ഇന്ത്യ ഇൻഡെക്സ്’ 2018-ൽ കേരളം, അതിന്റെ മികച്ച പ്രകടനത്തിന് ഭാരതത്തിലെ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുമിടയിൽ പ്രഥമസ്ഥാനത്തെത്തി. കേരളത്തിലെ ‘സ്റ്റാർട്ട് അപ്പ് ഇക്കോസിസ്റ്റം’ രാജ്യത്തെ മികച്ചവയിൽ ഒന്നായി ഭാരത സർക്കാർ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. മാനവ വികസന സൂചിക, സാക്ഷരത, ആരോഗ്യം, നൂറ് ശതമാനം വൈദ്യുതീകരണം എന്നിവയിൽ കേരളം മുന്നിലാണ്. ന്യൂഡൽഹി പബ്ലിക് അഫയേഴ്സ് സെന്റർ ഇൻഡെക്സിൽ കേരളം പ്രഥമസ്ഥാനത്ത് നിൽക്കുന്നതും ട്രാൻസ്ജെൻഡർ പോളിസി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള ആദ്യ സംസ്ഥാനവുമാണ്. നാഷണൽ ക്രൈം റെക്കോർഡ്സ് ബ്യൂറോ പ്രകാരം അഴിമതി ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സംസ്ഥാനമായും സാമൂഹിക

ലഹളകളിൽനിന്നും മുക്തമായ ഭാരതത്തിലെ ഏക സംസ്ഥാനമായും കേരളം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് സൈബർ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷനിൽ മികച്ച ഒന്നായി നാസ്കോം (NASSCOM) ഡാറ്റാ സെക്യൂരിറ്റി കൗൺസിൽ കേരളത്തെ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുണ്ട്. വനിതാ ക്ഷേമവും ജെൻഡർ ബജറ്റിംഗും എന്നതിൽ ഒരു പ്രത്യേക വകുപ്പ് രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട് കേരളം മുൻപന്തിയിലെത്തുകയും 'സെക്ഷൻ അസ്സാൾട്ട് ഫോറൻസിക് എവിഡൻസ്' (SAFE) ഏർപ്പെടുത്തിയ പ്രഥമസംസ്ഥാനവുമാണ്. ഇന്ത്യ ടുഡെ കേരളത്തെ ക്രമസമാധാന പാലനത്തിൽ മികച്ചതായി തിരഞ്ഞെടുത്തു.

ഒരു നവകേരളത്തിനായുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം

16. ദീർഘകാലമായി പണിതീരാതെ നിലവിലിരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട എല്ലാ വൻകിട പദ്ധതികളും പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. വൻകിട അടിസ്ഥാനസൗകര്യ പദ്ധതികൾ, പ്രത്യേകിച്ചും, ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം ആവശ്യമായിട്ടുള്ളവ, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന് നല്ലതല്ലെന്ന വ്യാപകമായ ഒരു തോന്നലുണ്ടായിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയ സമവായം ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ടും ജനങ്ങളെ വിശ്വസത്തിലൊതുക്കും ഈ കാഴ്ചപ്പാട് തിരുത്തുവാൻ എന്റെ സർക്കാരിന് സാധ്യമായിട്ടുണ്ട്. എന്റെ സർക്കാർ കൊല്ലം ബൈപ്പാസ് വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുള്ളതും, ഗെയിൽ പൈപ്പ് ലൈൻ, കൊച്ചി-ഇടമൺ ഇലക്ട്രിക് ലൈൻ, റോഡിനു വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, ദേശീയജലപാതകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കൽ, വൈറോളജി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് എന്നിവ പൂർത്തിയാക്കി വരികയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് ഭരണ നിർവ്വഹണത്തിലും ജനങ്ങളിലും സമാനമായ സ്വഭാവത്തോടെയുള്ള നിരവധി പ്രോജക്റ്റുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അനുകൂലമായ വിശ്വാസം വളർത്തുകയും ചെയ്തു.
17. കേരള അടിസ്ഥാന സൗകര്യനിക്ഷേപനിധി ബോർഡിന്റെ (KIIFB) കീഴിൽ 41000 കോടി രൂപയുടെ 500-ലധികം പദ്ധതികൾക്ക് അംഗീകാരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതും അതിൽ കൂടിവെള്ള വിതരണപദ്ധതികൾ, തീരദേശ ഹൈവേ, മലയോര ഹൈവേ, സാമ്പ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങൾ മുതലായവ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളിലെയും വൻകിട അടിസ്ഥാന സൗകര്യപദ്ധതികൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതുമാണ്. ഇതിൽ 9000 കോടി രൂപയുടെ

പദ്ധതികൾക്ക് ടെൻഡർ നൽകിയിട്ടുള്ളതും, 5,500 കോടി രൂപയുടെ പണി ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. മൊത്തത്തിൽ കിഫ്ബിയുടെ (KIIFB) കീഴിൽ 50000 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

- 18. മലബാറിലെ ജനതയ്ക്ക് അവസരങ്ങളുടെ ഒരു പുതിയ വാതായനം തുറന്നുകൊടുക്കുന്ന കണ്ണൂർ അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളം, 2018 ഡിസംബർ 9-ന് എന്റെ സർക്കാർ അഭിമാനപൂർവ്വം ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. കൊച്ചിൻ ഇന്റർനാഷണൽ എയർപോർട്ട് ലിമിറ്റഡ് 31 കോടി രൂപയുടെ ഡിവിഡന്റ് കേരള സർക്കാരിന് നൽകിയത് കേരളത്തിലെ പൊതു സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ വിജയമാണ് കാണിക്കുന്നത്. ശബരിമല വിമാനത്താവളത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള പ്രാഥമിക ജോലികൾ നാം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അഴീക്കൽ തുറമുഖത്തിന്റെ വികസനത്തിനായി ഒരു സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് ഫെഹിക്കിൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സർക്കാർ ഇ-വാഹനനയം തയ്യാറാക്കി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതും അതിൻകീഴിൽ തിരുവനന്തപുരം, കൊച്ചി, കോഴിക്കോട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ വിന്യസിക്കുന്ന പുതിയ ത്രിചക്ര വാഹനങ്ങൾ, ഇലക്ട്രിക് വാഹനങ്ങൾ മാത്രമായിരിക്കണമെന്നാണ്. ഹൈറ്റ് പ്രോജക്റ്റിൽ കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. ഇതിനകം ഇലക്ട്രിക് ബസുകൾ ഓപ്പറേറ്റ് ചെയ്യുവാൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. റിക്കാർഡ് വരുമാനം നേടുകയും വർഷങ്ങളായി നൽകാനുണ്ടായിരുന്ന ശമ്പളവും പെൻഷനും നാം നൽകുകയുമുണ്ടായി.
- 19. എന്റെ സർക്കാർ, പൗരന്മാരുടെ ജീവനും സ്വത്തുക്കളും സംരക്ഷിക്കുവാൻ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. പൊതു പ്രതിഷേധങ്ങളുടെ പേരിൽ, അടുത്തകാലത്തുണ്ടായ സംഭവങ്ങളിൽ സ്വത്തുക്കൾക്ക് നാശനഷ്ടം വരുത്തുകയും സമാധാനവും ഐക്യവും തകർക്കുന്ന രീതിയിൽ ജനവിഭാഗങ്ങൾക്കുനേരെ നടത്തിയ അക്രമവും ഗൗരവമായി കാണുന്നതാണ്. ഈ അവസരത്തിൽ, അത്തരത്തിൽ സ്വകാര്യ സ്വത്തുക്കൾ നശിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവർ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട് എന്നും അവരിൽനിന്നും നഷ്ടപരിഹാരം ഈടാക്കുന്നുണ്ട് എന്നും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ ഒരു നിയമനിർമ്മാണം കൊണ്ടുവരികയുണ്ടായി. ജീവനോപാധികൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളെ ബാധിക്കുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ടൂറിസം, ഐടി മേഖലകളെ ഹർത്താലിൽനിന്നും ഒഴിവാക്കുന്നതാണ്.

- 20. വരുംകാലത്ത് കേരളത്തിന്റെ സർവ്വതോന്മുഖമായ വികസനത്തിന് പ്രവാസി കേരളീയരുടെ വൈദഗ്ദ്ധ്യവും കഴിവും വരുമാനവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ എന്റെ സർക്കാർ ലോക കേരള സഭ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളതും അതുവഴി ഒരു നവകേരള സൃഷ്ടിക്കായുള്ള സ്കീമുകളിൽ അംഗീകൃതമായി ഒരു അർത്ഥവത്തായ പങ്ക് ഉണ്ടാവുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതുമാണ്.
- 21. എന്റെ സർക്കാർ, 18-2-2019-ൽ 1000 ദിവസങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നതാണ്. സർക്കാർ അതിന്റെ രണ്ട് വർഷത്തെ പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഏതെങ്കിലും ഒരു സർക്കാർ, കേരള ജനതയ്ക്ക് നൽകിയ വാഗ്ദാനം നിറവേറ്റുന്നത് ഇത് ആദ്യമായാണ്. സാമ്പത്തിക നെതർവ്വേലിറ്റിയിലും വിദ്യാഭ്യാസവും ആരോഗ്യവും മേഖലകളിൽ എന്റെ സർക്കാർ നിരവധി തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും അത് കേരള പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ മുഖേന നികത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
- 22. എന്റെ സർക്കാർ പ്രധാന വിദ്യാഭ്യാസ ക്യാമ്പസ്സുകൾ പ്രകൃതി സൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് 'ഗ്രീൻ ക്യാമ്പസ്' എന്ന ഒരു പുതിയ സ്കീം ആരംഭിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. സൗരോർജ്ജ പ്ലാന്റുകൾ/വിൻഡ് മില്ലുകൾ/മഴവെള്ള സംഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ, അധ്യാപക-വിദ്യാർത്ഥി വിഭാഗങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കേരള ശുചിത്വ മിഷന്റെ സഹായത്തോടെ ബയോഗ്യാസ്, ജൈവമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും

- 23. എന്റെ സർക്കാർ, 2013-ലെ ദേശീയ ഭക്ഷ്യ ഭദ്രതാ ആക്റ്റ് വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കാൻ കാര്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. പരമാവധി സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി, ഇ-ഫോസ് (ഇലക്ട്രോണിക് ഫോയിന്റ് ഓഫ് സെയിൽ) അളവുതൃക്ക മെഷീനുമായി സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് 2019-20-ൽ ഇത് കൂടുതൽ മുൻപോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ ന്യായവില ഷോപ്പുകൾക്ക് ഏകീകൃതമായ കളർ കോഡുകളും രൂപകല്പനയും നൽകിക്കൊണ്ട് കൂടുതൽ ആകർഷകമാക്കാനും എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വിവരവ്യാപനത്തിനും ഉപഭോക്തൃ തർക്കപരിഹാര ഫോറവും

(CDRF) ലീഗൽ സർവ്വീസസ് അതോറിറ്റിയും തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിച്ച പ്രവർത്തിപ്പിച്ച് ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് നിയമ സഹായം നൽകുന്നതിനും പതിനാല് ജില്ലകളിലും ജില്ലാ ഉപഭോക്തൃ വിവര ഡെസ്കുകൾ (District Consumer Information Desks) സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. അവശ്യവസ്തുക്കളുടെ വില നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ 200 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിലക്കയറ്റം സാധാരണ ജനങ്ങളെ ബാധിക്കാതിരിക്കുന്നതിനായി, 13 വ്യത്യസ്ത ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വില നിയന്ത്രിക്കുകയും 3 എണ്ണത്തിൽ വീണ്ടും സബ്സിഡി നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

വിദ്യാഭ്യാസം

24. എന്റെ സർക്കാർ, 2016-ൽ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം സമാരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഴിഞ്ഞ രണ്ട് വർഷങ്ങളിൽ സംസ്ഥാനത്തെ സർക്കാർ സ്കൂളുകളിലും സർക്കാർ എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിലും വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പ്രവേശനവും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ നിലവാരവും ഗണ്യമായി വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്റെ സർക്കാർ 'വായനയുടെ വസന്തം' എന്ന പരിപാടിയിലൂടെ വായനയുടെ പ്രാധാന്യം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിലെ ശാസ്ത്ര വിഷയങ്ങളിൽ സമർത്ഥരായ ചെറുപ്രായത്തിലുള്ള കുട്ടികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി 'ശാസ്ത്രയാനം' എന്ന ഒരു പുതിയ പരിപാടി സമാരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ ഹയർ സെക്കണ്ടറി രംഗത്ത് അദ്ധ്യാപകരുടെ ശാക്തീകരണ പരിപാടിക്ക് ഒരു പുതിയ രൂപം നൽകി പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിലെ അവസരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അവബോധം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന്, രാജ്യത്തെ പ്രധാനപ്പെട്ട എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളും സർവ്വകലാശാലകളും പങ്കെടുക്കുന്ന 'കരിയർ എക്സ്പോ' ആയ ദിശ (DISHA) 2019-20-ലും തുടരുന്നതാണ്.

25. സംസ്ഥാനതല അദ്ധ്യാപക കോൺഗ്രസ്സ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഹയർ സെക്കണ്ടറി വിദ്യാർത്ഥികളുടെ താൽപര്യമേഖലകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി, 250 നോഡൽ സ്കൂളുകൾ മുഖേന, "കെ-ഡാറ്റ്" (K-Dat) സോഫ്റ്റ്‌വെയറുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ആപ്റ്റിറ്റുഡ് ടെസ്റ്റ് നടത്തുന്നതാണ്. നാഷണൽ സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനുമായി

സഹകരിച്ചുകൊണ്ട് ‘സ്കൈൽ’ (Skill Mentorship for Innovative Life Experience) പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ‘ടാലന്റ് എൻഹാൻസ്മെന്റ് മോഡലുകൾ’ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്കൂളുകളിൽ ടാലന്റ് ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. എന്റെ സർക്കാർ, വിദ്യാർത്ഥികളിലെ മാനസിക ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങളും സ്വഭാവ വൈകല്യങ്ങളും മുൻകൂട്ടി കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനും, ഇടപെടൽ നടത്തുന്നതിനും കൗൺസിലിംഗിനും ആയി അധ്യാപകർക്കുള്ള ‘സെൻസെറ്റൈവേഷൻ പ്രോഗ്രാം’ ആരംഭിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

- 26. എഞ്ചിനീയറിംഗ്, പോളിടെക്നിക് എന്നീ പശ്ചാത്തലമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളുടെ തൊഴിൽ യോഗ്യതകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് ലക്ഷ്യമിടുന്നതും അതിനാൽ വ്യവസായത്തിൽ ‘ഇന്റേൺഷിപ്പ് പ്രോഗ്രാം’ ആരംഭിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സർവ്വകലാശാലകൾ, സർക്കാർ കോളേജുകൾ, എയ്ഡഡ് കോളേജുകൾ, സ്വദേശ കോളേജുകൾ എന്നിവയുടെ ക്രമമായ നിർണ്ണയവും ഗ്രേഡിംഗും സംസ്ഥാന ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ കൗൺസിൽ നടത്തുന്നതാണ്. ഈ വർഷം രണ്ട് നൂതനപരിപാടികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് എല്ലാ സർവ്വകലാശാലകളെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗ-പട്ടികജാതി-പിന്നാക്ക വിഭാഗങ്ങളുടെ ക്ഷേമം

- 27. എന്റെ സർക്കാർ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് ഒരു തൊഴിൽ ഒരു ഗോത്രവർഗ്ഗ കുടുംബത്തിന് നൽകുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ആധുനികവും പരമ്പരാഗതവുമായ തൊഴിലുകളിൽ ‘സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് ആന്റ് എംപ്ലായ്മെന്റ് എൻഹാൻസ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം’ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. എല്ലാ വകുപ്പുകളിലും നിയമനം നൽകുന്നതിനായി, പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗ ഉദ്യോഗാർത്ഥികളിൽ നിന്നുമുള്ള പ്രത്യേക റിക്രൂട്ട്മെന്റ് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.
- 28. ‘ഗോത്രബന്ധു സ്കീം’ സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അട്ടപ്പാടിയിൽ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ള “മില്ലറ്റ് വില്ലേജ് സ്കീം” കൃഷി വകുപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ സംസ്ഥാനത്തെ ശേഷിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങളിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്. പരമ്പരാഗത കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനും കാർഷിക ഉപന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനും പ്രത്യേകം സൗകര്യങ്ങൾ

ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. അടിയന്തര പണിയൻ എന്നീ സമുദായങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന പ്രകാരമുള്ള പ്രത്യേക പാക്കേജ് മലപ്പുലയൻ, അരനാടൻ, മലൈപണ്ടാരം എന്നീ സമുദായങ്ങൾക്കും നൽകുന്നതാണ്.

29. എന്റെ സർക്കാർ, പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധ നൽകുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്രളയത്തിൽ നാശനഷ്ടം സംഭവിക്കുകയും നശിക്കുകയും ചെയ്ത വീടുകൾ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിനും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിനും നിർമ്മിക്കുന്നതിനും പഠനമുറികളുടെ പുനർ നിർമ്മാണത്തിനും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകും. പ്രളയാനന്തരം സർക്കാർ ദ്രുതഗതിയിൽ നടത്തിയ സർവ്വേയിൽ കൃഷി ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന 47720 ഏക്കർ കൃഷിഭൂമിയും 4,979 വളർത്തുമൃഗങ്ങളും നഷ്ടപ്പെടുകയുണ്ടായി എന്ന് കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രളയത്തിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട ജീവനോപാധികൾ വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന് വിവിധ കാർഷിക പദ്ധതികളും അനുബന്ധ പദ്ധതികളും മറ്റ് പുനരധിവാസ പദ്ധതികളും നടപ്പിലാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

30. പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ജനസംഖ്യാനുപാതത്തേക്കാൾ കൂടുതലായി വികസന ഫണ്ടുകൾ നൽകുന്ന ഭാരതത്തിലെ ഏക സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. ഇത് തുടരുന്നതാണ്.

31. കേരള സംസ്ഥാന പിന്നാക്ക വിഭാഗ വികസന കോർപ്പറേഷന്റെ സഹകരണത്തോടെ പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ മറ്റ് പിന്നാക്ക വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്ന ചെറുകിട സംരക്ഷകർക്ക് പലിശരഹിത വായ്പ നൽകുന്നതാണ്. 2019-20-ൽ, സ്കീമിന് കീഴിൽ പരമ്പരാഗത തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെട്ട മറ്റ് പിന്നാക്ക വിഭാഗ സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പുജാരിമാരായും ശാന്തിക്കാരായും പിന്നാക്കസമുദായങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള അംഗങ്ങളെ നിയമിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ നടപടികൾ എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

32. ന്യൂനപക്ഷ സമുദായങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിൽ എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമായിട്ടുള്ളതും ഉന്നതപഠനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രവേശനത്തിന് പരിശീലനം ഏർപ്പെടുത്തിയും യു.ജി.സി./സി.എസ്.ഐ.ആർ./നെറ്റ്

പരീക്ഷകൾക്ക് പരിശീലനം നൽകിയും ന്യൂനപക്ഷ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് സഹായം നൽകുകയും കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർവ്വകലാശാല/പ്രീമിയർ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ പഠിക്കുന്ന ന്യൂനപക്ഷ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് റ്റുഷൻ ഫീസും ഹോസ്റ്റൽ ഫീസും നൽകുവാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഓട്ടിസം, ശാരീരിക/മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ എന്നിവ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് പരിശീലനത്തിനും ചികിത്സയ്ക്കുമായി സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതാണ്.

- 33. ദേവസ്വം ബോർഡ് നിയമനങ്ങളിൽ മൂന്നാക്ക സമുദായങ്ങളിലെ സാമ്പത്തികമായി പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്നവർക്ക് തസ്തികകളുടെ 10 ശതമാനം നീക്കിവെച്ചുകൊണ്ടുള്ള സംവരണനയം എന്റെ സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൂന്നാക്കസമുദായങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനും എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. കേരള സംസ്ഥാന മൂന്നാക്ക സമുദായ ക്ഷേമ കോർപ്പറേഷൻ നൽകുന്ന ശക്തമായ സഹായം സർക്കാർ തുടരുന്നതാണ്.

തൊഴിൽ അവകാശങ്ങൾ

- 34. അസംഘടിത മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളുടെ ക്ഷേമത്തിനായി, കടകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും വിലപന നടത്തുന്ന ആളുകൾക്ക് (സെയിൽസ് പേഴ്സൺ) പ്രവൃത്തിസ്ഥയങ്ങളിൽ ഇരിപ്പിട സൗകര്യത്തിനുള്ള വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നത് എന്റെ സർക്കാർ നിർബന്ധമാക്കി. എന്റെ സർക്കാർ, ഇൻഷുറൻസ് മെഡിക്കൽ സർവ്വീസ് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും എല്ലാ ഇഎസ്ഐ ഹോസ്പിറ്റലുകളിലും സൂപ്പർ സ്പെഷ്യാലിറ്റി ഒ.പി. ക്ലിനിക്കുകളും ഇന്റൻസീവ് കെയർ യൂണിറ്റുകളും (ICU) ആരംഭിക്കുവാനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു.
- 35. വ്യവസായ പരിശീലന വകുപ്പ് നമ്മുടെ യുവജനങ്ങൾക്ക് നൈപുണ്യം നൽകുകയും അർത്ഥവത്തായ തൊഴിലവസരങ്ങൾ തേടുന്നതിന് അവരെ സജ്ജമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 2018-19-ൽ 'ഇന്ത്യ സ്കിൽസ്-2018' ഹോലെയുള്ള നിരവധി നൂതനവും പ്രധാനവുമായ പരിപാടികൾ വകുപ്പ് നടത്തുകയും 2018-19-ൽ ഐടിഐ, ട്രെയിനിംഗുകൾക്ക് ടെക്നിക്കൽ എക്സ്പോഷ് പരിപാടി നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്തു.

36. ഈ നൂറ്റാണ്ടിലെ യുവജനതയ്ക്ക് തൊഴിൽ യോഗ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് നൈപുണ്യം നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനത്തിന്റെ ഒരു അവിഭാജ്യ ഘടകമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. കേരള അക്കാദമി ഓഫ് സ്കിൽസ് എക്സലൻസ് (KASE), നമ്മുടെ യുവജനങ്ങളെ നാളെയുടെ തൊഴിലിനായി സജ്ജമാക്കുന്നതിന്, ഗവേഷണം, ഉദ്യമങ്ങൾ, നൂതനരീതികൾ എന്നിവ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിന് 'വേൾഡ് സ്കിൽസ് ലൈസിയം' സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.

തുറമുഖങ്ങൾ

37. എന്റെ സർക്കാർ, ഉൾനാടൻ ഗതാഗത ക്ലേശം കുറയ്ക്കുന്നതിന് കോസ്റ്റൽ ഷിപ്പിംഗ് ഏർപ്പെടുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. യാത്രക്കാരുടെ സൗകര്യങ്ങൾക്കായും, ചരക്കുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് സാധ്യമാക്കുന്നതിനും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളോടെ അഴീക്കൽ, കൊല്ലം, ബേപ്പൂർ തുറമുഖങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചുവരുന്നു. ഭാരതസർക്കാരിന്റെ 'സാഗരമാല' (SAGARAMALA) പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ കൊല്ലം, ബേപ്പൂർ എന്നീ തുറമുഖങ്ങളുടെ ഡ്രെഡ്ജിംഗിനു വേണ്ടി സാമ്പത്തിക സഹായം സമാഹരിക്കുന്നതാണ്. 2019-20-ൽ ആലപ്പുഴയിൽ ഹാർബർ എഞ്ചിനീയറിംഗ് ഓഫീസ് കെട്ടിടവും മഞ്ചേശ്വരത്ത് സബ് ഡിവിഷൻ ഓഫീസും നിർമ്മിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം

38. വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ, രണ്ട് കാരണങ്ങളാൽ 2017-18 എടുത്തുപറയേണ്ട വർഷമായിരുന്നു. അതിലൊന്ന് അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷം ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ആസൂത്രണപ്രക്രിയ പൂർത്തിയാക്കി എന്നതും മറ്റൊന്ന് പദ്ധതി ചെലവിന്റെ ഒരു ഉയർന്ന ശതമാനം കൈവരിച്ചു എന്നതുമാണ്. കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷം 100 ശതമാനം ഫണ്ടും വിനിയോഗിക്കുന്നതിൽ 200 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വിജയിച്ചു എന്നും നാം കാണുകയുണ്ടായി. വൈദ്യുത പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ജില്ലാതലത്തിൽ ഇലക്ട്രിക്കൽ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിംഗ്, എന്റെ സർക്കാർ രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്.

- 39. എന്റെ സർക്കാർ, കെട്ടിട പെർമിറ്റുകൾ സുതാര്യമായും പാരസൗഹൃദമായ രീതിയിലും നൽകുന്നതിന് ഒരു ഓൺ-ലൈൻ “ഇൻലിങ്ക്ഡ് ബിൾഡിംഗ് പ്ലാൻ ആന്റ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം” (IBPMS) ഈ വർഷം കൊണ്ടുവരുന്നതും അപേക്ഷകർക്ക് അവരുടെ അപേക്ഷകളിന്മേൽ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഓരോ നടപടിയും നിരീക്ഷിക്കുവാൻ ആയത് സാധ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.
- 40. വയോജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിൽ എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. വയോജനങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി എല്ലാ ജില്ലകളിലും കുടുംബശ്രീ, ‘വയോജന സംരക്ഷണ യൂണിറ്റുകൾ’ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. തൊഴിലെടുക്കുന്ന ധാരാളം സ്ത്രീകൾക്ക് തങ്ങളുടെ കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി ക്രഷുകൾ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതിനാൽ ജില്ലാ ആസ്ഥാനങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ ക്രഷുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. അതുപോലെ പ്ലബിംഗ്, ഇലക്ട്രിക്കൽ വർക്ക്, ഡ്രൈവിംഗ് മുതലായ വിവിധോദ്ദേശ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പെടാൻ കഴിയുന്ന സേവന സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് 50000 വനിതകൾക്ക് കുടുംബശ്രീ പരിശീലനം നൽകുന്നതാണ്. സമീപകാലത്തുണ്ടായ പ്രളയം നിരവധി വനിതകളുടെ ജീവനോപാധി ആസ്തികൾക്ക് നാശനഷ്ടമുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതിനാൽ കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളുടെ ആസ്തികൾ ഭാവിയിൽ ഇൻഷുർ ചെയ്യുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.
- 41. എല്ലാ വീടുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജൈവ-മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനുള്ള സംവിധാനങ്ങളുണ്ട് എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി ‘മാലിന്യമുക്ത പരിസരം’ (Litter free premises) എന്ന പ്രചരണം സർക്കാർ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. എല്ലാ പരിസരങ്ങളും മാലിന്യമുക്തമാക്കുന്നതിനായി എല്ലാ വീടുകളിൽനിന്നും പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളും മറ്റു ജൈവേതര മാലിന്യങ്ങളും ശേഖരിക്കുന്നത് ഹരിതകർമ്മ സേന മുഖേന പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ജൈവമാലിന്യം ഉറവിടത്തിൽത്തന്നെ തരംതിരിക്കുന്നതിനും സംസ്കരിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രോത്സാഹനം നാം തുടരുന്നതാണ്.
- 42. സംസ്ഥാനത്ത് കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയും പൊളിച്ചുമാറ്റുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ മാലിന്യങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും

അത്തരം മാലിന്യങ്ങളുടെ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന് ശരിയായ സംവിധാനമില്ല. അത്തരം സംവിധാനങ്ങളുടെ അഭാവത്താൽ അവ ഒറ്റപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളിലോ ജലാശയങ്ങളിലോ നിക്ഷേപിക്കുകയാണ് ചെയ്തുവരുന്നത്. അതിനാൽ, തത്പരകക്ഷികളുടെ സഹകരണത്തോടെ, ഒരു ‘കൺസ്ട്രക്ഷൻ ആന്റ് ഡിമോളിഷൻ വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാന്റ്’ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുദ്ദേശിക്കുന്നു.

- 43. ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര സംസ്കരണത്തിനുള്ള ഒരു പൂർണ്ണ പരിഹാരമായി പൊതു-സങ്കാര്യ പങ്കാളിത്ത രീതിയിൽ, രൂപകൽപ്പന-നിർമ്മാണ-സാമ്പത്തിക-പ്രവർത്തന കൈമാറ്റ (DBFOT) അടിസ്ഥാനത്തിൽ ‘മാലിന്യത്തിൽ നിന്നും ഊർജ്ജം’ (Waste to Energy) പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

ക്രമസമാധാനവും സുരക്ഷയും

- 44. സംസ്ഥാന വ്യവസായ സുരക്ഷാ സേനയെ (SISF) വിപുലീകരിക്കുന്നതാണ്. 2019-20-ൽ എല്ലാ പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകളും, ജനമെത്രീ പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകളും സേവന പ്രദാന കേന്ദ്രങ്ങളുമായിത്തീരുന്നതാണ്. കേരളത്തിലുടനീളമുള്ള എല്ലാത്തരം ഗതാഗത കുറ്റങ്ങളും/കുറ്റവാളികളെയും കണ്ടെത്തുന്നതിനും തിരിച്ചറിയുന്നതിനുമായി ‘ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ഡിജിറ്റൽ ട്രാഫിക് എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് സിസ്റ്റം’ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. കേരളത്തിൽ പോലീസ് സേനയിൽ 15% വനിതകളെ ഉൾപ്പെടുത്തുവാനും 4 വനിതാ പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

- 45. ബാങ്കുകൾ, ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജുവലറി, ഫാക്ടറികൾ മുതലായവ പോലെയുള്ള ഉന്നതമൂല്യ വാണിജ്യസ്ഥാപനങ്ങളുടെ, സ്വന്തം സമ്പത്തും 24x7 അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പോലീസ് വകുപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെയും യഥാവിധിയുള്ള ഫീസുകളോടെയും സുരക്ഷിതമാക്കുന്നത് ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് കെൽട്രോണിന്റെ സഹായത്തോടെയുള്ള ‘സെൻട്രൽ ഇൻട്രഷൻ മോണിറ്ററിംഗ് സിസ്റ്റം’ (CIMS) നിർവ്വഹണഘട്ടത്തിലാണ്. റസിഡൻസ് അസോസിയേഷനുകളുടെ സഹായത്തോടെ ക്യാമറകൾ സ്ഥാപിച്ച് നിരീക്ഷണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഈ വകുപ്പ് പദ്ധതിയിടുന്നുണ്ട്.

- 46. ‘സ്റ്റുഡന്റ്സ് ഫോലീസ് കേഡറ്റ്’ (SPC) പദ്ധതി, 2018 ജൂണിൽ ദേശീയാടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഹരിയാനയിൽ ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിൽ 645 സ്കൂളുകളിൽ ഈ പദ്ധതി പ്രവർത്തനത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. നടപ്പുവർഷത്തിൽ, 5239 കേഡറ്റുകളോടെ അധികമായി 100 സ്കൂളുകളിലേയ്ക്കുകൂടി ഇത് വ്യാപിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.
- 47. പ്രളയകാലത്തെ ആദ്യ പ്രതികരണ സേന അഗ്നിസുരക്ഷാ സേവന വകുപ്പായിരുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് അഗ്നിസുരക്ഷാ സേവന വകുപ്പിന്റെ കർത്തവ്യത്തിന് പ്രാധാന്യമേറിയുള്ളതും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്തിനനുസരിച്ച് സജ്ജമാക്കുന്നതിനായി, അതിനെ ആധുനിക വൽക്കരിക്കുകയും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് ആവശ്യമായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. എറണാകുളത്ത് നിലവിലുള്ള ‘ഫോർട്ട് കൊച്ചിൻ സ്കൂബാ ട്രെയിനിംഗ് സെന്ററിനെ’ ഉൾനാടൻ ജലമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ രക്ഷാ നിർവ്വഹണ പ്രവർത്തനം നടത്തുന്നതിനുള്ള ‘ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ അഡ്വാൻസ്ഡ് ട്രെയിനിംഗ് ഇൻ വാട്ടർ റസ്കൂ’ ആയി ഉയർത്തുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.
- 48. ഭരണനിർവ്വഹണത്തിൽ സുതാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും പൊതുസേവനത്തിൽ വിശ്വാസം ഉറപ്പുക്കുന്നതിനുമായി പരമാവധി കുറയ്ക്കുന്നതിന് വിജിലൻസ് വകുപ്പ് ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ എടുക്കുകയുണ്ടായി. വിജിലൻസ് വകുപ്പ് വളരെയധികം ശിക്ഷാ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വർഷമായിരുന്നു 2018-19.

ഉയർച്ച

- 49. ‘കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് സ്ഥാപിച്ച മിഷൻ റീകണക്ട് പദ്ധതി’, സമീപകാല പ്രളയത്തിൽ നാശനഷ്ടം സംഭവിച്ച എല്ലാ വൈദ്യുതി കണക്ഷനുകളും പത്ത് ദിവസത്തിനകം പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും പുതുക്കി പണിയുകയും ചെയ്തു. പവർകട്ടോ ലോഡ് ഷെഡിംഗോ ഇല്ലാതെ സംസ്ഥാനത്തിലാകമാനം വൈദ്യുതി വിതരണം ചെയ്യാൻ നമുക്ക് സാധിച്ചു എന്നതിൽ എന്റെ സർക്കാർ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു. കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ലൈസൻസിംഗ് ബോർഡിനായി, ഓൺലൈൻ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ നടപ്പിലാക്കുവാൻ നമ്മൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. റൂഫ് ടോപ്പ് സോളാർ പവർ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനായി 12 ലക്ഷം ഉയർന്ന വൈദ്യുതി

ഉപഭോക്താക്കളുടെ കെട്ടിടങ്ങളിൽ സർവ്വേ നടത്തുന്നതാണ്. സൗരോർജ്ജ ഉൽപാദനത്തിൽ നിന്നും 1000 മെഗാവാട്ട് അധികമായി ചേർത്തുകൊണ്ട് അഞ്ച് ഫ്ളാഗ്ഷിപ്പ് പദ്ധതികളടങ്ങുന്ന ‘ഊർജ്ജ കേരള മിഷൻ’ എന്ന ഒരു മഹത്തായ പദ്ധതി എന്റെ സർക്കാർ സമാരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരമാവധി വൈദഗ്ദ്ധ്യ ഉപഭോഗമുള്ള വൈകുന്നേരങ്ങളിലെ വൈദ്യുതിയുടെ അപര്യാപ്തത പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് ഇടുക്കിയിലെ നിലവിലുള്ള റിസർവോയർ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി മറ്റൊരു 780 മെഗാവാട്ട് പവർ സ്റ്റേഷൻ വഴി ഉൽപാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ് (KSEBL) പരിശോധിച്ചു വരികയാണ്.

മിഷനുകൾ

- 50. ഒരു നവ കേരളം പടുത്തുയർത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ നാലു മിഷനുകൾ (ലൈഫ് (LIFE) മിഷൻ, ആർദ്രം മിഷൻ, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം, ഹരിത കേരളം മിഷൻ) ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ‘നവകേരളം കർമ്മ പദ്ധതി’ 2016-ൽ എന്റെ സർക്കാർ സമാരംഭിച്ചു. വിവിധ മേഖലകളിൽ, നവകേരളം കർമ്മ പദ്ധതിയിലൂടെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള പോരായ്മകൾ നികത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി, നാലു മിഷനുകളും പ്രഖ്യാപിത ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ബൃഹത്തായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയുണ്ടായി. വിനാശകരമായ പ്രളയക്കെടുതിക്കു ശേഷം നാല് മിഷനുകളും പ്രളയാനന്തര പുനരധിവാസ/പുനർനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുകയുണ്ടായി.
- 51. ആർദ്രം ലൈഫ് മിഷൻ കീഴിൽ, എന്റെ സർക്കാർ 2006 മുതൽ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടാതെ കിടന്നിരുന്ന 50,000-ൽ കൂടുതൽ വീടുകൾ പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ സഹായിക്കുകയും സ്വന്തമായി ഭൂമിയുള്ള 80000 ഭവനരഹിതരായ കുടുംബങ്ങൾക്ക് സഹായം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ എല്ലാ ജില്ലകളിലും കുറഞ്ഞത് ഒരു ലൈഫ് മിഷൻ ഫ്ളാഗ് സമുച്ചയത്തിന്റെ പണി ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.
- 52. ജില്ലാ ഭരണകൂടവുമായി ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഹരിതകേരളം മിഷൻ പ്രളയബാധിതമായ ജില്ലകളിൽ രക്ഷാ/ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഒരു നിർണ്ണായക പങ്കുവഹിക്കുകയുണ്ടായി. ജില്ലാ ഭരണകൂടവുമായി ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സാധനങ്ങൾ

ശേഖരിക്കുന്നതിലും പ്രളയ ദുരിതാശ്വാസ ക്യാമ്പുകളിലേയ്ക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിലും പ്രശംസാർഹമായ പ്രവർത്തനം അവർ നടത്തുകയും 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാൾ സെന്ററുകൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. വിവിധ ഏജൻസികളുടെ സഹായത്തോടെ മുഴുവൻ ജൈവ-ജൈവേതര മാലിന്യങ്ങളും സംസ്കരിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ എല്ലാ കിണറുകളും ക്ലോറിനേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട് എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിൽ വെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുകയുമുണ്ടായി. പകർച്ചവ്യാധികൾ പടർന്നുപിടിക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി മൃഗങ്ങളുടെയും പക്ഷികളുടെയും ശവശരീരങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാവിധ പരിശ്രമങ്ങളും നടത്തുകയുണ്ടായി.

ആരോഗ്യം

- 53. പ്രളയാനന്തരം ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന പകർച്ചവ്യാധികൾ തടയുന്നതിന് നമ്മുടെ ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകരും ഡോക്ടർമാരും നൽകിയ മഹത്തായ സംഭാവനകൾ എടുത്തു പറയുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. നിഹയും പ്രളയാനന്തര പകർച്ചവ്യാധികളും പടർന്നു പിടിക്കുന്നത് വിജയകരമായി തടയാൻ കഴിഞ്ഞ അനുഭവത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ലോകാരോഗ്യ സംഘടനയുടെ സഹായത്തോടെ ഒരു സമഗ്ര രോഗനിരീക്ഷണ പരിപാടി എന്റെ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. എല്ലാ ജില്ലാ ആശുപത്രികളിലും ‘ആന്റിമൈക്രോബിയൽ റസിസ്റ്റൻസ് സ്കീം’ നടത്തുന്നതാണ്. ഐ.സി.എം.ആർ.-ന്റെ സഹായത്തോടെ കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ‘ബയോ സേഫ്റ്റി ലെവൽ III വൈറോളജി ലാബ്’ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. എമർജൻസിയും സുസജ്ജമായ ട്രോമാ കെയർ യൂണിറ്റുകളും സർക്കാർ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. തൃശ്ശൂരിൽ പുതുതായി നിർമ്മിച്ച ഡ്രഗ്സ് ടെസ്റ്റിംഗ് ലാബ് ഉടൻ പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുകയും കണ്ണൂരിൽ ഒരു പുതിയ ഡ്രഗ്സ് ടെസ്റ്റിംഗ് ലാബ് സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.
- 54. ആർദ്രം മിഷനുകീഴിൽ 170 പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളായി സർക്കാർ ഇതിനകം പരിവർത്തനപ്പെടുത്തുകയും ഈ വർഷം 200 എണ്ണംകൂടി ഇത്തരത്തിൽ

മാറ്റുന്നതിനായി തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത രണ്ട് വർഷംകൊണ്ട് ശേഷിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെയും കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്നതാണ്. തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ നിലവിൽ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള ‘ഡിജിറ്റൽ ക്യൂ മാനേജ്മെന്റ് ആന്റ് ഓൺലൈൻ ബുക്കിംഗ് ഓഫ് അപ്പോയിന്റ്മെന്റ് സംവിധാനം’ അടുത്ത വർഷം എല്ലാ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലേയ്ക്കും ജില്ലാ ആശുപത്രികളിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഇന്ത്യാ ഹൈപ്പർ ടെൻഷൻ മാനേജ്മെന്റ് ഇനിഷ്യേറ്റീവ് (IHMI) സ്ട്രോക്ക് ക്ലിനിക്കുകളും എല്ലാ ജില്ലകളിലും ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഡയബറ്റിക് റെറ്റിനോപ്പതി സ്പ്രിംഗ്, ക്രോണിക് ബ്ലൈന്റ്, പൾമണറി ഡിസീസ്, ന്യൂറോപാത്ത്, അസ്മയ്ക്കുള്ള സ്വാസ് (SWAS) ക്ലിനിക്കുകളും വിഷാദരോഗ ചികിത്സയ്ക്കുള്ള ആശ്വാസം (ASWASAM) ക്ലിനിക്കുകളും അടുത്ത വർഷം എല്ലാ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ആയുഷ്മാൻ ഭാരതിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കിയ കാരൂണ്യ ആരോഗ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതി എന്ന ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പരിപാടി അടുത്ത വർഷവും തുടരുന്നതാണ്.

സാമൂഹ്യ നേതൃത്വം

- 55. സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും ക്ഷേമത്തിൽ പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ട് സമൂഹത്തിൽ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിൽ എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലും ഗോത്രവർഗ്ഗ മേഖലകളിലും സ്ത്രീകൾക്കായി പ്രത്യേക ജീവനോപാധി പദ്ധതികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. എറണാകുളത്ത് ഒരു ‘മാതൃകാ ചിൽഡ്രൻസ് കോർട്ട്’ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. വ്യഭിചാരികൾക്ക് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ‘സെക്കൻഡ് ഇന്നിംഗ്സ്’, ട്രാൻസ്ജെൻഡർമാരുടെ ക്ഷേമത്തിനായുള്ള ‘ഡെൻഡർ പ്രോജക്റ്റ്’ ജീവിതശൈലി രോഗങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ‘അമൃത്’ - ആരോഗ്യ പദ്ധതി എന്നിവ പോലുള്ള നിരവധി പരിപാടികളും സ്കീമുകളും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- 56. എന്റെ സർക്കാർ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷൻ പ്രതിമാസം 600 രൂപയിൽ നിന്നും 1,100 രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ഈ സർക്കാർ

അധികാരമേല്ക്കുമ്പോൾ 31 ലക്ഷം പേർക്ക് ലഭിച്ചിരുന്നത് ഇപ്പോൾ 42 ലക്ഷം പേർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നുമുണ്ട് പ്രസ്തുത പെൻഷൻ അർഹതപ്പെട്ടവർക്ക് ലഭിക്കുന്നുണ്ട് എന്നുറപ്പാക്കുന്നതിനായി ധന വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ നേരിട്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്ന, കേരള സോഷ്യൽ സെക്യൂരിറ്റി പെൻഷൻ ലിമിറ്റഡ് എന്ന ഒരു കമ്പനി സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട് ഈ സർക്കാർ ഭരണ മേൽക്കുമ്പോൾ ഇതിലേക്കായി 220 കോടി രൂപ വിതരണം ചെയ്തിരുന്നത് ഇപ്പോൾ ആകെ 550 കോടി രൂപ വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്

സൈനികക്ഷേമം

- 57. രണ്ടാം ലോക മഹായുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുത്ത ഭടന്മാർക്കും, വിധവകൾക്കും സൈനിക വകുപ്പ് പ്രതിമാസ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകിവരുന്നുണ്ട് നിലവിൽ, 199 വിമുക്ത ഭടന്മാർക്കും 1,629 വിധവകൾക്കും മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സൈനിക ക്ഷേമനിധിയിൽനിന്നും പ്രതിമാസം 6,000 രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്

ഇൻഫർമേഷനും പബ്ലിസിറ്റിയും

- 58. കാര്യക്ഷമമായ വിവരവിനിമയ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് എന്റെ സർക്കാർ പ്രളയകാലത്ത് ഒരു സുപ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുകയുണ്ടായി. ദേശീയ അന്തർദ്ദേശീയ മാധ്യമങ്ങൾക്ക്, പ്രളയത്തെ സംബന്ധിച്ച തത്സമയ വിവരങ്ങളും രക്ഷാ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഡാം മാനേജ്മെന്റ് എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും പ്രത്യേക റിപ്പോർട്ട് സഹിതം നൽകുകയും അത് ദൂരിതാശ്വാസ സാമഗ്രികളും സാമ്പത്തിക സഹായവും സമാഹരിക്കാൻ സഹായകമാവുകയും ചെയ്തു.
- 59. സർക്കാരിന്റെ നവകേരള ഉദ്യമങ്ങളുടെ നേട്ടങ്ങൾ ഉയർത്തിക്കാട്ടുന്നതിനായി ജില്ലാ ആസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഒരാഴ്ച നീണ്ടുനിന്ന പ്രദർശനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും പ്രചരണങ്ങൾ നടത്തുകയുമുണ്ടായി. കേരളത്തിലെ നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ മൂല്യവും മഹത്വവും വീണ്ടും ജ്വലിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ ക്ഷേത്രപ്രവേശന വിളംബരത്തിന്റെ 82-ാം വാർഷികാഘോഷം എന്റെ സർക്കാർ സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

60. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പരസ്പര സമ്പർക്ക ടെലിവിഷൻ പരിപാടിയായ 'നാം മുന്നോട്ട്' സർക്കാരിന്റെ വികസന ഉദ്യമങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അത്യുല്യ വേദിയാണ്. പൊതു ജനങ്ങൾക്ക് വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി വിവിധ വകുപ്പുകളെയും മാധ്യമങ്ങളെയും ഫലപ്രദമായി ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ഐ.ഇ.സി. വിഭാഗം സ്ഥാപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

സാംസ്കാരികം

61. ഈ വർഷം മഹാത്മാ ഗാന്ധിയുടെ 150-ാം ജന്മവാർഷികവും മഹാത്മജിയുടെ 70-ാം രക്തസാക്ഷിത്വ വാർഷികവുമായതിനാൽ ഈ സ്മരണകൾ വിവിധ പരിപാടികളോടെ ആചരിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ മഹാത്മാ ഗാന്ധി സന്ദർശിച്ച പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് പാലക്കാട്ടുള്ള ഗാന്ധി ആശ്രമം. പാലക്കാട് ഒരു ഗാന്ധിദർശൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് സ്ഥാപിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കേരളത്തിന്റെ അത്യുല്യമായ സംസ്കാരം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും നമ്മുടെ സാംസ്കാരിക പൈതൃകവും പാരമ്പര്യവും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും ചെറുനഗരങ്ങളിലും സാംസ്കാരിക സമുച്ചയങ്ങളും, ഫിലിം സിറ്റിയും, ചലച്ചിത്രോത്സവ സമുച്ചയവും, തീയേറ്റർ ശൃംഖലകളും, സൃഷ്ടിപരമായ ഗ്രാമീണ കലാകേന്ദ്രങ്ങളും, കലാ-സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള വേദികളും സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. ജവഹർ ബാലവനിന്റെ 50-ാം വാർഷിക സ്മരണാർത്ഥം 2019-20-ൽ കുട്ടികളുടെ തീയേറ്റർ ആരംഭിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കലാപ്രതിഭ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 'രംഗമുദ്ര' എന്ന പേരിൽ കുട്ടികളുടെ ഒരു കലാസംഘം രൂപീകരിക്കുവാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്.

62. പരമ്പരാഗതമായ ആറമ്പുള്ള കണ്ണാടി നിർമ്മാണത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സമുദായങ്ങൾക്ക് പ്രളയംമൂലം നേരിട്ട നഷ്ടങ്ങളിൽ എന്റെ സർക്കാർ അതിയായി ദുഃഖിക്കുകയും അവരുടെ ജീവനോഹാധികൾ പുനഃസ്ഥാപിച്ചു കൊടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആറമ്പുള്ളയിലെ വാസ്തുവിദ്യാ ഗുരുക്കുലം, കേരളത്തിന്റെ

വാസ്തുവിദ്യയ്ക്കും ചുവർ ചിത്രകല, മരത്തിലും കല്ലിലുമുള്ള കൊത്തുപണികൾ തുടങ്ങിയ വിവിധ കരകൗശലവിദ്യകൾക്കും പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകിക്കൊണ്ട് ഭാരതത്തിന്റെ പാരമ്പര്യ വാസ്തുവിദ്യ പുനരുദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും സഹായം നൽകുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

- 63. കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി, മറ്റ് സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെ തൃശ്ശൂരിൽ ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര സാഹിത്യോത്സവം സംഘടിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. അത് എല്ലാ മലയാള സാഹിത്യകാരന്മാരുടെയും ഗ്രന്ഥങ്ങളും അവയുടെ ഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്ത പകർപ്പുകളും സൂക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഒരു മലയാള സാഹിത്യ പുരാരത്നം കേന്ദ്രവും മ്യൂസിയവും സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. കേരള സംഗീത നാടക അക്കാദമി ഒരു സ്ഥിര നാടക വേദി സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

കൃഷിയും മൃഗസംരക്ഷണവും

- 64. പ്രളയത്തിന്റെയും മണ്ണിടിച്ചിലിന്റെയും അനന്തര ദുഷ്കാലങ്ങളെ തുടർന്ന് കൃഷിയുടെ പുനരുജ്ജീവനത്തിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രത്യേക ഊന്നൽനൽകിയിട്ടുണ്ട്. കാർഷിക വികസന പരിപാടികളിലെ പേരായ്മകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ‘പുനർജ്ജനി’ എന്ന പേരിൽ പ്രത്യേക സ്കീം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. കേരളത്തിലെ കർഷകരുടെ ക്ഷേമത്തിനും ആനുകൂല്യങ്ങൾക്കുമായി ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള കേരള കർഷക ക്ഷേമ ബോർഡ് ഇത്തരത്തിൽ ആദ്യത്തെ സംരംഭമാണ്.

- 65. തെങ്ങുകൾ വീണ്ടും നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകുന്നതിനായി ഒരു നാളികേര വികസന കൗൺസിൽ അടുത്ത കാലത്തായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തെങ്ങുകൾ വീണ്ടും നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിന്, ഉയർന്ന ഗുണമേന്മയുള്ള തൈകൾ നൽകുന്നതാണ്. സ്ത്രീകൾക്ക് കൃഷിയിൽ അവസരമൊരുക്കുന്നതിനായി ജൻഡർ സൗഹൃദ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. കർഷകർക്ക് ലഭിക്കുന്നത് ഗുണമേന്മയുള്ള തൈകളും വ്യക്തതയുള്ളതാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ഒരു നഴ്സറി ആക്റ്റ് കൊണ്ടു വരാനുദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയും ഭദ്രതയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ ജൈവകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

66. കേരളത്തിലെ പ്രളയം കന്നുകാലി സമ്പത്തിന് വ്യാപകമായ നാശനഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. രക്ഷപ്പെടുത്തിയ 80000-ലധികം വരുന്ന കന്നുകാലികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും അവയ്ക്ക് താൽക്കാലിക അഭയം, തീറ്റ, തീറ്റപ്പുല്ല്, വൈദ്യസഹായം എന്നിവ നൽകുന്നതിനുമായി ആയിരത്തിലധികം മൃഗരക്ഷാ ക്യാമ്പുകൾ സജ്ജീകരിക്കുകയുണ്ടായി. കന്നുകാലികളുടെ എണ്ണം കൂടുതലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിൽ ആധുനിക രോഗനിർണ്ണയ സൗകര്യങ്ങളോടു കൂടിയ 25 വെറ്ററിനറി ഡിസ്പൻസറികൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും, കർഷകർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട സേവനം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട മൃഗാശുപത്രികൾ വെറ്ററിനറി ഹോളി ക്ലിനിക്കുകളായി ഉയർത്തുന്നതിനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. എല്ലാ ഇനം മൃഗങ്ങൾക്കും അടിയന്തിര വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി തിരുവനന്തപുരത്ത് കൂട്ടുന്നക്കുന്നിൽ ഒരു മൾട്ടി സ്പെഷ്യാലിറ്റി വെറ്ററിനറി ഹോസ്പിറ്റൽ സർക്കാർ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

67. 2019-20 വർഷത്തിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ക്ഷീരോത്പാദന സഹകരണ സംഘങ്ങളെ വിദഗ്ദ്ധ തൊഴിൽ പരിശീലനം, കമ്പ്യൂട്ടർ വൽക്കരിച്ച അക്കൗണ്ടിംഗ് സംവിധാനം, ഇന്റർനെറ്റ് സൗകര്യം, വീഡിയോ കോൺഫറൻസിംഗ് സൗകര്യം മുതലായവയോടുകൂടിയ ഇൻഫർമേഷൻ ഹബ്ബായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് ക്ഷീര വിജ്ഞാന കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി ഉയർത്തുന്നതാണ്. പ്രളയംമൂലം സംസ്ഥാനത്തെ ക്ഷീര കർഷകർക്ക് നേരിട്ട നഷ്ടം നികത്തുന്നതിനായി കേരളത്തിലെ ക്ഷീര മേഖലയുടെ പുനർനിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ‘ക്ഷീര നവോത്ഥാനം’ എന്ന പേരിൽ ഒരു പ്രത്യേക പ്രളയ പുനരധിവാസ പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പുതിയ കാലിത്തൊഴുത്ത് നിർമ്മാണത്തിനായി ക്ഷീര കർഷകരെ സഹായിക്കുന്നതിനുപുറമെ പുതിയ കറവമാടുകളെ സ്വന്തമാക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്തെ ക്ഷീര കർഷകർക്ക് സഹായം നൽകുന്നതാണ്. കൂട്ടനാട് താലൂക്കിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഓരോ മോഡൽ എലിവേറ്റഡ് കാറ്റിൽ ഷെൽട്ടർ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങളിൽ, ഓരോ പാർക്കിലും 100 കിടാരികൾ ഉൾപ്പെടുന്ന കിടാരി പാർക്കുകൾ (ഹീഫർ പാർക്കുകൾ) 2019-20 വർഷത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുവാൻ പദ്ധതിയിടുന്നു.

വിനോദസഞ്ചാരം

68. നീലക്കുറിഞ്ഞി സീസണിൽ വിനോദസഞ്ചാര മേഖല ഒരു കൃതിച്ചുചാട്ടത്തിന് സജ്ജമായിരുന്നെങ്കിലും കനത്ത മഴയും പ്രളയവും ബുക്കിംഗുകൾ കൂട്ടത്തോടെ റദ്ദ് ചെയ്യപ്പെടുന്നതിന് കാരണമായി. എന്നിരുന്നാലും, ദുഷ്കരമായ ഈ വെല്ലുവിളികളെ എന്റെ സർക്കാർ നേരിടുകയും വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ ആത്മവിശ്വാസം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനായി വളരെ വേഗത്തിൽത്തന്നെ റോഡുകളും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും പുനഃസ്ഥാപിക്കുക യുമുണ്ടായി. എല്ലാ പ്രധാനപ്പെട്ട വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിലേയ്ക്കും വളരെയധികം വിനോദ സഞ്ചാരികൾ തിരികെയെത്തുന്നു എന്ന് കാണുമ്പോൾ നമുക്ക് അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്. 2019-20 വർഷത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രധാന പദ്ധതികൾ ആലപ്പുഴ പൈതൃക പദ്ധതി, കൊച്ചി മുസിരിസ്-ബിനാലേയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള സ്ഥിരം വേദി, കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ മുഴുപ്പിലങ്ങാട്- ധർമ്മടം ബീച്ചുകളുടെ വികസനം എന്നിവയാണ്. 2019 മുതൽ ലീഗ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചുണ്ടൻ വള്ളംകളി നടത്തുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രവാസി കേരളീയർ

69. ദശലക്ഷക്കണക്കിന് വരുന്ന പ്രവാസി മലയാളികളുടെ ക്ഷേമത്തിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പദ്ധതികൾക്കായി കിഫ്ബിയിൽ ഒറ്റത്തവണയായി 5 ലക്ഷം രൂപ നിക്ഷേപിക്കുന്ന പ്രവാസി കേരളീയർക്ക് ഒരു സ്ഥിര വരുമാനം ലഭ്യമാക്കുന്ന ‘പ്രവാസി ഡിവിഡന്റ് പെൻഷൻ സ്കീം’ ആരംഭിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

70. പ്രവാസികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന വിവിധ വിഷയങ്ങളിൽ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ, പരാതി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ, വിവര വിനിമയം തുടങ്ങിവയ്ക്കുകയായി നോർക്ക-റൂട്ട്സ് അന്താരാഷ്ട്ര ടോൾ ഫ്രീ ടൈനോടുകൂടി ഒരു കാർ സെന്റർ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലെ തൊഴിലവസരങ്ങൾ ഓൺലൈൻ സൗകര്യപ്പെടുത്തൽ, റിക്രൂട്ട്മെന്റ് നടപടികൾ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുന്ന ഒരു സമഗ്ര പേരട്ടൽ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.

വ്യവസായവും വാണിജ്യവും

- 71. എന്റെ സർക്കാർ വ്യവസായ രംഗം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ കൂടുതൽ വ്യവസായ സൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ 'കേരള വ്യവസായ വാണിജ്യ നയം' പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു വെബ്‌പോർട്ടൽ മുഖേന ഏകജാലക് ക്ലിയറൻസ് സംവിധാനത്തോടെ പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള അനുമതികൾ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിനായി 2018-ലെ കേരള നിക്ഷേപം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കലും സുഗമമാക്കലും ആക്ട് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. 'ഈസ് ഓഫ് ഡ്യൂയിംഗ് ബിസിനസ്' മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള അവസാന ഘട്ടത്തിലാണ് സർക്കാർ.
- 72. ഇ-മാർക്കറ്റുകൾ ഉറ്റപ്പെടെയുള്ള പുതിയ വിപണന മേഖലകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തെ എം.എസ്.എം.ഇ.-കളെ (MSMEs) സഹായിക്കുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ ഒരു 'കൊമേഴ്സ് മിഷൻ' ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൈത്തറി മേഖലയെ സഹായിക്കുന്നതിനായി സൗജന്യ കൈത്തറി സ്കൂൾ യൂണിഫോം പദ്ധതി ആരംഭിച്ചു. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ 'ഡിസ് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ്' നയത്തിന്റെ ഫലമായി ഭാവി അനിശ്ചിതത്വത്തിലായ തൊഴിലാളികളുടെ താൽപ്പര്യം സംരക്ഷിക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. ബി.എച്ച്.ഇ.എൽ. (BHEL)-ന്റെ ഓഹരികളും പാലക്കാട്ടുള്ള ഇൻസ്ട്രുമെന്റേഷൻ ലിമിറ്റഡിന്റെ ആസ്തികളും എന്റെ സർക്കാർ ഏറ്റെടുക്കും.

ഇലക്ട്രോണിക്സും വിവരസാങ്കേതികവിദ്യയും

- 73. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു വർഷക്കാലത്ത് നാൽപ്പത്തിയഞ്ചു ലക്ഷം ചതുരശ്രയടി ഐ.റ്റി. സ്പേസ് സൃഷ്ടിച്ചതിൽ എന്റെ സർക്കാർ അഭിമാനിക്കുകയും ഭാവിയിൽ അത് ഒരു കോടി ചതുരശ്രയടിയാക്കി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 'ഡിജിറ്റൽ കേരള ആർക്കിടെക്ച്വർ സ്കീം' കേരളത്തിലെ ഐ.സി.റ്റി. (ICT) അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളെയും ആപ്ലിക്കേഷനുകളെയും സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് 'വൺ ഗവൺമെന്റ്' (One Government) അനുഭവം കൊണ്ടു വരും. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിലേക്ക് നിക്ഷേപം ആകർഷിക്കുവാനുള്ള എന്റെ സർക്കാരിന്റെ നിരന്തരമായ പരിശ്രമം തിരുവനന്തപുരത്ത് ഒരു 'ഗ്ലോബൽ ഡിജിറ്റൽ ഇന്നൊവേഷൻ ഹബ്ബ്' തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള നിസാന്റെ തീരുമാനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള അനുകൂലമായ ധാരാളം പ്രതികരണങ്ങൾ ഉളവാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ശാസ്ത്രവും സാങ്കേതിക ശാസ്ത്രവും

74. കേരള സംസ്ഥാന ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കാൺസിൽ (KSCSTE) തിരുവനന്തപുരത്ത് ഒരു അഡ്വാൻസ്ഡ് വൈറോളജി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ട്. അക്കാദമിക്/ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളും വ്യവസായവും തമ്മിലുള്ള പങ്കാളിത്തം വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് വ്യവസായ മേഖലയിൽ നിയമനം ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് ഉന്നത നിലവാരമുള്ള ഗവേഷണാർത്ഥികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ‘പാർട്ട്ണറിംഗ് അക്കാദമിക് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ റിസർച്ച്’ (PAIR) എന്ന നൂതനമായ ഒരു പരിപാടി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മത്സ്യബന്ധനം

75. അടുത്ത കാലത്തുണ്ടായ പ്രളയസമയത്ത് ആയിരക്കണക്കിനു വിലയേറിയ ജീവനുകൾ രക്ഷിക്കുന്നതിനായി സ്വന്തം വള്ളങ്ങളുമായി പ്രളയ ജലത്തിലേക്കിറങ്ങാൻ വിമുഖത കാട്ടാതിരുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തെക്കുറിച്ച് കേരളം അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ ക്ഷേമം എന്റെ സർക്കാരിന് പരമ പ്രധാനമാണ്. മത്സ്യബന്ധനയന്ത്രങ്ങളിൽ ജീവൻരക്ഷാ ഉപകരണങ്ങളും ഉപഗ്രഹധിഷ്ഠിത നാവിഗേഷനും സജ്ജീകരിക്കുന്നതിനും എല്ലാ തീരദേശ ജില്ലകളിലും ‘വെൽത്ത് ഫോർകാസ്റ്റിംഗ് സിസ്റ്റം മാസ്റ്റർ കൺട്രോൾ റൂം’ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകും. മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തിന് വാഗ്ദാനം ചെയ്ത പ്രകാരം മത്സ്യത്തൊഴിലാളി പുനരധിവാസത്തിനായി തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ മുട്ടത്തറയിൽ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു ഹൗസിംഗ് കോംപ്ലക്സ് പൂർത്തീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഓഖി ചൂഴ്ന്നുപോകാൻ തുടങ്ങിയ അമ്പലമുക്ക് ക്ഷേമത്തിനായി പ്രഖ്യാപിച്ച എല്ലാ ദുരിതാശ്വാസ സഹായങ്ങളും മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തിന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

76. എന്റെ സർക്കാർ അക്കാകൾച്ചർ സർവീസ് സെന്ററുകൾക്ക് പ്രത്യേക പാക്കേജുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതും ഉൾനാടൻ മത്സ്യബന്ധനത്തിനും മുല്യവർദ്ധിത മത്സ്യത്തിന്റേയും മത്സ്യ ഉൽപന്നങ്ങളുടെ ഉല്പാദനത്തിലും വിപണനത്തിലും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുവാൻ ഊന്നൽനൽകുകയും ചെയ്യും. തിരിച്ചിലിനെയും രക്ഷപ്രവർത്തനത്തെയും സഹായിക്കുന്നതിന് അതിവേഗം സ്ഥലം തിരിച്ചറിയുന്നതിനും സ്ഥാനനിർണ്ണയം നടത്തുന്നതിനും മൈക്രോചിപ്പ് അടിസ്ഥാനമാക്കിയ ബയോണിക് ഐഡന്റിറ്റി സംവിധാനങ്ങൾ കൊണ്ടുവരും.

77. ഒരു സമഗ്ര തീരദേശ വികസന പരിപാടി തയ്യാറാക്കി കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. തീരദേശ മണ്ണൊലിപ്പ് (coastal erosion) തടയുന്നതിനും തീരരേഖയിൽനിന്നും 50 മീറ്ററിനുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ മാറ്റിപ്പാർപ്പിക്കുന്നതിനും ഉചിതമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും.

എക്സൈസ്

78. അബ്കാരി, എൻ.ഡി.പി.എസ്. കേസുകൾ കാര്യക്ഷമമായി അന്വേഷിക്കുന്നതിനും മയക്കുമരുന്നുകളുടെ നിയമ വിരുദ്ധ കടത്തും ദുരുപയോഗവും തടയുന്നതിനും എന്റെ സർക്കാർ ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. ലഹരി വിമുക്തിയ്ക്കും മദ്യത്തിന്റെയും ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങളുടെയും ഉപഭോഗം കുറയ്ക്കുന്നതിനുമായി തെളിവുവെച്ചിട്ടുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി 'വിമുക്തി മിഷൻ' ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ഫലപ്രദമാക്കുകയും ചെയ്യും. മെച്ചപ്പെട്ട വരുമാനമുണ്ടാക്കുന്നതിനും സംവിധാനത്തിലെ സാമ്പത്തിക ചോർച്ച തടയുന്നതിനുംവേണ്ടി വിൽപ്പനയുടെ സമ്പൂർണ്ണ കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണം വകുപ്പ് ഏർപ്പെടുത്തും.

സഹകരണം

79. നമ്മുടെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നട്ടെല്ലായ കേരളത്തിലെ സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ച് എന്റെ സർക്കാർ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു. കേരള ബാങ്ക് സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേക്കായി കേരള സഹകരണ ബാങ്കിന്റെ ത്രിതല വായ്പാഘടന ദിനമായി ലയിപ്പിക്കുന്നത് ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഗതാഗതം

80. സെമി ഹൈസ്പീഡ് ട്രെയിനുകൾക്കു വേണ്ടി തിരുവനന്തപുരം മുതൽ കാസർഗോഡു വരെ മൂന്നാമത്തെയും നാലാമത്തെയും ബ്രോഡ്ഗേജ് റെയിൽ പാത സ്ഥാപിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ പദ്ധതി നിർദ്ദേശത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക എലിവേറ്റഡ് റെയിൽവേ ലൈനിൽ രണ്ട് അധിക ലൈനുകൾക്കു 'ഗ്രീൻ ഫീൽഡ് കോറിഡോർ' ആയി സജ്ജീകരിക്കുന്നതും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. മണിക്കൂറിൽ 180 കിലോമീറ്റർ വേഗമുള്ള 'സെമി ഹൈസ്പീഡ് ട്രെയിനുകൾ' തിരുവനന്തപുരത്തിനും എറണാകുളത്തിനുമിടയിലെ യാത്രാസമയം ഒന്നരമണിക്കൂറായും തിരുവനന്തപുരം മുതൽ കാസർഗോഡുവരെ നാലുമണിക്കൂറായും കുറയ്ക്കും.

പൊതുമരാമത്തും ഹൈവേകളും

- 81. സാമ്പത്തികതെ പ്രധാന ഗതാഗതമാർഗ്ഗം റോഡ് ഗതാഗതമാണ്. 2018-ലെ മുൻപുണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത തരത്തിലുള്ള പ്രളയം ഈ റോഡ് ശൃംഖലയ്ക്ക് വ്യാപകമായ നാശനഷ്ടമാണുണ്ടാക്കിയത്. നാലു മലയോര ജില്ലകളായ ഇടുക്കി, വയനാട്, പത്തനംതിട്ട, പാലക്കാട് എന്നിവിടങ്ങളിലെ റോഡുകൾക്ക് ഉരുൾപൊട്ടലും മണ്ണിടിച്ചിലും മൂലം ഭീമമായ നാശനഷ്ടങ്ങളുണ്ടായതായും ഏഴു ജില്ലകളിലെ റോഡുകളിൽ പെട്ടെന്നുള്ള വെള്ളപ്പൊക്കവും, മണ്ണൊലിപ്പും, വെള്ളക്കെട്ടും വെള്ളപ്പൊക്കംമൂലമുണ്ടാകുന്ന മറ്റു നാശനഷ്ടങ്ങളും ഉണ്ടായതായും പോസ്റ്റ് പ്ലാൻ ഇംപാക്ട് അനാലിസിസ് സൂചിപ്പിക്കുന്നു.
- 82. അടിയന്തര അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും പുരയിറവി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും 1400 കോടി രൂപയുടെ അനുമതി എന്റെ സർക്കാർ നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ഭൂരിഭാഗം 'ഡിസൈൻ റോഡുകളും' പ്രളയത്തെ അജീവികളായോ അവയ്ക്ക് പരിമിതമായ കേടുപാടുകൾ മാത്രം സംഭവിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഗതാഗതം, ബസ്സുട്ട് പ്രധാനപ്പെട്ട പട്ടണങ്ങളെയും വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളെയും പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കൽ എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി 9 ജില്ലകളിലെ എസ്എച്ച്എംഡിആർ റോഡ് ശൃംഖലയിലെ 381 കിലോമീറ്റർ ഉൾപ്പെടുന്ന പതിനഞ്ചോളം റോഡുകൾ 'ഡിസൈൻ റോഡുകൾ' ആയി നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി നമ്മൾ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- 83. 'റീബിൽഡ് കേരള ഇനീഷ്യേറ്റീവ്' (RKI) -ന് കീഴിൽ ക്ലൈമറ്റ് റിസ്ക് മിറ്റിഗേഷൻ ആൻഡ് ഡിസാസ്റ്റർ റിഡക്ഷൻ ഫോർ റോഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചറിന് സുസംഘടിതമായ നയം, ആസൂത്രണത്തിൽ അപകടസാധ്യത കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള സമീപനം, രൂപകല്പന, അതിജീവന രീതിയിലുള്ള നിർമ്മാണം എന്നിവയോടെ വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ നാലു വ്യത്യസ്ത കാലാവസ്ഥാ ഭൂമിശാസ്ത്ര മേഖലകളിൽ നിന്നുള്ള ഓരോ റോഡ് ഇടനാഴിക്കും വേണ്ടി പൈലറ്റ് ഡെമൺസ്ട്രേഷൻ പ്രോജക്റ്റുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

ആസൂത്രണവും സാമ്പത്തിക കാര്യങ്ങളും

- 84. 2018 ആഗസ്റ്റിലെ പ്രളയത്തിലും ഉരുൾ പൊട്ടലിലും നഷ്ടപ്പെട്ട ജീവനോപാധികൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ജീവനോപാധി വികസന പാക്കേജ് (Livelyhood Development Package) ആവിഷ്കരിക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ സംസ്ഥാന പ്ലാനിംഗ് ബോർഡിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വിവിധ ഘടകങ്ങളുടെ വികസനത്തിലൂടെയും എല്ലാ വകുപ്പുകളുടെയും സമന്വയ വിഭാവനം ചെയ്തുകൊണ്ടും മേഖലയുടെ സമഗ്രവികസനത്തെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിന് കൂട്ടനാട് തണ്ണീർത്തട ആവാസ വ്യവസ്ഥയ്ക്കായി സംസ്ഥാന പ്ലാനിംഗ് ബോർഡ് ഒരു പ്രത്യേക പാക്കേജ് തയ്യാറാക്കുന്നുണ്ട്.
- 85. വർക്കല ജിയോപാർക്കിനുവേണ്ടി വിഷൻ വർക്കല ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഡെവലപ്മെന്റ് (VIVID) കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് ഒരു ജിയോ സ്പേഷ്യൽ ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം നടപ്പിലാക്കും. വർക്കല റെയിൽവേ സ്റ്റേഷന്റെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിൽ സഹായിക്കുന്നതിനും അന്തർദേശീയ വിനോദ സഞ്ചാരികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിന് വർക്കലയിൽ നടനകലകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു കേന്ദ്രം തുറക്കുവാനും തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- 86. 2019-20-ൽ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് വിവിധ തത്പര കക്ഷികൾക്ക് ഒരു ഉപയോഗ സൗഹൃദ രീതിയിൽ ‘സ്പേഷ്യൽ ഡാറ്റ’ നൽകുവാൻ കേരള സംസ്ഥാന ലാന്റ് യൂസ് ബോർഡ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്രളയ ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾക്കുവേണ്ടി ‘ലാൻഡ് യൂസ് ഡിസീഷൻ മോഡലു’കൾ വികസിപ്പിക്കും. രണ്ടു ജില്ലകൾക്കായി ‘കോംപ്രിഹെൻസീവ് വെറ്റ് ലാന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം’ (WLIS) വികസിപ്പിക്കും. എൽ. ആർ. ഐ. എസ്. (LRIS) വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമായ അഞ്ചു ജില്ലകളുടെ ഭൂവിനിയോഗ/ ഭൂആവരണ ഭൂപടങ്ങൾ കാലികമാക്കും.
- 87. കെ-ഡിസ്ക് (K-DISC) മുഖാന്തരം ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ വികസനത്തിൽ നവരീതികളുടെ പ്രാധാന്യം എന്റെ സർക്കാർ തിരിച്ചറിയുന്നു. 2019-20-ൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പുതിയ പരിപാടികൾ ‘കേരള ഇന്നൊവേഷൻ ഫണ്ട്’ മഴവില്ല്-ടീച്ച് സയൻസ് കേരള ഗണിത സഹവാസ ക്യാമ്പ്, ജില്ലാ ഇന്നൊവേഷൻ കൗൺസിലുകൾ എന്നിവയാണ്.

ധനകാര്യം

- 88. 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷനു നൽകിയ നിർദ്ദേശം കാരണമുണ്ടായ സംസ്ഥാനങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്നതിൽ, എന്റെ സർക്കാർ ഒരു പ്രധാന നേതൃത്വം വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ വിശദമായ മെമ്മോറാണ്ടം 2018 മേയ് 28 മുതൽ മേയ് 31 വരെയുള്ള അവരുടെ കേരള സന്ദർശന സമയത്ത് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2011-ലെ സെൻസസ് ഡാറ്റാ, 'ഡെമോഗ്രാഫിക് ഗോൾഡ് അച്ചീവ്മെന്റിന്' ഉപയോഗിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ പരിഗണനാവിഷയം (ടി.ഒ.ആർ.) പിൻ വലിക്കേണ്ടതാണ്. 'ടാക്സ് ഡെവലപ്പുഷൻ ഫോർമുല' യിൽ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ട 'ഡെമോഗ്രാഫിക് ഗോൾഡ് അച്ചീവ്മെന്റ്' മാനദണ്ഡത്തിന് പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഭാഗിക്കാവുന്ന വിഹിതം പങ്കുവയ്ക്കുന്നത്, നിലവിലെ 42 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 50 ശതമാനമായി ഉയർത്തേണ്ടതാണ്. പൊതു കടമെടുപ്പിന് യാതൊരു വ്യവസ്ഥയും ഏർപ്പെടുത്തരുത്. 'റവന്യൂ ഡെഫിസിറ്റ് ഗ്രാന്റ്' തുടരേണ്ടതാണ്. ഏതെങ്കിലും പ്രകൃതി ദുരന്തത്തെത്തുടർന്ന് സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ ഫണ്ടിൽനിന്നും തുക ചെലവാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തിന് പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകേണ്ടതാണ്.
- 89. താഴ്ന്ന-ഇടത്തര വരുമാന വിഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളെ സഹായിക്കുന്നതിന് ഒരു വായ്പ തിരിച്ചടവ് സഹായ/കൃത്യമായ തിരിച്ചടവ് പ്രോത്സാഹന പദ്ധതിയായി 'വിദ്യാഭ്യാസ വായ്പ തിരിച്ചടവ് സഹായ പദ്ധതി' എന്റെ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 'റബർ പ്രൊഡക്ഷൻ ഇൻസെന്റീവ് സ്കീം' തുടരുന്നതാണ്. കേരള ലോട്ടറിയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ലോട്ടറി മാഫിയ സംസ്ഥാനത്തേയ്ക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നത് തടയുന്നതിനും സർക്കാർ ആവശ്യമായ എല്ലാ നടപടികളും സ്വീകരിക്കും. സമീപകാലത്തെ പ്രളയത്തിൽ സാമ്പത്തിക നഷ്ടമുണ്ടായ ഏജൻ്റ്മാർക്കും വിലപനക്കാർക്കും സംസ്ഥാന ഭാഗ്യക്കുറി ക്ഷേമ ബോർഡ് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകും.

ശ്രേഷ്ഠികൾ

- 90. ശ്രേഷ്ഠികളിലെയും, ധനകാര്യ വകുപ്പിലെയും, ധനകാര്യവും പേറോളും പെൻഷനും ഉദ്യോഗസ്ഥരേയും സംബന്ധിച്ച ഡാറ്റാബേസ്, അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെയും ഭാരതീയ റിസർവ്വ് ബാങ്കിന്റെയും സംവിധാനങ്ങളുമായി പൂർണ്ണമായും സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വികസിപ്പിച്ച ആദ്യസംസ്ഥാനമാണ് കേരളം എന്നുപറയുന്നതിൽ എനിക്ക് അഭിമാനമുണ്ട്
- 91. കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ (KFC) അതിന്റെ വായ്പ ഫോർട്ട് ഫോളിയോ ഇരട്ടിയാക്കുന്നതിനായി ഒരു ത്രിമുഖതന്ത്രം നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കോർപ്പറേഷൻ അതിന്റെ ലെൻഡിംഗ് നിരക്ക് 5 ബേസിസ് പോയിന്റുകൾ കണ്ട് കുറയ്ക്കുകയും സൂക്ഷ്മ-ചെറുകിട ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളുടെ (Micro, Small and Medium Enterprises) വികസനത്തിനുവേണ്ടി ചെലവു ചുരുങ്ങിയ നിരക്കിൽ ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി കൂടുതൽ മത്സരബാധമുള്ള 9.5 ശതമാനം അടിസ്ഥാന നിരക്ക് ഘടനയിലേയ്ക്ക് മാറുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്

റവന്യൂ

- 92. പ്രളയ സമയത്ത് രക്ഷാ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും റവന്യൂ വകുപ്പ് മുൻനിരയിലുണ്ടായിരുന്നു. വിലപ്പെട്ട ജീവനുകൾ രക്ഷിക്കുന്നതിലും ഇതുവരെയുണ്ടായ ഇട്ടുള്ളതിൽ ഏറ്റവും വലിയ രീതിയിൽ ജനങ്ങളെ ദുരിതാശ്വാസ ക്യാമ്പുകളിലേയ്ക്ക് മാറ്റിപ്പാർപ്പിക്കുന്നതിൽ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ ചെയ്ത വിശിഷ്ട സേവനത്തിൽ എന്റെ സർക്കാർ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു. അവർ വിജയകരമായി എല്ലാ വകുപ്പുകളിൽനിന്നും വിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കുകയും പ്രളയ ബാധിതകൾക്ക് ക്ഷേണവും അവശ്യവസ്തുക്കളും എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിന് പ്രളയബാധിത മേഖലകളിൽ 24/7 കൺട്രോൾ റൂമുകൾ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എല്ലാ ദുരിതബാധിതർക്കും അവരുടെ ജീവിതം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന് സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭിക്കുന്നുവെന്നുറപ്പാക്കുന്നതിന് ഉദ്യോഗസ്ഥർ അക്ഷീണം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

93. ഭൂരേഖകൾ ആധുനീകരിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി 1664 വില്ലേജുകളിലെ 1618 വില്ലേജുകളെ ഓൺലൈൻ മ്യൂട്ടേഷനും ഓൺലൈൻ ആയി ഭൂനികുതി നൽകുന്നതിനുമായി, ആക്ട് വേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതും മ്യൂട്ടേഷനും (പോക്കുവരവ്) നീക്കം നൽകലും ആക്ട് വേറ്റ് ചെയ്ത എല്ലാ വില്ലേജുകളിലും 100 ശതമാനം ഓൺലൈനാകുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 35000-ത്തിലേറെ ഭൂരഹിതരായ ആളുകൾക്ക് പട്ടയങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

94. 6 സ്ഥലങ്ങളിൽ പുതിയ റവന്യൂ ഡിവിഷണൽ ഓഫീസുകൾ ആരംഭിച്ചു. ഇ-ഗവേണൻസ് നടപ്പാക്കുന്നതിന് കേരള വൈഡ് ഏരിയ നെറ്റ് വർക്കുമായി (KSWAN) സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് എല്ലാ വില്ലേജ് ഓഫീസുകളെയും ഓഫീസിൽ ഫൈബർ മുഖേന ബന്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ‘ഡിജിറ്റൽ ഇൻഡ്യ ലാൻഡ് റെക്കോർഡ് മോഡണൈസേഷൻ പ്രോഗ്രാമി’ന്റെ ഭാഗമായി ഏകദേശം 20 ലക്ഷം കേസ് റിക്കാർഡുകൾ വരുമ്പോഴുള്ളിൽ ഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്യും.

രജിസ്ട്രേഷൻ

95. ഭൂമി രജിസ്ട്രേഷൻ മേഖലയിൽ എന്റെ സർക്കാർ പ്രധാന പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. രജിസ്ട്രേഷൻ നടപടികൾ ലളിതമാക്കി. അസ്സൽ ആധാരങ്ങളിൽ നേരിട്ട് വിരലടയാളം പതിക്കുന്ന നൂറ്റാണ്ടു പഴക്കമുള്ള രീതി മാറ്റി ബയോമെട്രിക് ഐഡന്റിറ്റി ജനറേറ്റ് ചെയ്യുന്നതിന് ഇലക്ട്രോണിക് ഉപകരണങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ ഡിജിറ്റൽ ഇംപ്രഷൻ പതിക്കുന്ന രീതി കൊണ്ടുവരും. ഇതോടൊപ്പം ഇലക്ട്രോണിക് പേമെന്റ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി എല്ലാ സബ് രജിസ്ട്രി ഓഫീസുകളിലും പോയിന്റ് ഓഫ് സെയിൽ മെഷീനുകൾ ഏർപ്പെടുത്തും.

പരിസ്ഥിതി നേതൃത്വം

96. സംസ്ഥാനത്തെ പരിസ്ഥിതി പരിപാലനവും സംരക്ഷണവും ലക്ഷ്യമാക്കി പരിസ്ഥിതി കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന വകുപ്പ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിസ്ഥിതി അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി 2018-19 ൽ 354 ഭൂമിത്ര സേന ക്ലബ്ബുകൾ (BMC) സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദുരിതബാധിത ജില്ലകളിലെ പ്രളയാനന്തര പ്രവർത്തനങ്ങളായിരിക്കും 2019-20-ലെ ‘പരിസ്ഥിതികം’ സ്കീമിന്റെ പ്രധാന വിഷയം. ജി.ഐ.എസ്. അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ‘വൾനറബിലിറ്റി അസ്സസ്സ്മെന്റ് ഫോർ കൺസർവേഷൻ-ഇൻ-ഡെപ്ത് അസ്സസ്സ്മെന്റ് ആന്റ് മാപ്പിംഗ് ഓഫ് മാൻഗ്രോവ് ഹാബിറ്റാറ്റ്സ് ഇൻ നോർതേൺ കേരള’ നടത്തുന്നതാണ്.

- 97. നമ്മുടെ കാർഷിക മേഖലയെ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ബാധിക്കുന്നു എന്നത് അങ്ങേയറ്റം ഉൽകണ്ഠാ ജനകമായ കാര്യമാണ്. ‘ക്ലൈമറ്റ് റെസിലിയന്റ് ഫാമിങ്ങ് ഇൻ ബയോസലൈൻ അഗ്രികൾച്ചർ ആന്റ് ഓപ്പൺ വാട്ടർ ഫിഷ് ഫാമിങ്ങ്’ നൂതനരീതിയിലുള്ള സമീപനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന സ്കീമായ ‘ക്ലൈമറ്റ് റെസിലിയന്റ് ഫാമിങ്ങ്’ (Climate Resilient Farming) തുടരും. കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധത്തിനും കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുമുള്ള പങ്കാളിത്ത ആവാസ വ്യവസ്ഥ പ്രവർത്തനത്തിന് ‘ഗ്രീൻ ക്ലൈമറ്റ് ഫണ്ട്’ (GCF) ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പുകൾ സംസ്ഥാനത്ത് നടന്നുവരികയാണ്.
- 98. കേരള സംസ്ഥാന ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി ബോർഡ് , സ്റ്റേറ്റ് ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി ആക്ഷൻ പ്ലാൻ കാലികമാക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട് സംസ്ഥാന വ്യാപകമായ ജൈവ വൈവിധ്യ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ടും വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവികളുടെ ഒരു റെഡ് ഡാറ്റാ ബുക്കും 2019-20-ൽ വികസിപ്പിക്കും.
- 99. പരിസ്ഥിതിയിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് മണ്ണ്, ജലാശയങ്ങൾ, വളം, ഭക്ഷ്യശൃംഖല എന്നിവയിലെ സൂക്ഷ്മാണുക്കളെ നശിപ്പിക്കുന്ന അവശിഷ്ടങ്ങളുടെ (ആന്റിമൈക്രോബിയൽ റസിഡ്യൂസ്) സാന്നിദ്ധ്യം തിരിച്ചറിയുന്നതിന് മാത്രമായി ഒരു ലബോറട്ടറി സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കേരള സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഗ്രീൻ സ്കിൽ ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാമിന്റെ (GSDP) കീഴിൽ, ഇടിപി/എസ്ടിപി ഓപ്പറേഷൻ ആൻഡ് മെയിന്റനൻസ്, ലാബ് പൊല്യൂഷൻ മോണിറ്റോറിംഗ്- എയർ ആൻഡ് ലാബ് ടെക്നിക്കൽ/ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ്സ് ഫോർ എനർജി എഫിഷ്യൻസി എന്നിവയിൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കോഴ്സുകൾ ആരംഭിക്കുവാൻ ബോർഡ് പദ്ധതിയിടുന്നു. സെക്രട്ടേറിയറ്റിനുസമീപം കണ്ടിന്യൂസ് ആംബിയന്റ് നോയിസ് മോണിറ്ററിംഗ് ആന്റ് ഡിസ്പ്ല സിസ്റ്റം മൂന്ന് മാസങ്ങൾക്കകവും 2019-20-ൽ രണ്ട് സ്റ്റേഷനുകൾക്കു കൂടി എറണാകുളം എം.ജി. റോഡിലും സ്ഥാപിക്കുവാൻ ബോർഡ് പദ്ധതിയിടുന്നു.

ജലവിഭവം

- 100. പ്രളയകാലത്ത് നാശനഷ്ടം സംഭവിച്ച വിവിധ കനാലുകളുടെയും ജലസേചന പദ്ധതികളുടെയും കേടുപാടുകൾ തീർക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ, എന്റെ സർക്കാർ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. 941 പഞ്ചായത്തുകളിൽ 778 പഞ്ചായത്തുകൾക്കുള്ള നീർത്തട പദ്ധതികൾ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മുവാറ്റുപുഴ വാലി ജലസേചന പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുള്ളതും, അത് 2020 മാർച്ച് മാസത്തോടുകൂടി കമ്മീഷൻ ചെയ്യുന്നതുമാണ്.
- 101. പ്രളയാനന്തരം ഷട്ടറുകൾ, തടയണകൾ, കനാലുകൾ, പമ്പുകൾ എന്നിവപോലുള്ള ജലസേചന നിർമ്മിതികൾ നവീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു സംയോജിത നദീതട സമീപനം സ്വീകരിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൈക്രോ ഇറിഗേഷനും, ഡ്രിപ്പ് ഇറിഗേഷനും, ലിഫ്റ്റ് ഇറിഗേഷനും, പ്രധാനപ്പെട്ട അണക്കെട്ടുകളിലെ ചെളി നീക്കം ചെയ്യലും 2019-20-ൽ ഏറ്റെടുക്കും. 2019-20-ൽ മുൻഗണനാ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 19 ഡാമുകൾക്ക് നിരീക്ഷണ സംവിധാനവും, 16 ഡാമുകൾക്ക് ഇൻസ്ട്രുമെന്റേഷനും, ഡാം സേഫ്റ്റി ആസ്ഥാനത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന്റെ പൂർത്തീകരണവും, കുറ്റിയാടി, മൂലത്തറ എന്നിവിടങ്ങളിലെ പ്രവൃത്തികളും 'ധർമ്മ' (ഡാം ഹെൽത്ത് ആന്റ് റിഹാബിലിറ്റേഷൻ ആപ്പീക്കേഷൻ) യിലെ വിവര സമാഹരണവും, ഇ. എ. പി. റിപ്പോർട്ടുകളും ഒ & എം. (O&M) മാനദണ്ഡങ്ങളും തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. സാമൂഹ്യ ജലസേചന പദ്ധതികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതാണ്.
- 102. നിലവിലുള്ള ഹൈഡ്രോളജിക്കൽ മെറ്റീരിയോളജിക്കൽ സ്റ്റേഷനുകളെ നാഷണൽ ഹൈഡ്രോളജി പ്രോജക്റ്റിന്റെ കീഴിൽ, റിയൽ ടൈം മോനിറ്ററിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളായി ഉയർത്തുന്നതാണ്. 9 പ്രധാന നദികളും ജലാശയങ്ങളും ശുചീകരിക്കുവാനും നദികളുടെ സമീപമുള്ള നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ സീവറേജ് ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും എന്റെ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- 103. സമീപകാലത്തുണ്ടായ കനത്ത പ്രളയം കണക്കിലെടുത്ത് പെരിയാർ ചാലക്കുടി നദീതീരങ്ങളിലും കൂട്ടനാടിലേക്ക് ഒഴുകുന്ന നദികളിലും 'റിയൽ ടൈം ഫ്ലഡ് വാണിംഗ്' സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കും. വിവിധ പദ്ധതികളിൽ ഊർജ്ജ സംരക്ഷണത്തിനായി സൗരോർജ്ജ പാനലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. വെള്ളപ്പൊക്ക നിയന്ത്രണ

ജോലികളുടെ കീഴിൽ, മലമ്പുഴയ്ക്കും, ചിറ്റൂർ പുഴയ്ക്കും പൈലറ്റ് സ്കീമുകളും, പാടശേഖരങ്ങളുടെ പുറംബണ്ടുകളുടെ ശക്തിപ്പെടുത്തലും ഉയരം കൂട്ടലും നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. റിവർമാനേജ്മെന്റിന്റേയും വെള്ളപ്പൊക്കമുണ്ടാകുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെയും ജലവിഭവനിയന്ത്രണത്തിന്റേയും എല്ലാ വശങ്ങളും ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിന് റിവർബേസിൻ മാനേജ്മെന്റ് അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

104. പ്രളയ ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ, ജലവിതരണം ദ്രുതഗതിയിൽ കേരള ജല അതോറിറ്റി പുനഃസ്ഥാപിച്ചതിൽ എന്റെ സർക്കാർ അഭിമാനം കൊള്ളുന്നു. കേരളത്തിലെ 19 കോടിയിലധികം വരുന്ന ജനങ്ങൾക്ക് എല്ലാ ദിവസവും 2,744 ദശലക്ഷം ലിറ്റർ ശുദ്ധീകരിച്ച ജലം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചുമതല കേരള ജല അതോറിറ്റിക്കാണ്. ഒരു ലക്ഷം ആളുകൾക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതും, നിർമ്മാണം നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ 937 കോടി രൂപയുടെ 40 ഗ്രാമീണ ജല വിതരണ പദ്ധതികൾ അമൃത് (AMRUT)-ന് കീഴിൽ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രതിദിനം 65 ലക്ഷം ലിറ്റർ വെള്ളം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് നിലകൽ ബേസ് ക്യാമ്പ് ശബരിമല എന്നിവിടങ്ങളിൽ ജലവിതരണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം കേരള ജല അതോറിറ്റി ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 33.7 ലക്ഷം പേർക്ക് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന, നിർമ്മാണം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന 50 ജലവിതരണ പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും കുടുംബങ്ങൾക്ക് 2 ലക്ഷം ഗാർഹിക കണക്ഷനുകൾ നൽകുന്നതിനും കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റി ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. 2300 മഴവെള്ള സംഭരണ യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും 5700 തുറന്ന കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനും ജലനിധി ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

105. ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗത മേഖലയുടെ മുഴുവൻ സാധ്യതകളും ഇനിയും പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ജലപാതകളിൽ ജലഗതാഗതവും വിനോദസഞ്ചാരവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ഉൾനാടൻ ജലപാതകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് നൽകുന്ന പ്രാധാന്യം ഭാവിയിലും തുടരുന്നതാണ്. ദേശീയ ജലപാതയായ വെസ്റ്റ്-കോസ്റ്റ് കനാൽ 2020-ഓടെ വിപുലീകരിക്കും.

106. കോസ്റ്റൽ ഷിപ്പിംഗ് ആൻഡ് ഇൻലാന്റ് നാവിഗേഷൻ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ മൂന്ന് പ്രധാന പദ്ധതികൾ എന്റെ സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉയർന്ന മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളുള്ള വിവിധ പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലേക്കായി, കേരള വാട്ടർവേയ്സ് ആൻഡ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ലിമിറ്റഡ് (Kerala Waterways and Infrastructure Limited) എന്ന ഒരു സ്പെഷ്യൽ പാർപ്പ്സ് വെഹിക്കിൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കിഫ്ബി (KIIFB)യിൽനിന്നും ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കിക്കൊണ്ടും, കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ലിമിറ്റഡ് (KMRL) സ്പെഷ്യൽ പാർപ്പ്സ് വെഹിക്കിളായും 'ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് അർബൻ ജനറേഷൻ ആൻഡ് വാട്ടർ ട്രാൻസ്പോർട്ട് സിസ്റ്റം' (കൊച്ചിയിലെ കനാലുകളുടെ വികസനം) എന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് തയ്യാറെടുപ്പിൽ അനുബന്ധിച്ച് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

107. അടുത്ത വർഷം, വിനോദസഞ്ചാരികളെ ലക്ഷ്യമാക്കി, ആൻഡ് നാവിഗേഷൻ വികസനം (ദീപുകൾ, ദുബായ് തുടങ്ങിയ ഇടങ്ങളിലേക്ക് കൊണ്ടു പോകുവാൻ സാധ്യമാകുന്നതും, രാത്രി താമസ സൗകര്യമുള്ളതുമായ, ഒരു തീം ക്രൂയിംഗ് വെസ്സൽ (Theme Cruise Vessel)ന്റെ നിർമ്മാണം തുടങ്ങുന്നതിന് കേരള ഷിപ്പിംഗ് ആൻഡ് ഇൻലാന്റ് നാവിഗേഷൻ കോർപ്പറേഷൻ (KSINC) ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

വനവും വന്യജീവികളും

108. മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കുറയ്ക്കുന്നതിന്, കേരളത്തിലെ വന്യജീവികളുടെ പ്രത്യേകിച്ചും ആനകളുടെ സമ്പന്നമായ സഞ്ചാരത്തിനായി, വനഭാഗങ്ങളേയും മനുഷ്യവാസ പ്രദേശങ്ങളേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന 'ഗ്രേറ്റ് വൈൽഡ് ലൈഫ് കോറിഡോർ' ഉണ്ടാക്കുവാൻ (Great Wildlife Corridor) നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

109. ആന ഉടമകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ, ആനകളെയും അവയുടെ ഭാരം, അളവുകൾ എന്നിവയും തിരിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള മൈക്രോചിപ്പ് എന്നിവ സഹിതം സംസ്ഥാനത്തെ നാട്ടാനകളുടെ ഡിഎൻഎ പ്രൊഫൈലിംഗ് പൂർത്തിയാക്കിയ ആദ്യസംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. സംസ്ഥാനത്തെ നാട്ടാനകളുടെയും നാട്ടാനകളുടെയും ക്ഷേമം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിലേക്കായി, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കോട്ടൂരിൽ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ ആന പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഇതിനകം തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

- 110. വകുപ്പ് 2019-20-ൽ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുവാൻ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. വനങ്ങളിൽ, മാലിന്യങ്ങൾ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ട 125 ഇടങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്റെ സർക്കാർ വനങ്ങൾ ശുചീകരിക്കുന്നതിനായി ‘പ്രോജക്ട് ഗ്രീൻ ഗ്രാസ്സ്’ (Project Green Grass) നടപ്പാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.
- 111. എന്റെ സർക്കാർ വനാനന്തരഭാഗങ്ങളിലെയും വനങ്ങളുടെ പ്രാന്തപ്രദേശങ്ങളിലെയും ഏറ്റവും സെൻസിറ്റീവ് ആയ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും ഏകദേശം 500 കുടുംബങ്ങളെ മാറ്റി പാർപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ‘തിരുനെല്ലി-കൂദ്രക്കോട് എലിഫെന്റ് കോരിഡോർ’ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഏറ്റെടുത്ത 9.63 ഏക്കർ പ്രദേശം നിലവിലുള്ള വയനാട് വന്യജീവി സങ്കേതത്തിന്റെ ഭാഗമായി വന്യജീവിസങ്കേതമായി പ്രഖ്യാപിച്ച് കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ട് എന്റെ സർക്കാർ 2020-ഓടെ തൃശ്ശൂർ സുവോളജിക്കൽ പാർക്ക് അന്തർദ്ദേശീയ നിലവാരത്തിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്.

സ്പോർട്സും യുവജന കാര്യങ്ങളും

- 112. 2019-20-ൽ കിനൻത്രോപോമെട്രി (Kinanthropometry) തത്വങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, സ്കൂൾതലത്തിൽ നിന്നുതന്നെ പ്രാഗത്ഭ്യമുള്ളവരെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ‘ടാലന്റ് ഐഡന്റിഫിക്കേഷൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ’ എന്ന ഒരു പരിപാടി കൊണ്ടുവരുവാൻ സ്പോർട്സ് വകുപ്പ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കളരിപ്പയറ്റ്, തൈക്കോണ്ടോ, ജുഡോ, കരോട്ടേ മുതലായ ആയോധനകലകളിലുള്ള ശിക്ഷണത്തിലൂടെ സ്ത്രീകളുടെ മാനസികവും ശാരീരികവുമായ നൈപുണ്യം വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് സഹായകമാവുന്ന, സ്ത്രീകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു സ്വയം പ്രതിരോധ പരിപാടി കൊണ്ടുവരുവാൻ വകുപ്പ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.
- 113. അപ്രതീക്ഷിതമായ പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ നേരിടുന്നതിനായി, 15 മുതൽ 30 വയസുവരെ പ്രായത്തിലുള്ള ഒരു ലക്ഷം സന്നദ്ധസേവകർ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ‘കേരള വോളണ്ടറി യൂത്ത് ആക്ഷൻ ഫോഴ്സ്’, എന്റെ സർക്കാർ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പുനർ നിർമ്മാണത്തിൽ പങ്കാളികളാകുന്നതിനെക്കുറിച്ച് യുവജനതയെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ‘എന്റെ കേരളം’ എന്ന പേരിലുള്ള ഒരു പരിപാടി കൊണ്ടുവരുവാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. സോഷ്യൽ മീഡിയ പ്ലാറ്റ്ഫോമുമായി സംയോജിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഓൺലൈൻ/ഓഫ്

അടിസ്ഥാന/ മെട്രൈൻ ആഫ് സംവിധാനത്തിലൂടെ, യുവസന്നദ്ധ സേവകരേയും സന്നദ്ധ സേവകരേയും രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോം യുവജനക്ഷേമബോർഡ്, എൻ.സി.സി, എൻ.എസ്.എസ്, ഹെറ്റ്യു യുവകേന്ദ്ര, സ്റ്റുഡന്റ് പോലീസ് കേഡറ്റുകൾ, നേച്ചർ ക്ലബ്ബുകൾ, എൻ.ജി.ഒ.-കൾ മുതലായവയിലെ സന്നദ്ധസേവകരുടെ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ, പാരമ്പര്യമാർക്ക് ഏകോപിപ്പിക്കപ്പെട്ട രീതിയിൽ സന്നദ്ധ സേവനം നൽകുന്ന, പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും പ്രാപ്യതയുടെയും ഒരു കൂടക്കീഴിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്.

- 114. വകുപ്പ് എല്ലാവർഷവും അണ്ടർ-14 സി.എം. ഗോൾഡ് കപ്പ് ഫുട്ബോൾ ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് നടത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ ജില്ലകളിലും ജില്ലാതല ചാമ്പ്യൻഷിപ്പ് നടത്തുന്നതും അതിൽ യോഗ്യത നേടുന്ന ടീമുകൾക്ക് സംസ്ഥാന ചാമ്പ്യൻഷിപ്പിൽ പങ്കെടുക്കാൻ കഴിയുന്നതുമാണ്.

ഭവന നിർമ്മാണം

- 115. 2018-19 ൽ ഗുഹശ്രീ ഭവന പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ കേരള സംസ്ഥാന ഭവന നിർമ്മാണ ബോർഡ് 1300 വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ധനസഹായം നൽകിയിട്ടുള്ളതും അതിൽ ഓരോ വീടിനും രണ്ട് ലക്ഷം രൂപ ബോർഡ് സബ്സിഡിയായും ബാക്കി സ്പോൺസർമാരും നൽകിയിട്ടുള്ളതാണ്. 2019-20-ൽ 2,000 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് സബ്സിഡി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. സുസ്ഥിരമായതും ചെലവ് കുറഞ്ഞതും നൂതനരീതിയിലുള്ളതുമായ പ്രീ-ഫാബ്രിക്കേറ്റഡ് ഭവന നിർമ്മാണ സാങ്കേതികവിദ്യ എന്റെ സർക്കാർ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും.

പുരാവസ്തുക്കളും, പുരാതനകലകളും, മ്യൂസിയങ്ങളും, മ്യൂഗശാലയും

- 116. എന്റെ സർക്കാർ ഭാവിയെടുക്കുകയോ നമ്മുടെ പുരാവസ്തുപരവും പുരാതനകലകളുമായ പൈതൃക പരിരക്ഷിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. പുരാതന വകുപ്പ് കേരള സർവകലാശാല കമ്പസിൽ ഒരു പുരാതന സമൃദ്ധ നിർമ്മിക്കുകയും ചുരുങ്ങിയ മ്യൂസിയം ആൻഡ് റിസർച്ച് സെന്റർ (എഴുത്തോലകളുടെ മ്യൂസിയം) ഈ വർഷം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യും.

പൊതുഭരണം

- 117. സർക്കാർ ജീവനക്കാർക്കിടയിൽ സമയനിഷ്ഠ ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടേറിയറ്റിൽ ബയോ മെട്രിക് പഞ്ചിംഗ് കർശനമായി നടപ്പിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. കൃത്യനിഷ്ഠ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും സേവനം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഗുണമേന്മയും സുതാര്യതയും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും എല്ലാ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലും ബയോമെട്രിക് പഞ്ചിംഗും ഇ-ഫയൽ സംവിധാനവും 2019-20-ൽ കൊണ്ടുവരും. ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടേറിയറ്റ് മന്ദിരം നവീകരിക്കുന്നതിനും ആധുനികവൽക്കരിക്കുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്റെ സർക്കാരിന്റെ ന്യൂഡൽഹിയിലുള്ള വസ്തുവകകൾ ഉചിതമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കലയും സംസ്കാരവും ചിത്രീകരിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രം, ഗസ്റ്റ് ഹൗസുകൾക്കുവേണ്ടി കൂടുതൽ കെട്ടിടങ്ങൾ, ആയുർവേദ കേന്ദ്രം മുതലായവ ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്.
- 118. ഈ വർഷം, 1950 മുതലുള്ള മന്ത്രിസഭാ യോഗങ്ങളുടെ അമൂല്യമായ രേഖകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി അവ ഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്യുന്നത് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ പദ്ധതിയിടുന്നു.

ദേവസ്വങ്ങൾ

- 119. ദേവസ്വം ബോർഡുകളുടെ അന്യായീനപ്പെട്ട ഭൂമി വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ ഒരു ദേവസ്വം ട്രെസ്റ്റ്ബ്യൂണൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതും ആയതിനുള്ള ഒരു ബിൽ വരുന്ന സഭയിൽത്തന്നെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ശബരിമല ദർശനത്തിനായി വരുന്ന ഭക്തർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട സൗകര്യങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുവാനും അത് ശബരിമല മാസ്റ്റർ പ്ലാനിലൂടെയും സഭദേശി ദർശനിലൂടെയും പ്രസാദ് (PRASAD) പദ്ധതിയിലൂടെയും പൂർത്തീകരിക്കുവാനും എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ പദ്ധതികളിൽ ആധുനിക സ്വീവേജ് ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റുകളും ഹരിതവും ശുചിത്വമുള്ളതുമായ ചുറ്റുപാടുകളും വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ കാവുകളും കുളങ്ങളും ആൽത്തറകളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകുന്നതാണ്.

അതിജീവനശേഷിയുള്ള കേരളത്തിനായി

120. കേരളം ആവർത്തിച്ചുണ്ടായ നിരവധി പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾക്ക് സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു. ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ കേരള സ്റ്റേറ്റ് എമർജൻസി ഓപ്പറേഷൻ സെന്ററോടുകൂടി കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ ആസ്ഥാനം 2019-20-ൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. നിലവിൽ ലഭ്യമായ സേവനങ്ങൾ അപര്യാപ്തമാണെന്ന് കാണുന്നതിനാൽ, ദുരന്ത ആഘാതം പ്രവചിക്കുന്നതിനും, കൃത്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഏറ്റവും സൂക്ഷ്മമായ പ്രാദേശിക കാലാവസ്ഥാ മുന്നറിയിപ്പുകൾ നൽകുന്നതിനും കെ.എസ്.ഇ.ഒ.സി.യുടെ ഐ.ടി. ഇനേബിൾഡ് ഡിസാസ്റ്റർ മാനേജ്മെന്റ് ഡിവിഷൻ സപ്പോർട്ട് സിസ്റ്റമായ ‘സുരക്ഷയനവുമായി’ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ‘ആക്യുറേറ്റ് വെൽ പ്രെഡിക്ഷൻ ആന്റ് ഹസാർഡ് മോഡലിംഗ് ടൂൾസ്’ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് ഇന്ത്യൻ സ്പേസ് റിസർച്ച് ഓർഗനൈസേഷന്റെ സഹായം അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട് കനത്ത ദുരന്തങ്ങളിൽ സർക്കാരിന്റെ പ്രവർത്തന സംവിധാനത്തെ സഹായിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു സിവിൽ ഡിഫൻസ് വോളന്ററി ഫോഴ്സ് രൂപീകരിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനം പദ്ധതിയിടുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ദുരിതാശ്വാസ സഹായം ഏതു രീതിയിലും രാജ്യത്ത് ഏറ്റവും ഉയർന്നതാണ്. ‘ഹസാർഡ് വൾനറബിലിറ്റി ലിങ്ക്ഡ് റിസ്ക് റിഡക്ഷൻ സ്കീം’ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള ആദ്യസംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. അതുവഴി പ്രകൃതി ദുരന്ത സാധ്യതമൂലം വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത ഭൂപ്രദേശങ്ങളിൽ വീടുകളുള്ള കുടുംബങ്ങളെ സുരക്ഷിത മേഖലകളിൽ വീടുകൾ നിർമ്മിച്ച് പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായം നൽകുന്നതുമാണ്. എന്റെ സർക്കാരിന്റെ ‘ഡിസാബിലിറ്റി ഇൻക്ലൂസീവ് ഡിസാസ്റ്റർ റിസ്ക് റിഡക്ഷൻ പ്രോജക്റ്റ്’ ഈ ആവശ്യത്തിലേക്ക് രാജ്യത്ത് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാതൃകാ പ്രോജക്റ്റ് ആയി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളതും ഇത് രാജ്യത്തെ ഇത്തരത്തിൽ ആദ്യത്തേതുമാണ്. നിലവിലുള്ള സംസ്ഥാന ദുരന്ത പ്രതികരണ സേനയെ ദുരന്ത നിവാരണ വകുപ്പിൻകീഴിൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതും നവീകരിക്കുന്നതുമാണ്.

- 121. കേരളത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മിതിക്കായി എന്റെ സർക്കാരിന് വലിയ തോതിലുള്ള ധനം ആവശ്യമാണ്. പ്രളയബാധിതരായ ജനങ്ങളുടെ വീടുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും പുനർനിർമ്മാണത്തിനും ഭൗതിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യം പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ജീവനോപാധികൾ വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനുമുള്ള ധനം. എന്തൊക്കെ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ നേരിട്ടാലും നാം ഒത്തൊരുമിച്ച് നിൽക്കുന്നതിന് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരും ജനങ്ങളുടെ പിന്തുണയോടെ, എല്ലാ വെല്ലുവിളികളും നേരിടുകയും അതിജീവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുമാണ്. മനുഷ്യത്വത്തിന്റെയും സാഹോദര്യത്തിന്റെയും ഉദാത്തമായ പാരമ്പര്യങ്ങളിൽ എങ്ങനെ കേരള ജനത ഉണർന്നു പ്രവർത്തിച്ചുവെന്നും പരസ്പരം സഹായിച്ചു വെന്നും ഈ ദുരന്തം കാണിച്ചുതന്നു.
- 122. പ്രളയകാലത്തും അതിനെത്തുടർന്നുള്ള വെല്ലുവിളികൾ നിറഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിലും കേരള ജനത കാഴ്ചവച്ച സഹകരണത്തെയും സൗമനസ്യത്തെയും അതിജീവനത്തിനുള്ള ആർജ്ജവത്തെയും അങ്ങേയറ്റം ഞാൻ അഭിനന്ദിക്കുന്നു. ഈ സംസ്ഥാനത്തെ ഇതിലും മികച്ചതൊന്നാക്കി മാറ്റുവാൻ ഈ പ്രതിസന്ധിയെ ഒരു അവസരമായി ഉപയോഗിക്കാം.

ജയ്ഹിന്ദ്